

ABSTRACT BOOK

BALKAN 7. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

BALKAN 7TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES

February 3-5, 2023 - Skopje

ISBN: 978-625-6393-21-9

Academy Global Publishing House

*BALKAN 7TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
FEBRUARY 3-5, 2023
SKOPJE*

*Edited By
ASSIST PROF. DR. GÜLTEKİN GÜRÇAY
DR. AMANEH MANAFIDIZAJI*

CONGRESS ORGANIZING BOARD

HEAD OF CONFERENCE: DOÇ. DR. DUYGU NEVAL SAYIN İPEK

Head of Organizing Board: Assit. Prof. Dr. Gültekin Gürçay

Organizing Committee Member: Dr. Amaneh Manafidizaji

Organizing Committee Member: Prof. Dr. Ali Bilgili

Organizing Committee Member: Prof. Dr. Naile Bilgili

Organizing Committee Member: Prof. Dr. Başak Hanedan

Organizing Committee Member: Prof. Dr. Hülya Çiçek Kanbur

Organizing Committee Member: Prof. Dr. Raihan YUSOPH

Organizing Committee Member: Prof. Dr. Hajar HUSEYNOVA

Organizing Committee Member: Doç. Dr. Elif Akpınar Külekçi

Organizing Committee Member: Aynur Əliyeva

Organizing Committee Member: Doç. Dr. Nazilə Abdullazadə

Organizing Committee Member: Dr. Mehdi Meskini Heydarlou

All rights of this book belong to Academy Global Publishing House

Without permission can't be duplicate or copied.

Authors of chapters are responsible both ethically and juridically.

Academy Global–2023©

Issued: 20.02.2023

ISBN: 978-625-6393-21-9

CONFERENCE ID

BALKAN 7TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES

DATE – PLACE
FEBRUARY 3-5, 2023
SKOPJE

ORGANIZATION
ACADEMY GLOBAL CONFERENCES & PUBLISHING

EVALUATION PROCESS
All applications have undergone a double-blind peer review process.

PARTICIPATING COUNTRIES
Turkey – Iraq – Azerbaijan - Ukraine - Philippines- India – Egypt – Brazil – UK – Nigeria – Nigeria – Indonesia – USA – POLAND – China- South Africa – Thailand – Bangkok – Japan - South Africa – Israel – Romania – Georgia – Finland - Czech Republic – Lithuania – Dubai – Canada – France – Poznań – Australia – Malaysia – Morocco – Kuwait –

PRESENTATION
Oral presentation

PERCENTAGE OF PARTICIPATION
45% From Turkey And 55% Papers From Other Countries

LANGUAGES
Turkish, English, Russian, Persian, Arabic

Scientific & Review Committee

Dr. Gulmira ABDİRASULOVA – Kazakhstan

Prof. Dr. Yunir ABDRAHIMOV – Russia

Doç. Dr. Nazilə Abdullazadə - Azerbaijan

Dr. Omid AFGHAN - Afghanistan

Prof. Dr. Burcu Semin AKEL - Türkiye

Dr. Maha Hamdan ALANAZİ - Saudi Arabia

Aynurə Əliyeva - Azerbaijan

Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV - Kazakhstan

Doç. Dr. Abdulsemet AYDIN – Türkiye

Doç. Dr. Mehmet Fırat BARAN - Türkiye

Dr. Amina Salihi BAYERO – Nigeria

Prof. Dr. Ali BİLGİLİ – Türkiye

Prof. Dr. Naile BİLGİLİ - Türkiye

Prof. Dr. Başak HANEDAN - Türkiye

Dr. Baurcan BOTAKARAEV - Kazakhstan

Dr. Ahmad Sharif FAKHEER - Jordania

Doç. Dr. Abbas GHAFFARI – Iran

Dr. Gültekin GÜRÇAY – Türkiye

Prof. Dr. Gulzar İBRAGİMOVA - Azerbaijan

Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA - Ozbekstan

Dr. Dody HARTANTO - Indonesia

Dr. Mehdi Meskini HEYDALOU – Iran

- Prof. Dr. Həcər Hüseynova - Azerbaijan
- Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA - Kazakhstan
- Dr. Keles Nurmaşulı JAYLIBAY - Kazakhstan
- Dr. Mamatkuli JURAYEV – Uzbekistan
- Dr. Kalemkas KALIBAEVA – Kazakhstan
- Dr. Bouaraour KAMEL – Algeria
- Prof. Dr. Hülya Çiçek KANBUR - Türkiye
- Doç. Dr., İradə Kərimova - Azerbaijan
- Prof. Dr. Emine KOCA – Türkiye
- Prof. Dr. Fatma KOÇ - Türkiye
- Prof. Dr. Bülent KURTİŞOĞLU - Türkiye
- Prof. Dr. Natalia LATYGINA - Ukraina
- Sonali MALHOTRA - India
- Dr. Alia R. MASALİMOVA - Kazakhstan
- Prof. Muntazir MEHDI - Pakistan
- Dr. Amanbay MOLDIBAEV - Kazakhstan
- Assist. Prof. K. R. PADMA – India
- Doç. Dr. Sevinc Sadıqova - Azerbaijan
- Doç. Dr. Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ - Türkiye
- Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA - Kazakhstan
- Doç. Dr. Könül Səmədova - Azerbaijan
- DR. Bhumika SHARMA - India
- Dr. Gulşat ŞUGAYEVA – Kazakhstan
- Prof. Dr. Dwi SULISWORO – Indonesia
- Assoc. prof. Ivaylo STAYKOV, Bulgaria
- Dr. K.A. TLEUBERGENOVA - Kazakhstan

Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA – Kirgizia

Dr. Hoang Anh TUAN - Vietnam

Dr. Botagul TURGUNBAEVA - Kazakhstan

Dr. Dinarakhan TURSUNALIÉVA - Kirgizia

Prof. Dr. Raihan YUSOPH -Philippines

Prof.Dr. Akbar VALADBIGI - Iran

Dr. Yang ZITONG - China

Balkan 7th International Conference on Applied Sciences
Balkan 7th International Conference on Social Sciences
February 3-5, 2023
Skopje

Balkan 7th International Conference on Social Sciences
Balkan 7th International Conference on Applied Sciences
February 3-5, 2023
Skopje

CONFERENCE PROGRAM

Online Presentation

Join Zoom Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/84454239457?pwd=WWZmMjFoWlFvNzZhSE5PNEdiYXZvQT09>

Meeting ID: 844 5423 9457

Passcode: 350123

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- To be able to make a meeting online, login via <https://zoom.us/join> site, enter ID instead of “Meeting ID
- or Personal Link Name” and solidify the session.
- The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- Speakers must be connected to the session **10 minutes before** the presentation time.
- All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- During the session, your camera should be turned on **at least %70** of session period
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.
- Before you login to Zoom please indicate your name surname and hall number,

exp. H-..., S- ... NAME SURNAM

04. 02. 2023

10: 00 – 12: 00 - Time zone in Turkey (GMT+3)

Meeting ID: 844 5423 9457

Passcode: 350123

HALL: 1 SESSION: 1

MODERATOR:

Doç. Dr., CUMHUR ŞAHİN

Assist. Prof. Dr. Zekeriya ŞAHİN

PROBLEMS IN PROVIDING CAPITAL AND LOAN TO DIGITAL TRANSFORMATION INVESTMENTS AN ASSESSMENT ON SMES

Doç. Dr., CUMHUR ŞAHİN

GELECEĞİ PARLAK GİRİŞİMCİLER İÇİN BİR DESTEK FİNANS YÖNTEMİ: MELEK YATIRIM

ELA ARICAN
Doç.Dr. EVRİM ERDOĞAN
YAZAR

YEŞİL PAZARLAMA İLETİŞİMİNDE SOSYAL ETKİLEYİCİLER:
YEŞİL SOSYAL ETKİLEYİCİLERE YÖNELİK BİR İÇERİK ANALİZİ

Assoc. Prof. Dr. Fuat
KORKMAZER

BABACAN LİDERLİK YÖNETİCİYE GÜVENİ ETKİLER Mİ?

Assoc. Prof. Dr. Fuat
KORKMAZER

PATERNALİST LİDERLİK ÜZERİNE YAZILMIŞ LİSANSÜSTÜ
TEZLERİN BİBLİYOMETRİK YÖNTEMLE İNCELENMESİ

Dr.,GİZEM KAYA

EĞİTİM VE SAĞLIK HARCAMALARININ CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ
ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: AZ GELİŞMİŞ VE GELİŞMEKTE OLAN
ÜLKELER ÖRNEĞİ

Canan ŞEN
Dr. Öğretim Üyesi Halil ŞEN

REKABET GÜCÜNÜN ÖLÇÜLMESİNDE KULLANILAN ENDEKSLER
ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Dr.Öğr.Üyesi Arife ÖZDEMİR
HÖL

CAUSAL RELATIONSHIP BETWEEN FINANCIAL SERVICES
CONFIDENCE INDEX AND FINANCIAL SERVICES SECTOR INDICES

**Doktora Öğrencisi, PINAR
ALYAR**
Dr. Öğr. Üyesi TUĞÇE
OZANSOY ÇADIRCI

MARKA AŞKI YAŞAYAN TÜKETİCİLERİN FİNANSAL KISITLAR,
FİNANSAL KAYGI, BORÇTAN KAÇINMA EĞİLİMİ VE
ALGILADIKLARI FİNANSAL RİSKE BAĞLI OLARAK
BÖLÜMLENDİRİLMESİ

04. 02. 2023

10: 00 – 12: 00 - Time zone in Turkey (GMT+3)

Meeting ID: 844 5423 9457

Passcode: 350123

HALL: 2 SESSION: 1

MODERATOR:

Doç. Dr. Kemal YAMAN

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf DİNÇ

BAĞIMSIZ DENETİMDE ZORUNLU ROTASYON UYGULAMASININ
BAĞIMSIZ DENETİM KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ: BİST İMALAT
SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf DİNÇ

KEY AUDIT MATTERS WITH BDS 701 IN INDEPENDENT AUDIT
REPORTS: AN APPLICATION IN BIST MANUFACTURING SECTOR

Dr. Öğretim Üyesi, Ceyhun
GÜLER

ADİL GEÇİŞ TARTIŞMALARI KAPSAMINDA TÜRKİYE'DE
İMKANLAR KISITLAR VE MEVCUT DURUM

Arş. Gör. Dr. SEYİT TAHA
KETENCİ
Arş. Gör. MUSTAFA SERDAR
ACAR

THE RELATIONSHIP BETWEEN PRODUCER PRICE INDEX OF
AGRICULTURAL PRODUCTS AND THE EXCHANGE RATE: THE
CASE OF TURKEY

Dr. MERAL ÇABAŞ

THE RELATIONSHIP OF WOMEN EMPLOYMENT AND ECONOMIC
GROWTH BY EDUCATIONAL LEVEL IN TURKEY

Dr. MERAL ÇABAŞ

A FOURIER APPROACH TO THE RELATIONSHIP BETWEEN
DEFENSE EXPENDITURES AND ECONOMIC GROWTH IN TURKEY

Doç. Dr. Kemal YAMAN

BİR YEREL YÖNETİM BİRİMİ OLARAK METROPOLİTEN ALANLAR:
LOS ANGELES ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Kemal YAMAN

KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN ULUSAL DÜZEYDEKİ ETKİLERİ

Dilek ATILGAN

INTERNATIONAL TOURISM REVENUES AND ECONOMIC GROWTH:
AN ECONOMETRIC ANALYSIS

Dilek ATILGAN

DETERMINANTS OF RENEWABLE ENERGY CONSUMPTION:
BOOTSTRAP PANEL CAUSES ANALYSIS

04. 02. 2023		10: 00 – 12: 00 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 3	SESSION: 1	MODERATOR:	Assoc. Prof. Dr. Mesut Bulut
Zohaib Hassan Sain		STUDENTS ASSESSMENT OF ONLINE EDUCATION DURING THE COVID-19 EPIDEMIC	
Doktora Öğrencisi, CANER ÇABUK Prof. Dr. CENGİZ ÖZYÜREK		HAFIZA TEKNİKLERİ STRATEJİLERİNİN 6. SINIF FEN BİLGİSİ DERSİNDE KULLANILMASININ ÖĞRENCİLERİN BAŞARILARINA VE KALICILIĞA ETKİSİ	
Assist. Prof. Dr. Songül MOLLAOĞLU		PERCEPTION OF 21st CENTURY SKILLS SELF-EFFICIENT IN EDUCATION FACULTY STUDENTS	
Assist. Prof. Dr. Songül MOLLAOĞLU		INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE CONTEMPORARY ART ATTITUDES OF THE STUDENTS IN THE DEPARTMENT OF ART EDUCATION AND THEIR PERSONAL AND EDUCATIONAL CHARACTERISTICS	
Prof. Dr. Oğuzhan SEVİM Arş. Gör. Fetullah UYUMAZ		EV ÖDEVLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	
Arş. Gör. Fetullah UYUMAZ Prof. Dr. Oğuzhan SEVİM		EV ÖDEVLERİNE İLİŞKİN ANNE-BABA GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	
Prof. Dr. ADEM BAYAR GÜLÇİMEN ÇALIŞKAN		TEACHER'S OPINIONS ON THE PROBLEMS IN NORMAL (FULL DAY) TEACHING	
Prof. Dr. ADEM BAYAR GÜLÇİMEN ÇALIŞKAN		PROBLEMS FACED BY STUDENTS ATTENDING THE ERASMUS PROGRAM	
Assoc. Prof. Dr. Mesut Bulut Assoc. Prof. Dr. Abdulkadir Kırbas		INVESTIGATION OF POSTGRADUATE THESES TITLED "SPELLING RULES AND PUNCTUATION MARKS" IN TURKEY	
Assoc. Prof. Dr. Abdulkadir Kırbas Assoc. Prof. Dr. Mesut Bulut		ANALYSIS OF THE TURKISH TEXTBOOK'S ACTIVITIES IN TERMS OF THEIR COMPATIBILITY WITH THE 7E LEARNING MODEL	
Y.L Öğrencisi: Ümmügülüm YİĞİTER		ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ DEVLETİ'NİN EĞİTİM SİSTEMİ	
Dr. Öğr Üyesi, AHMET REŞAT SARAOĞLU Yüksek Lisans Öğrencisi, FURKAN ER		İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI YILLARINDA TÜRKİYE'DE İLK VE ORTAOKUL DERS KİTAPLARININ TEMİN EDİLME SÜRECİNDE YAŞANAN SORUNLAR	

04. 02. 2023		10: 00 – 12: 00 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 4 SESSION: 1		MODERATOR: Doç. Dr. Handan AYDIN KASIMOĞLU	
AYTƏN HEYBƏTOVA	VƏTƏN SEVGİSİNİN POEZİYASI		
Öğretim Görevlisi Dr. ABDULLAH DOĞTEKİN	BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI SIRASINDA İTİLAFLI DEVLETLERİ VE TÜRK OLMAYAN ÜSURLAR TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN CASUSLUK FAALİYETLERİ: BATI ANADOLU ÖRNEĞİ		
Dr. Arş. Gör., ÜMRAN KARADENİZ	BOOKS READ AND BOOK OWNERSHIP IN BITOLA IN THE FIRST HALF OF THE 18TH CENTURY ACCORDING TO THE INHERITANCE RECORDS		
Doç. Dr. Handan AYDIN KASIMOĞLU	OĞUZ TANSEL'İN CEVAHİR YUMURTASI ADLI MASALININ KARNAVALEKS KURAMI ÇERÇEVESİNDE YORUMLANMASI		
Doç.Dr. CANAN OLPAN KOÇ	SOKAKTAKİ ADAM ROMANININ YAPISALCI ÇÖZÜMLEMESİ		
MERVE KOLDAMCA YILMAZ	GIORGOS SEFERIS' POETRY FROM A STYLISTIC PERSPECTIVE		
MERVE KOLDAMCA YILMAZ	A VOCABULARY-BASED ANALYSIS OF ANDONIS SAMARAKIS' LITERATURE		
Doktor Öğretim Üyesi, Gamze Gizem AVCIOĞLU	PERVİN-İ İ'TİSÂMÎ'NİN “YETİM ÇOCUK” ADLI ANLATI ŞİİRİNDEKİ ÇOCUK KARAKTERİ VE DUYGUSUNUN TAHLİLİ		

04. 02. 2023		10: 00 – 12: 00 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 5 SESSION: 1		MODERATOR: Dr. Öğ. Üyesi TOLGA SEKİ	
Arş. Gör. Dr. Yelda BEKTAŞ	HIGH-SKILLED MIGRATION FROM TURKIYE TO GERMANY: A DIGITAL ETHNOGRAPHIC STUDY IN THE CONTEXT OF THE NETWORK THEORY		
Lavryk RUSLAN Volodimirovich Galimova VALENTINA Mihalovna	MODERN APPROACHES TO THE STUDY OF CHEMICAL DISCIPLINES USING TECHNOLOGIES		
Öğr. Gör. Dr. Hasan Tahsin YÖYEN	SOSYAL HİZMET VE HAKKANİYET OLARAK ADALET		
Tuğba YURT ASLAN Meltem KÖKSAL Ebru SATICI Ramazan AYDIN Aras GÜNDÜZ Damla GÜNDOĞDU Yağmur GÜNAL	SAĞLIKTA ŞİDDETİN DOKTORLARIN ÇALIŞMA PERFORMANSI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ VE BU KONUDA ALINABİLECEK EK ÖNLEMLER		
Dr. Najm Al-Deen M. Yaseen Reakany	POLITICAL CULTURE AND ITS IMPACT ON TRANSITIONAL JUSTICE PATHS IN IRAQ AFTER 2005		
Dr. Öğ. Üyesi TOLGA SEKİ	PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK İLE KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ: BİR META ANALİZ ÇALIŞMASI		
Prof. Dr., Yusuf GENÇ , Assoc. Prof. Dr., Hasan Hüseyin TAYLAN Dr. Res. Assist., Hüseyin Zahid KARA Res. Assist, Fatmanur ALSANCAK Res. Assist, Cengizhan AYNACI	PROFILE OF SUBSTANCE ADDICTED INDIVIDUALS: A CASE STUDY OF SAKARYA		
Arş. Gör. FATMA ÖZTAT	KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN GAZETE HABERLERİNDE YENİDEN ÜRETİMİ: PINAR GÜLTEKİN CİNAYETİ ÖRNEĞİ		

04. 02. 2023		10: 00 – 12: 00 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 6	SESSION: 1	MODERATOR:	Prof. Dr. Ramazan BİÇER
Dr. Öğr. Üyesi HALİL İBRAHİM HAKSEVER	ÜSKÜP KADISI VEYSİ'NİN MEKTUPLARI		
DR. ABDÜLKADİR ERKUT	MEAL OKUMANIN DİNDEKİ YERİNE DAİR TOPLUMUMUZDA YER ALAN İKİ YAKLAŞIMIN TAHLİLİ -DİN İŞLERİ YÜKSEK KURULUNA SORULAN SORULARDAN HAREKETLE-		
Hava ÜNAL SERTKAYA	1917 TARİHLİ HUKÛK-İ ÂİLE KARARNAMESİ VE OSMANLI ÂİLE HUKUKUNA GETİRDİĞİ YENİLİKLER		
Hatice Kübra İNAL Abdullah Ömer YAVUZ	İSMÂİLİLİĞİN GELİŞİMİNDE EBÛ HÂTİM AHMED B. HAMDAN ER-RÂZİ'NİN (ö.322/ 933-34)YERİ		
Doç. Dr. Yasin ULUTAŞ	EBÛ CA'FER NASIRUDDIN MUHAMMED B. EL-HASAN ET-TÛSİ'S APPROACH OF IMAMET		
Prof. Dr. Ramazan BİÇER	RELIGIOUS-SCIENCE CONFLICT CLAIM: THE CASE OF OTTOMAN SCIENCES		
Doç. Dr., RECEP ÖNAL	İTİKADÎ MEZHEPLER ARASINDA TEOLOJİK ETKİLEŞİM BAĞLAMINDA MÂTÜRÎDÎ VE MU'TEZİLE'NİN ORTAK VE BENZER GÖRÜŞLERİ		
Doç. Dr., RECEP ÖNAL	İTİKADÎ MEZHEPLER ARASINDA TEOLOJİK ETKİLEŞİM BAĞLAMINDA MÂTÜRÎDÎ VE MU'TEZİLE'NİN GÖRÜŞ FARKLILIKLARI		
Assist. Prof. Dr. Taha YILMAZ Assoc. Prof. Dr. Halit BOZ	METHODS FOLLOWED IN THE RELEASE OF THE MEKKI verses DURING THE FORMATION OF THE AHKÂM IN FICHI PERSPECTIVE		

04. 02. 2023

10: 00 – 12: 00 - Time zone in Turkey (GMT+3)

Meeting ID: 844 5423 9457

Passcode: 350123

HALL: 7 SESSION: 1

MODERATOR:

Assist. Prof. Dr. İBRAHİM FEVZİ GÜVEN

İlknur KURT

ULUSLARARASI FİNANSAL RAPORLAMA
STANDARTLARINA VE VERGİ KANUNLARINA GÖRE MALİ
TABLOLARIN DÜZENLENMESİ VE TÜRKİYE UYGULAMASI

TUĞBA FİRDEVS METİN
SERHAT KAVUK
Prof. Dr. ASİM ÇOBAN

TÜRKİYE-MAKEDONYA İLİŞKİLERİ ÜZERİNE 2000-2022
YILLARI ARASINDA YAPILAN BİLİMSEL ÇALIŞMALARIN
İNCELENMESİ-META SENTEZ ÖRNEĞİ

TUĞBA FİRDEVS METİN
SERHAT KAVUK
Prof. Dr. ASİM ÇOBAN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ’NİN 100. YILINDA GEÇMİŞTEN
GÜNÜMÜZE TÜRK-BALKAN İLİŞKİLERİNE YÖNELİK
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Assist. Prof. Dr. İBRAHİM FEVZİ
GÜVEN

FUZZY LOGIC AND INTERNATIONAL RELATIONS

Assist. Prof. Dr. İBRAHİM FEVZİ
GÜVEN

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE DIVERSIONARY
THEORY OF CONFLICT AND POLITICAL REGIME TYPE: IN
WHICH REGIME DIVERSIONARY POLICIES ARE MORE
POSSIBLE TO APPEAR?

Res. Assist. Dr., ÖNDER
CANVEREN

THE PERSISTENCE OF ILLEBERAL TREND IN THE WESTERN
BALKANS DESPITE THE EURPEANIZATION AGENDA:
INTERNAL AND EXTERNAL FACTORS

Serhat POLAT

STK’LARIN TEMSİLİ DEMOKRASİNİN MEŞRUIYET KRİZİNE
CEVABI VE KATILIMCI DEMOKRASİYE OLAN ETKİSİ

04. 02. 2023		10: 30 – 12: 30 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 8 SESSION: 1		MODERATOR: Elle Hilke Dominski	
Jayson G. Balansag	IMPLEMENTATION OF AN UNDERGRADUATE INTEGRATED BIOLOGY AND CHEMISTRY COURSE		
Bhaskar Basu	ANALYZING THE PERCEPTION OF SOCIAL NETWORKING SITES AS A LEARNING TOOL AMONG UNIVERSITY STUDENTS: CASE STUDY OF A BUSINESS SCHOOL IN INDIA		
Vriddhi Prasad	INVESTIGATING THE CONTEMPORARY ARCHITECTURE EDUCATION CHALLENGES IN INDIA		
Ebtehag Tolba	PROPOSED PROGRAM FOR DEVELOPING SOME CONCEPTS FOR NURSERY SCHOOL CHILDREN IN EGYPT USING ARTISTIC ACTIVITIES		
Elham Shirvani–Ghadikolaei, Seyed Mahdi Sajjadi	THE CHALLENGES OF HYPER-TEXTUAL LEARNING APPROACH FOR RELIGIOUS EDUCATION		
Rajesh Kumar, Roopali Dogra, Puneet Aggarwal	COMPUTER-AIDED TEACHING OF TRANSFORMERS FOR UNDERGRADUATES		
Denise Levy, Helen J. Khoury	THE NUCLEAR ENERGY MUSEUM IN BRAZIL: CREATIVE SOLUTIONS TO TRANSFORM SCIENCE EDUCATION INTO MEANINGFUL LEARNING		
Denise Levy	A CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY PROJECT TO IMPROVE THE DEMOCRATIZATION OF SCIENTIFIC EDUCATION IN BRAZIL		
Elle Hilke Dominski	INTERSECTIONAL BULLYING, LGBT YOUTH AND THE CONSTRUCTION OF POWER		
Hassan Attahiru Gwandu	WEST AFRICAN ISLAMIC CIVILIZATION: SOKOTO CALIPHATE AND SCIENCE EDUCATION		

04. 02. 2023		10: 30 – 12: 30 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 9 SESSION: 1		MODERATOR: Mariam Abdulaziz Y.Esmaeel	
Melani Arnaldi, Suzy Yusna Dewi	EFFECT OF DEPRESSION, SELF-REGULATION CONTROL AND CHARACTERISTICS OF ADHD AS THE CAUSE OF SCHOOL BRAWL IN JAKARTA, INDONESIA		
Ruth Lijtmaer, Roy Moodley, Shafik Sunderani	THE THERAPIST'S SELF DISCLOSURE IN CROSS- CULTURAL TREATMENT		
Midori Ban, Ichiro Uchiyama	THE RELATIONSHIP BETWEEN PRETEND PLAY AND FALSE-BELIEF IN 18-MONTH-OLD CHILDREN		
Mariam Abdulaziz Y.Esmaeel	TALENT IN AUTISM: COGNITIVE STYLE BASED ON WEAK CENTRAL COHERENCE AND SPECIAL SENSORY CHARACTERISTICS IN STATE OF KUWAIT: CASE STUDY		
Barbara Gawda, Ewa Szepietowska, Agnieszka Gawda	THE EMOTIONAL LANGUAGE AND TEMPERAMENTAL TRAITS		
Amudha Kadirvelu, Sivalal Sadasivan	USE OF A LEARNER'S LOG FOR EFFECTIVE SELF-DIRECTED LEARNING IN PBL		
Katarzyna Czubak	NEGATIVE EMOTIONS AND WAYS OF OVERCOMING THEM IN PRISON		
Asmita Shukla Soma Parija	IMPACT OF PERSONALITY AND LONELINESS ON LIFE: ROLE OF ONLINE FLOW EXPERIENCES		
Sheila Marie G. Hocson	CAREER COUNSELING PROGRAM FOR THE PSYCHOLOGICAL WELL-BEING OF FRESHMEN UNIVERSITY STUDENTS		

04. 02. 2023		10: 30 – 12: 30 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 10 SESSION: 1		MODERATOR: Chinchira Bunchutrakun	
Sujit K. Basak	A COMPARATIVE ANALYSIS OF ZOTERO AND MENDELEY REFERENCE MANAGEMENT SOFTWARE		
Chinchira Bunchutrakun	THE STUDY OF IDIOM TRANSLATION IN FICTION FROM ENGLISH INTO THAI		
Muntanavadee Maytapattana	THE EFFECTS OF THE PARENT TRAINING PROGRAM FOR OBESITY REDUCTION ON HEALTH BEHAVIORS OF SCHOOL-AGE CHILDREN		
Rana M. Zeina, Laila AL-Ayadhi, Shahid Bashir	ASSOCIATION OF SENSORY PROCESSING AND COGNITIVE DEFICITS IN CHILDREN WITH AUTISM SPECTRUM DISORDERS – PIONEER STUDY IN SAUDI ARABIA		
Mai Al-Subaie	WHAT ARE THE FACTORS UNDERLYING THE DIFFERENCES BETWEEN YOUNG SAUDI WOMEN IN TRADITIONAL FAMILIES THAT CHOOSE TO CONFORM TO THE SOCIETY NORMS, AND YOUNG SAUDI WOMEN WHO DO NOT CONFORM?		
Toshitaka Higashino, Naoki Wakamiya	VERIFICATION AND PROPOSAL OF INFORMATION PROCESSING MODEL USING EEG-BASED BRAIN ACTIVITY MONITORING		
Mutshinye Manguvhewa, Maria Florence, Mansoo Yu	A BIO-ECOLOGICAL PERSPECTIVE ON RISK AWARENESS AND FACTORS ASSOCIATED WITH SUBSTANCE USE DURING PREGNANCY IN COMMUNITIES OF THE WESTERN CAPE PROVINCE, SOUTH AFRICA		
Adriana Ávila Zúñiga Nordfeld	THE ASPECT OF THE HUMAN BIAS IN DECISION MAKING WITHIN QUALITY MANAGEMENT SYSTEMS & LEAN THEORY		
Sarit Rashkovits Yael Livne	THE EFFECT OF EDUCATION LEVEL ON PSYCHOLOGICAL EMPOWERMENT AND BURNOUT-THE MEDIATING ROLE OF WORKPLACE LEARNING BEHAVIORS		

04. 02. 2023		10: 30 – 12: 30 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 11 SESSION: 1		MODERATOR: Eva Štěpánková	
Mihai Gheorghe	STATE OF FREELANCING IN IT AND FUTURE TRENDS		
Merab Khokhobaia	TOURISM POLICY CHALLENGES IN POST-SOVIET GEORGIA		
Pisit Potjanajaruwit	MARKETING MIX FOR TOURISM IN THE CHONBURI PROVINCE		
Nugzar Todua, Charita Jashi	SOME ASPECTS OF SOCIAL MEDIA MARKETING (GEORGIAN CASE)		
Anmari H. Viljamaa, Elina M. Varamäki	DO PERSISTENT AND TRANSITORY HYBRID ENTREPRENEURS DIFFER?		
Giorgi Gaprindashvili	PUBLIC PROCUREMENT DEVELOPMENT STAGES IN GEORGIA		
Sushovan Sarkar, Debabrata Mazumder	SOLID WASTE MANAGEMENT IN STEEL INDUSTRY - CHALLENGES AND OPPORTUNITIES		
Eva Štěpánková	CARRYING OUT THE STEPS OF DECISION MAKING PROCESS IN CONCRETE ORGANIZATION		
Vilma Deltuvaite	IMPACT OF FINANCIAL SYSTEM'S DEVELOPMENT ON ECONOMIC DEVELOPMENT: AN EMPIRICAL INVESTIGATION		
Eva Štěpánková	DECISION MAKING ABOUT THE ENVIRONMENTAL MANAGEMENT IMPLEMENTATION – INCENTIVES AND EXPECTATIONS		

04. 02. 2023		10: 30 – 12: 30 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 12	SESSION: 1	MODERATOR:	Okolo Chimaobi Valentine
Okolo Chimaobi Valentine	INTEREST RATE FLUCTUATION EFFECT ON COMMERCIAL BANK'S FIXED FUND DEPOSIT IN NIGERIA		
Taghreed Abu-Salim	A FRAMEWORK TO ASSESS THE MATURITY OF CUSTOMER INVOLVEMENT IN THE SERVICE DESIGN OF PRODUCT-SERVICE SYSTEMS		
Subarna Ferdous, Mitsuru Ikeda	CONCEPTUALIZATION OF VALUE CO-CREATION FOR SHRIMP PRODUCTS IN BANGLADESH		
Susmita Ghosh, Bhaskar Bhowmick	MIND YOUR PRODUCT-MARKET STRATEGY ON SELECTING MARKETING INPUTS: AN UNCERTAINTY APPROACH IN INDIAN CONTEXT		
Alaa Tag Eldin Mohamed	A FRAMEWORK FOR UNIVERSITY SOCIAL RESPONSIBILITY AND SUSTAINABILITY: THE CASE OF SOUTH VALLEY UNIVERSITY, EGYPT		
Abeer Amayri, Akif A. Bulgak	SUPPLIER SELECTION IN A SCENARIO BASED STOCHASTIC MODEL WITH UNCERTAIN DEFECTIVENESS AND DELIVERY LATENESS RATES		
Komlan Sedzro	NON-PARAMETRIC, UNCONDITIONAL QUANTILE ESTIMATION OF EFFICIENCY IN MICROFINANCE INSTITUTIONS		
Talal Alsulaiman, Khalidoun Khashanah	BOUNDED RATIONAL HETEROGENEOUS AGENTS IN ARTIFICIAL STOCK MARKETS: LITERATURE REVIEW AND RESEARCH DIRECTION		
Khalid M. Albarkoly, Kenneth S. Park	IMPLEMENTING A STRATEGY OF RELIABILITY CENTERED MAINTENANCE (RCM) IN THE LIBYAN CEMENT INDUSTRY		

04. 02. 2023		10: 30 – 12: 30 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 13 SESSION: 1		MODERATOR: Analiza Acuña-Villacorte	
Ali Hajiesmaeli, Mehdi Rahimi, Ehsan Jaberri, Amir Abbas Hosseini	STUDYING THE INFLUENCE OF LOGISTICS ON ORGANIZATIONAL PERFORMANCE THROUGH A SUPPLY CHAIN STRATEGY: CASE STUDY IN GOLDIRAN ELECTRONICS CO		
Anita D. Adamu, Winston M. W. Shakantu	STRATEGIC MAINTENANCE MANAGEMENT OF BUILT FACILITIES IN AN ORGANISATION		
Alhamdi Alfi Fajri	FAIR VALUE IMPLEMENTATION OF FINANCIAL ASSET: EVIDENCE IN INDONESIA'S BANKING SECTOR		
Jan Cernohorsky	CORRELATION OF THE RATE OF IMPERFECT COMPETITION AND PROFIT IN BANKING MARKETS		
Analiza Acuña-Villacorte	MANAGERS' CAPACITY BUILDING FOR INSTITUTIONAL SUSTAINABILITY PERFORMANCE		
Maja Sajdak	ADAPTATION ACTIONS IN COMPANIES AS THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS: A CASE STUDY OF A FOOD INGREDIENTS AND ADDITIVES PRODUCER		
Rajeshkumar U. Sambhe	OPERATIONAL GUIDELINES FOR SIX-SIGMA IMPLEMENTATION: SURVEY OF INDIAN MEDIUM SCALE AUTOMOTIVE INDUSTRIES		
Mouataz Zreika, Maria Estela Varua	APPLYING HYBRID GRAPH DRAWING AND CLUSTERING METHODS ON STOCK INVESTMENT ANALYSIS		
Siti Raihana Hamzah	DEBTS AND DEBT-BASED SUKUK RELATED TO RISK SHIFTING BEHAVIOR		

04. 02. 2023		10: 30 – 12: 30 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 14	SESSION: 1	MODERATOR:	Venugopal Kummamuru
Khondokar Farid Ahmmed, Robin Bown	EXPLORING THE ROLE OF PRIVATE COMMERCIAL BANKS IN INCREASING SMALL AND MEDIUM SIZE ENTERPRISES' FINANCIAL ACCESSIBILITY IN DEVELOPING COUNTRIES: A STUDY IN BANGLADESH		
Venugopal Kummamuru	CORPORATE GOVERNANCE IN NETWORK MARKETING ORGANIZATIONS: THE ROLE OF ETHICS AND CSR		
Ketevan Kokrashvili, Rusudan Kutateladze, Nino Pailodze	PROBLEMS OF THE MANAGEMENT OF LEGAL ENTITIES OF PRIVATE LAW IN GEORGIA		
Mohammed Gamil Montasser, Angelo Battaglia	OMAN'S POSITION IN U.S. TOURISTS' MIND: THE USE OF IMPORTANCE-PERFORMANCE ANALYSIS ON DESTINATION ATTRIBUTES		
Adithya Nadig	NEED FOR STANDARDIZATION OF MANUAL INSPECTION IN SMALL AND MEDIUM-SCALE MANUFACTURING INDUSTRIES		
Mateusz Rak	CORPORATE PHILANTHROPY AS A SOURCE OF COMPETITIVE ADVANTAGE		
Sofia Ayouche, Rachid Ellaia, Rajae Aboulaich	A HYBRID PARTICLE SWARM OPTIMIZATION-NELDER- MEAD ALGORITHM (PSO-NM) FOR NELSON-SIEGEL- SVENSSON CALIBRATION		
Osamah A. Alsayegh	RAMIFICATION OF OIL PRICES ON RENEWABLE ENERGY DEPLOYMENT		
Bhim Singh	IDENTIFICATION OF LEAN IMPLEMENTATION HURDLES IN INDIAN INDUSTRIES		

04. 02. 2023

14: 00 – 16: 00 - Time zone in Turkey (GMT+3)

Meeting ID: 844 5423 9457

Passcode: 350123

HALL: 1

SESSION: 2

MODERATOR:

Dr. Öğretim Üyesi Banu DAVUN

Dr. Öğretim Üyesi Banu DAVUN
Doç. Dr., FAHRETTİN GEÇEN

A CRITICAL EXAMINATION OF THE ANATOMY AND FACIAL
EXPRESSIONS OF THE FIGURES IN THE WORKS OF THE SOCIAL
REALIST PAINTER NEŞET GÜNAL

Doç. Dr., FAHRETTİN GEÇEN
Dr. Öğretim Üyesi Banu DAVUN

MINIATURE EFFECTS AND THE PROBLEM OF FORMAL
DEFORMATION IN THE WAY TURGUT ZAIM DEALS WITH THE
FIGURES IN HIS WORKS

Res. Assist. N. Fulya Asyalı
Büyükerman,

SAVAŞ SONRASI SANATTA ATEŞ KULLANIMININ BİÇİME ETKİSİ
ALBERTO BURRI, YVES KLEIN, ARMAN, CLAUDIO PARMIGGIANI

Dr. Öğr. Üyesi Savaş KESKİN

KİMLİĞİN TRANS-MEDYA ANLATIMI: BENLER-ARASI BİR HİKÂYE
ANLATISI OLARAK DİJİTAL BEN

Dr. Öğr. Üyesi Haydar TAŞÇILAR

RESİMİN ÖLÜMÜNDEN SONRA MODERN RESİM PROJESİNE İTİRAZ
OLARAK RESİM ve MARK TANSEY ÖRNEĞİ

Doç. Hatice Kübra KUZUCANLI
Dr. Öğr. Üyesi Haydar TAŞÇILAR

SUBJECT OF REPRESENTATION IN ART AND OBJECTIONS

Mehmet Alpdoğan Erciş

TO UNDERSTAND THE WORKS OF THE CONTEMPORARY TURKISH
PAINTER ONAY AKBAŞ

Mehmet Alpdoğan Erciş

ESPASIN ETKİSİ

04. 02. 2023		14: 00 – 16: 00 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 2	SESSION: 2	MODERATOR:	Assoc. Prof. Dr. Faik GÖKALP
Res. Asst. Dr., AYLİN BAYINDIR GÜMÜŞ Prof. Dr., ALEV KESER	SENSORY ANALYSIS RESULTS OF OMNIVORES CONSUMING PACKED VEGAN FOODS		
K.R.Padma K.R.Don	A HOPE FOR NEW MEDICINE FROM AVAILABLE PRODUCTS USING REPURPOSED DRUGS IN A NANO-BASED APPROACH FOR COMBATING COVID-19		
Assoc. Prof. Dr. Faik GÖKALP	A STUDY ON THE SEARCH FOR NATURAL COMPOUNDS EFFECTIVE AGAINST THE SARS-COV-2 OMICRON VARIANT		
Assoc. Prof. Dr. Faik GÖKALP	A STUDY ON THE EFFECT OF SCORPION VENOM ON CANCER CELLS		
YL. Öğr. Kerem DİNÇER Dr. Öğr. Üyesi, Serap MUNGAN AY	MUAYTHAI MİLLİ SPORCULARININ UMUTSUZLUKLARININ KARİYER GELECEĞİNE ETKİSİ		
Uzm. Dr. GÖNENÇ ÇALIŞKANTÜRK Yük. Bio. MUSTAFA SAĞLAM Prof. Dr. TEKİN KARSLIĞİL	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ MOLEKÜLER MİKROBİYOLOJİ LABORATUVARI 2018-2022 YILLARINDA ÇALIŞILAN HDV RNA SONUÇLARI		
Uzm. Dr. GÖNENÇ ÇALIŞKANTÜRK Yüksek Bio. MURAT ALAY	PATNOS DEVLET HASTANESİNDE YAPILAN ROSE BENGal TESTLERİNİN BİR YILLIK RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRME Sİ		
Uzm. Dr. GÖNENÇ ÇALIŞKANTÜRK Doç. Dr. DENİZ GAZEL Prof. Dr. TEKİN KARSLIĞİL	TÜBERKÜLOZ TANISINDA PCR VE ARB YÖNTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI		

04. 02. 2023		14: 00 – 16: 00 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 3	SESSION: 2	MODERATOR:	Doç. Dr. Latife Ceyda İRKİN
Doç. Dr. Latife Ceyda İRKİN		CHLORELLA AS A SUPPLEMENT TO PROMOTE HUMAN HEALTH	
Doç. Dr. Latife Ceyda İRKİN, Öğr. Gör. Dr. Şamil ÖZTÜRK		THE PREVENTIVE ROLE OF SPIRULINA SP. IN FEMALE INFERTILITY	
M.Sc. Bio. SEVDE HASANOĞLU SAYIN Prof. Dr. SACİDE PEHLİVAN		THE PROGNOSTIC SIGNIFICANCE OF NON-CODING RNAs	
M.Sc. Bio. YASEMİN OYACI Prof.Dr. SACİDE PEHLİVAN		THE IMPORTANCE OF INTRONS IN THE STRUCTURE OF EUKARYOTIC GENES and THEIR RELATIONSHIP WITH DISEASES	
Ummugulsum Guzelsoy Melike Ersoz Banu Mansuroglu		INVESTIGATION OF THE BIOLOGICAL EFFECTS OF GINKGOLIDE A LOADED NANOPARTICLES IN C6 GLIOMA CELLS	
Lecturer AYŞENUR ÇAĞ Prof. Dr., GÜLBİN ÖZÇELİKAY		THE EFFECTS OF COMMUNITY PHARMACIES WORK ENVIRONMENT ON PATIENT SAFETY IN TURKEY	
Balakhanova Kumru Vasif kızı		GENERAL CHARACTERISTICS OF AEROMYCOBIOTA IN DIFFERENT STATIONS OF BAKU METROPOLITAN	
Assist. Prof. Dr., Ozan Emre EYUPOĞLU Prof. Dr., Murat KÜÇÜK		RESOLUTION OF OVERLAPPING PHENOLIC ACID PEAK CONFUSION IN HPLC-DAD ANALYSIS BY PEROXYNITRITE REACTION	
АБДУЛЛАЕВА ШАХЛИА		DISEASES AND PESTS OF GRAPES IN THE CONDITIONS OF AZERBAIJAN	

04. 02. 2023

14: 00 – 16: 00 - Time zone in Turkey (GMT+3)

Meeting ID: 844 5423 9457

Passcode: 350123

HALL: 4 SESSION: 2

MODERATOR:

Doç. Dr. Ümit AYATA

Doç. Dr. Osman ÇAMLİBEL
Doç. Dr. Ümit AYATA

EKABA (TETRABERLİNİA BİFOLİOLATA HAUM.) AHŞABINDA
BAZI YÜZEY ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE DOĞAL YAŞLANDIRMANIN
ETKİLERİ

Doç. Dr. Osman ÇAMLİBEL
Doç. Dr. Ümit AYATA

BAZI ODUN TÜRLERİ KARIŞIMINDAN OLUŞAN YONGALAR VE
FARKLI MOL ORANLARINA SAHİP ÜRE FORMALDEHİT
TUTKALLAR KULLANILARAK ÜRETİLMİŞ OLAN YONGA
LEVHALARDA BAZI MEKANİK, FİZİKSEL VE EMİSYON
ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Professor, MEHMET ŞÜKRÜ
GÜNEY
Ph. D. Student, EMRE DUMLU
Research
Assistant, MERVE OKAN
YİĞİT KALYONCU

EXPERIMENTAL STUDY OF THE EVOLUTION OF THE BREACH
AND THE DISCHARGE THROUGH THE BREACH RESULTING FROM
PIPING DUE TO THE SEEPAGE AT THE UPPER PART OF EARTH-
FILL DAM WITH CLAY CORE

Arş. Gör. Kazım Ercan
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Akif
Dündar
Prof. Dr. Hamza Kemal Akyıldız

ULTRA YÜKSEK MOLEKÜL AĞIRLIKLIL POLİETİLEN MALZEMENİN
EĞİLME DAVRANIŞININ BELİRLENMESİ: DENEYSEL VE NÜMERİK
ÇALIŞMA

Asistant Prof. Dr. Mustafa Eken

UÇUCU KÜL VE KABAK LİFİ KATKILI BRİKET ÜRETİMİNİN
ARAŞTIRILMASI

ALİ ALHRAİSHAWİ
Dr. ŞÜKRÜ ASLAN
Dr. MUSTAFA ÖZTÜRK

ATIK BİYOLOJİK ÇAMURLARIN MİKRODALGA İLE
DEZENTEGRASYONU

ŞÜKRÜ ASLAN
SENA KUŞTARCI
HABİBE KUTLU

BIYOLOJİK DENİTRİFİKASYONA ARSENİK ETKİSİ

04. 02. 2023		14: 00 – 16: 00 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 5 SESSION: 2		MODERATOR: DR. SAMET KILIÇ	
Dr. GÖZDE TEKTAŞ Dr. CÜNEYT ÇELİKTAŞ	NÖTRON DEDEKSİYONU İÇİN KULLANILAN BİR PARILDAYICIDAN ALFA PARÇACIK TESPİTİNDE YARARLANILMASI		
Dr. MUSTAFA BAL Dr. AYŞEGÜL KÖSE	SYNTHESIS, CHARACTERIZATION, SPECTROSCOPIC AND COLORIMETRIC SENSOR PROPERTIES OF SCHIFF BASE COMPOUND CONTAINING NAPHTHALENE AND CARBOXYL GROUPS		
Emin Burak Gezer Doç. Dr. Erkin Gezgin Doç. Dr. Utku Kürşat Ercan	DESIGN AND DEVELOPMENT OF A ROBOTIC CHEST COMPRESSION SYSTEM		
DR.SAMET KILIÇ	SEISMIC EVALUATION OF EXISTING STEEL ELEVATED SILOS ACCORDING TO EUROCODE		
DR.SAMET KILIÇ	SEISMIC DESIGN PRINCIPLES COMPARISON OF EUROCODE 8 AND TBDY-18		
UĞUR HASIRCI ÇAĞDAŞ TUNCEROĞLU	A NOVEL NONLINEAR CONTROL DESIGN FOR SHOOT-THE-MOON GAME TABLE		
UĞUR HASIRCI ÇAĞDAŞ TUNCEROĞLU	NONLINEAR BACKSTEPPING CONTROLLER DESIGN FOR A MEMRISTOR- BASED OSCILLATOR		
UĞUR HASIRCI ÇAĞDAŞ TUNCEROĞLU	A SIMPLE HARDWARE AND SOFTWARE COMBINATION FOR PRODUCING SWITCHING SIGNALS OF A THREE-PHASE INVERTER		

04. 02. 2023

14: 00 – 16: 00 - Time zone in Turkey (GMT+3)

Meeting ID: 844 5423 9457

Passcode: 350123

HALL: 6 SESSION: 2

MODERATOR:

Dr. Öğr. Üyesi Sema KAPTANOĞLU

Anıl TANIŞ
Arş. Gör. Ayberk AYDOĞMUŞ
Dr. Öğr. Üyesi Arif Çağlar
KONUĞU

KAYNATMA VE PRESLEME SÜRESİNİN YOĞUNLAŞTIRILMIŞ
KAVAK (I-214 Populus ×euramericana) ODUNUNUN FİZİKSEL
ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Demet Darcan
Şafak METİN
Ali Rıza DİNÇER

METİLEN KLORÜR İLE EKSTRAKTE EDİLEN BİR ATIKSUYUN
OZON İLE ARITIMI

Arş. Gör. Dr. HÜLYA AVCI
ÖZBEK
Doç. Dr. DENİZ DEMİR ATLI

SCHIFF BAZ İÇEREN MOLİBDEN(IV) KOMPLEKSLERİNİN SENTEZİ,
KARAKTERİZASYONU VE ANTİBAKTERİYAL ÖZELLİKLERİNİN
BELİRLENMESİ

Lavryk RUSLAN Volodimirovich
Galimova VALENTINA
Mihalovna

STRUCTURE OF CRYSTAL OF DOUBLE SODIUM - MANGANESE (II)
PYROPHOSPHATE

Lavryk RUSLAN Volodimirovich
Galimova VALENTINA
Mihalovna

THE MODERN PSYCHO-PEDAGOGICAL METHODS OF TRAINING IN
HIGH SCHOOL

Dr. Öğr. Üyesi Ali Rıza KUL
Fatma CALAYIR
Veysel BENEK
Dr. Öğr. Üyesi Sema
KAPTANOĞLU

ISOTHERM AND THERMODYNAMIC STUDY OF THE ADSORPTION
OF SAFRANIN DYESTUFF ON VAN PUMICE

04. 02. 2023

14: 00 – 16: 00 - Time zone in Turkey (GMT+3)

Meeting ID: 844 5423 9457

Passcode: 350123

HALL: 7 SESSION: 2

MODERATOR:

Doç. Dr. GÜLLÜ KIRAT

Doç. Dr., ÖMER SÖZEN
Prof. Dr., TOLGA KARAKÖY

SİVAS EKOLOJİK KOŞULLARINDA BAZI NOHUT ÇEŞİTLERİNİN
TARIMSAL ÖZELLİKLERİNİN ORTAYA KONULMASI

Prof. Dr., TOLGA KARAKÖY
Doç. Dr., ÖMER SÖZEN

SİVAS EKOLOJİK KOŞULLARINDA BAZI MERCİMEK ÇEŞİTLERİNİN
TARIMSAL ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mine KÖKTÜRK
Dr. Ekrem SULUKAN
Gökhan KOÇAK

SULFAMETHAZİNE AFFECT BEHAVİORAL ACTİVİTY
(LOCOMOTOR ACTİVİTY): ZEBRAFİSH LARVAL MODEL

Doç. Dr. SERPİL SAVCI
Doç. Dr. GÜLLÜ KIRAT

THE RELATIONSHIP OF ENVIRONMENTAL POLLUTION AND
GEOLOGY

Doç. Dr. GÜLLÜ KIRAT
Doç. Dr. SERPİL SAVCI

THERMAL WATER AND BALNEOLOGY

Öğr. Gör. ÖMER ERTEN
Prof. Dr. FİKRET ESEN

ERZİNCAN İLİNDEKİ KAFKAS (*Apis mellifera caucasia*) ve ANADOLU
(*Apis mellifera anatoliaca*) İRKi ANA ARILARININ KALİTELERİ
ÜZERİNE FARKLI YETİŞTİRME YÖNTEMLERİ (Larva Transferi, Anasız
Bırakma) ve MEVSİMİN ETKİLERİ

Fazilet Mısra ÖZDEMİR
Dr. Öğr. Üyesi, Aydan GÜLSU

CARİCA PAPAYA L. MEYVESİ TOPLAM FENOLİK İÇERİĞİ VE
ANTİOKSİDAN AKTİVİTESİNE EKZOKARP TABAKANIN ETKİSİNİN
BELİRLENMESİ

04. 02. 2023		14: 30 – 16: 30 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 8	SESSION: 2	MODERATOR:	Naruemon Prapasuwannakul
Sandija Zevrte-Rivza, Irina Pilvere, Baiba Rivza		RISK ASSESSMENT RESULTS IN BIOGAS PRODUCTION FROM AGRICULTURE BIOMASS	
Jiraporn Rojtinnakorn		ICAM-2, A PROTEIN OF ANTITUMOR IMMUNE RESPONSE IN MEKONG GIANT CATFISH (PANGASIANODON GIGAS)	
Navneet Singh Deora, Aastha Deswal, H. N. Mishra		FT-NIR METHOD TO DETERMINE MOISTURE IN GLUTEN FREE RICE BASED PASTA DURING DRYING	
Naruemon Prapasuwannakul		UTILIZATION OF SOYMILK RESIDUE FOR WHEAT FLOUR SUBSTITUTION IN GYOZA SKIN	
Saad M. Howladar, Mike Dennett		IMPROVEMENT OF SALT TOLERANCE IN SAUDI ARABIAN WHEAT BY SEED PRIMING OR FOLIAR SPRAY WITH SALICYLIC ACID	
Abdulfatah Faraj Aboufayed		MEASURING THE AMOUNT OF ERODED SOIL AND SURFACE RUNOFF WATER IN THE FIELD	
Rizkita R. Esyanti, Iriawati, Olga Mardisadora		VETIVER OIL PRODUCTION FROM ROOT CULTURE OF VETIVERIA ZIZANIOIDES	
Atitaya Singchai, Nooduan Muangsan, Thitiporn Machikowa		EVALUATION OF SSR MARKERS ASSOCIATED WITH HIGH OLEIC ACID IN SUNFLOWER	
Guru Prasad Satsangi, Sanjay Yadav		RESPONSE OF BGA-UREA FERTIGATION AS N ₂ SOURCE ON GROWTH PARAMETERS AND YIELD OF PADDY (ORYZA SATIVA L.) IN AGRA (INDIA)	

04. 02. 2023		14: 30 – 16: 30 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 9	SESSION: 2	MODERATOR:	Sunmyeng Kim
Hassan Jassim Motlak	DESIGN OF CMOS CFOA BASED ON PSEUDO OPERATIONAL TRANSCONDUCTANCE AMPLIFIER		
Zongyan Li, Matt Best	OPTIMIZATION OF THE INPUT LAYER STRUCTURE FOR FEED-FORWARD NARX NEURAL NETWORKS		
Vijay Kumar, Jagdev Singh, Yaduvir Singh, Sanjay Sood	OPTIMAL ECONOMIC LOAD DISPATCH USING GENETIC ALGORITHMS		
Abdelsalam A. Ahmed	EXPERIMENTAL IMPLEMENTATION OF MODEL PREDICTIVE CONTROL FOR PERMANENT MAGNET SYNCHRONOUS MOTOR		
Thomas Bryan, Veton Kepuska, Ivica Kostanic	A SIMPLE ADAPTIVE ATOMIC DECOMPOSITION VOICE ACTIVITY DETECTOR IMPLEMENTED BY MATCHING PURSUIT		
Abdolreza Roozbeh, Reza Sedaghati, Ali Asghar Baziar, Mohammad Reza Tabatabaei	DYNAMIC PERFORMANCE EVALUATION OF DISTRIBUTED GENERATION UNITS IN THE MICRO GRID		
Ali Ameer Haj Salah, Tarek Garna, Hassani Messaoud	THE VALIDITY RANGE OF LSDP ROBUST CONTROLLER BY EXPLOITING THE GAP METRIC THEORY		
Sunmyeng Kim	DATA RATE BASED GROUPING SCHEME FOR COOPERATIVE COMMUNICATIONS IN WIRELESS LANS		
Randeep Kaur, Jyoti Ohri	PSO BASED WEIGHT SELECTION AND FIXED STRUCTURE ROBUST LOOP SHAPING CONTROL FOR PNEUMATIC SERVO SYSTEM WITH 2DOF CONTROLLER		

04. 02. 2023		14: 30 – 16: 30 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 10 SESSION: 2		MODERATOR: Prachi Singh	
Ririn Lestari Sri Rahayu, Mustofa Ahda	THE CORRELATION OF TOTAL PHENOL CONTENT WITH FREE RADICALS SCAVENGING ACTIVITY AND EFFECT OF ETHANOL CONCENTRATION IN EXTRACTION PROCESS OF MANGOSTEEN RIND (GARCINIA MANGOSTANA)		
Vipan Kumar Sohpal, Rajesh K Sharma	NOX EMISSION AND COMPUTATIONAL ANALYSIS OF JATROPHA CURCUS FUEL AND CRUDE OIL		
Motahar Reza, Rajni Chahal, Neha Sharma	RADIATION EFFECT ON MHD CASSON FLUID FLOW OVER A POWER-LAW STRETCHING SHEET WITH CHEMICAL REACTION		
Boy Arief Fachri	USING PHASE EQUILIBRIUM THEORY TO CALCULATE SOLUBILITY OF Γ -ORYZANOL IN SUPERCRITICAL CO ₂		
Prachi Singh	BIOSYNTHESIS OF TITANIUM DIOXIDE NANOPARTICLES AND THEIR ANTIBACTERIAL PROPERTY		
Stoyan Nedeltchev, Markus Schubert	ENTROPY ANALYSIS IN A BUBBLE COLUMN BASED ON ULTRAFAST X-RAY TOMOGRAPHY DATA		
Beena Sethi	RECYCLING OF POLYMERS IN THE PRESENCE OF NANOCATALYSTS: A GREEN APPROACH TOWARDS SUSTAINABLE ENVIRONMENT		
Mohsen Farahat, Tsuyoshi Hirajima	SURFACE CHARACTERISTICS OF BACILLUS MEGATERIUM AND ITS ADSORPTION BEHAVIOR ONTO DOLOMITE		
Zharama M. Llarena	SPECTROSCOPIC DETERMINATION OF FUNCTIONALIZED ACTIVE PRINCIPLES FROM COLEUS AROMATICUS BENTH LEAF EXTRACT USING IONIC LIQUIDS		

04. 02. 2023		14: 30 – 16: 30 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 11 SESSION: 2		MODERATOR: Aïssa Manallah	
Nader H. Ghareeb, Mohamed S. Gaith, Sayed M. Soleimani	MODELING, ANALYSIS AND CONTROL OF A SMART COMPOSITE STRUCTURE		
Bitan Kumar Sarkar, Akashdeep Agarwal, Rajib Dey, Gopes Chandra Das	PRODUCTION OF PIG IRON BY SMELTING OF BLENDED PRE-REDUCED TITANIFEROUS MAGNETITE ORE AND HEMATITE ORE USING LEAN GRADE COAL		
Murtaza Adil, Sen Yang, Zhou Chao, Song Xiaoping	ENHANCED MAGNETOELASTIC RESPONSE NEAR MORPHOTROPIC PHASE BOUNDARY IN FERROMAGNETIC MATERIALS: EXPERIMENTAL AND THEORETICAL ANALYSIS		
Alluru Gopala Krishna, Thella Babu Rao	PERFORMANCE ASSESSMENT OF CARBON NANO TUBE BASED CUTTING FLUID IN MACHINING PROCESS		
Aïssa Manallah, Mohamed Bouafia	DETERMINATION OF OPTICAL CONSTANTS OF SEMICONDUCTOR THIN FILMS BY ELLIPSOMETRY		
Supriya Gupta, Paresh Chokshi	POLYMER MEDIATED INTERACTION BETWEEN GRAFTED NANOSHEETS		
Mahesh Chudasama, Harit Raval	A COMPARATIVE STUDY OF FORCE PREDICTION MODELS DURING STATIC BENDING STAGE FOR 3-ROLLER CONE FRUSTUM BENDING		
M. Farnush	IMPROVEMENT OF WEAR RESISTANCE OF 356 ALUMINUM ALLOY BY HIGH ENERGY ELECTRON BEAM IRRADIATION		
Arnab Majumdar, Sanjoy Sadhukhan	IMPROVEMENT IN PROPERTIES OF NI-CR-MO-V STEEL THROUGH PROCESS CONTROL		

04. 02. 2023

14: 30 – 16: 30 - Time zone in Turkey (GMT+3)

Meeting ID: 844 5423 9457

Passcode: 350123

HALL: 12 SESSION: 2

MODERATOR:

Manish Kumar Gautam Ahmed Abdi Hassan,
Mustapha Muhammad AliyuEFFECT OF COMBINED CARBIMAZOLE AND CURCUMA LONGA
POWDER IN HUMAN THYROID-STIMULATING HORMONE AND
THYROPEROXIDASE ANTIBODY IN HYPERTHYROIDISMArpa Petchsomrit,
Namfa Sermkaew,
Ruedeekorn WiwattanapatapeeEFFECT OF ALGINATE AND SURFACTANT ON PHYSICAL
PROPERTIES OF OIL ENTRAPPED ALGINATE BEAD FORMULATION
OF CURCUMINSunil Kamboj,
Vipin Saini,
Suman Bala,
Gaurav SharmaFORMULATION AND CHARACTERIZATION OF DRUG LOADED
NIOSOMAL GEL FOR ANTI-INFLAMMATORY ACTIVITYManish Kumar Gautam,
Raj Kumar GoelWOUND HEALING EFFECT OF OCIMUM SANCTUM LEAVES
EXTRACT IN DIABETIC RATSRaissa A. Muzychkina,
Irina M. Korulkina,
Dmitriy Yu. KorulkinPRE-CLINICAL STUDYING OF ANTITUMOR RAMON PREPARATION:
ACUTE TOXICITY

P. Thongmuang

DRUG COMBINATIONS WITH STEROID DISPENSING IN
DRUGSTORES: A STUDY IN THE CENTER AREA OF BANGKOK,
THAILANDAmr A. Fouad,
Waleed H. Albuali,
Iyad JresatCANNABIDIOL TREATMENT AMELIORATES ACETAMINOPHEN-
INDUCED HEPATOTOXICITY IN MICEPeeyush Kumar,
Sapna Mishra,
Anushree Malik,
Santosh SatyaPREPARATION AND CHARACTERIZATION OF M. × PIPERITA L. OIL
BASED GEL FORMULATIONRajan Rajabalaya,
Li-Qun Tor,
Sheba DavidFORMULATION AND IN VITRO EVALUATION OF ONDANSETRON
HYDROCHLORIDE MATRIX TRANSDERMAL SYSTEMS USING ETHYL
CELLULOSE/POLYVINYL PYRROLIDONE POLYMER BLENDS

04. 02. 2023		14: 30 – 16: 30 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 13	SESSION: 2	MODERATOR:	Pennapa Palapin
Sujit K. Basak	REFERENCE MANAGEMENT SOFTWARE: COMPARATIVE ANALYSIS OF REFWORKS AND ZOTERO		
Sasitorn Chetanont	APPROACHES TO PROMOTE HEALTHY RECREATION ACTIVITIES FOR ELDERLY TOURISTS AT BANG NAM PHUENG FLOATING MARKET, PRAPRADEANG DISTRICT, SAMUTPRAKARN PROVINCE		
Pennapa Palapin	FORMS OF PROMOTION AND DISSEMINATION OF TRADITIONAL LOCAL WISDOM: CREATING OCCUPATIONS AMONG THE ELDERLY IN NOANMUENG COMMUNITY, MUANG SUB-DISTRICT, BAAN DOONG DISTRICT, UDONTHANI PROVINCE		
Sivamurugan Pandian	THE IMPORTANCE OF ISSUES FOR THE YOUTH IN VOTER DECISION MAKING: A CASE STUDY AMONG UNIVERSITY STUDENTS IN MALAYSIA		
Reza Mokhtari Malek Abadi, Mohsen Saghaei, Fatima Iman	ANALYSIS OF CREATIVE CITY INDICATORS IN ISFAHAN CITY, IRAN		
Somsakul Jerasilp, Jong Boonpracha	AUSPICIOUS MEANING FOR COMMUNITY SOUVENIR PRODUCTS		
Kitda Prarathhajariya	THE INNOVATION OF ENGLISH MATERIALS TO COMMUNICATE THE IDENTITY OF BANGPOO, SAMUT PRAKAN PROVINCE, FOR ECOTOURISM		
Nada Azhar	DIVERSITY MANAGEMENT OF GENDER, AGE AND DISABILITY IN THE BANKING SECTOR IN THE KINGDOM OF SAUDI ARABIA		
Han Nguyen	ADVERTISING APPEALS AND CULTURAL VALUES IN SOCIAL MEDIA COMMERCIALS IN UK, BRASIL AND INDIA: CASE STUDY OF NOKIA AND SAMSUNG		
Najwa Alsayed Omar	ONLINE METACOGNITIVE READING STRATEGIES USE BY POSTGRADUATE LIBYAN EFL STUDENTS		

04. 02. 2023		14: 30 – 16: 30 - Time zone in Turkey (GMT+3)	
Meeting ID: 844 5423 9457		Passcode: 350123	
HALL: 14	SESSION: 2	MODERATOR:	Sarah Barrere
Kyonghoon Kim, Wonyoung Park, Taeil Park		A FRAMEWORK FOR THE EVALUATION OF INFRASTRUCTURES' SERVICEABILITY	
Justyna Humięcka-Jakubowska		MIKROFONIE I (1964) BY KARLHEINZ STOCKHAUSEN - BETWEEN IDEA AND AUDITORY IMAGE	
Agnieszka Szczudlińska-Kanoś		PARTICIPATORY DEMOCRACY TO THE CONTEMPORARY PROBLEMS OF POLISH SOCIAL POLICY	
Hycham Aboutaleb, Bruno Monsuez		HANDLING COMPLEXITY OF A COMPLEX SYSTEM DESIGN: PARADIGM, FORMALISM AND TRANSFORMATIONS	
Emelia Noronha, Milind Malshe		THE PHATIC FUNCTION AND THE SOCIALIZING ELEMENT OF PERSONAL BLOGS	
Shorena Tsiklauri		THE METHODOLOGY OF OUT-MIGRATION IN GEORGIA	
Shorena Tsiklauri, Avtandil Sulaberidze, Nino Gomelauri		URBAN AND RURAL POPULATION PYRAMIDS IN GEORGIA SINCE 1950S	
Sarah Barrere		UNDERSTANDING EUROPE'S ROLE IN THE AREA OF LIBERTY, SECURITY AND JUSTICE AS AN INTERNATIONAL ACTOR	
Luminița Duțică		OBSESSION OF TIME AND THE NEW MUSICAL ONTOLOGIES: THE CONCERT FOR SAXOPHONE, DANIEL KIENTZY AND ORCHESTRA BY MYRIAM MARBE	

Content

Confence Id**Scientific & Review Committee****Program****Content****Oral Presented Papers In The Conference**

DİJİTAL DÖNÜŞÜM YATIRIMLARINA SERMAYE VE KREDİ SAĞLAMADA YAŞANAN SORUNLAR KOBİ'LER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME Zekeriya ŞAHİN	1
GELECEĞİ PARLAK GİRİŞİMCİLER İÇİN BİR DESTEK FİNANS YÖNTEMİ: MELEK YATIRIM CUMHUR ŞAHİN	3
YEŞİL PAZARLAMA İLETİŞİMİNDE SOSYAL ETKİLEYİCİLER: YEŞİL SOSYAL ETKİLEYİCİLERE YÖNELİK BİR İÇERİK ANALİZİ ELA ARICAN EVRİM ERDOĞAN YAZAR	5
BABACAN LİDERLİK YÖNETİCİYE GÜVENİ ETKİLER Mİ? Fuat KORKMAZER	6
PATERNALİST LİDERLİK ÜZERİNE YAZILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK YÖNTEMLERLE İNCELENMESİ Fuat KORKMAZER	7
EĞİTİM VE SAĞLIK HARCAMALARININ CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: AZ GELİŞMİŞ VE GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER ÖRNEĞİ GİZEM KAYA	8
REKABET GÜCÜNÜN ÖLÇÜLMESİNDE KULLANILAN ENDEKSLER ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA Canan ŞEN, Halil ŞEN	9
FİNANSAL HİZMETLER GÜVEN ENDEKSİ İLE FİNANSAL HİZMET SEKTÖR ENDEKSLERİ ARASINDAKİ NEDENSELLİK İLİŞKİSİ Arife ÖZDEMİR HÖL	10
MARKA AŞKI YAŞAYAN TÜKETİCİLERİN FİNANSAL KISITLAR, FİNANSAL KAYGI, BORÇTAN KAÇINMA EĞİLİMİ VE ALGILADIKLARI FİNANSAL RİSKE BAĞLI OLARAK BÖLÜMLENDİRİLMESİ PINAR ALYAR, TUĞÇE OZANSOY ÇADIRCI	12
ADİL GEÇİŞ TARTIŞMALARI KAPSAMINDA TÜRKİYE'DE İMKANLAR KISITLAR VE MEVCUT DURUM Ceyhun GÜLER	13
THE RELATIONSHIP BETWEEN PRODUCER PRICE INDEX OF AGRICULTURAL PRODUCTS AND THE EXCHANGE RATE: THE CASE OF TURKEY SEYİT TAHA KETENCİ, MUSTAFA SERDAR ACAR	15
TÜRKİYE'DE SAVUNMA HARCAMALARI İLE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİNE FOURİER YAKLAŞIM MERAL ÇABAŞ	16

TÜRKİYE'DE EĞİTİM SEVİYESİNE GÖRE KADIN İSTİHDAMI İLE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ MERAL ÇABAŞ	18
ULUSLARARASI TURİZM GELİRLERİ VE EKONOMİK BÜYÜME: EKONOMETRİK BİR ANALİZ Dilek ATILGAN	20
YENİLENEBİLİR ENERJİ TÜKETİMİNİN BELİRLEYİCİLERİ: BOOTSTRAP PANEL NEDENSELLİK ANALİZİ Dilek ATILGAN	22
Students Assessment of Online Education during the Covid-19 Epidemic Zohaib Hassan Sain	24
HAFIZA TEKNİKLERİ STRATEJİLERİNİN 6. SINIF FEN BİLGİSİ DERSİNDE KULLANILMASININ ÖĞRENCİLERİN BAŞARILARINA VE KALICILIĞA ETKİSİ CANER ÇABUK, CENGİZ ÖZYÜREK	25
PERCEPTION OF 21st CENTURY SKILLS SELF-EFFICIENT IN EDUCATION FACULTY STUDENTS Songül MOLLAOĞLU	26
INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE CONTEMPORARY ART ATTITUDES OF THE STUDENTS IN THE DEPARTMENT OF ART EDUCATION AND THEIR PERSONAL AND EDUCATIONAL CHARACTERISTICS Songül MOLLAOĞLU	28
EV ÖDEVLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ Oğuzhan SEVİM, Fetullah UYUMAZ	30
EV ÖDEVLERİNE İLİŞKİN ANNE-BABA GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ Fetullah UYUMAZ, Oğuzhan SEVİM	31
NORMAL (TAM GÜN) ÖĞRETİMDE YAŞANAN SORUNLARA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ ADEM BAYAR, GÜLÇİMEN ÇALIŞKAN	33
ERASMUS PROGRAMINA KATILAN ÖĞRENCİLERİN YAŞADIĞI SORUNLAR ADEM BAYAR, GÜLÇİMEN ÇALIŞKAN	35
INVESTIGATION OF POSTGRADUATE THESES TITLED "SPELLING RULES AND PUNCTUATION MARKS" IN TURKEY Mesut Bulut, Abdulkadir Kırbaş	37
ANALYSIS OF THE TURKISH TEXTBOOK'S ACTIVITIES IN TERMS OF THEIR COMPATIBILITY WITH THE 7E LEARNING MODEL Abdulkadir Kırbaş , Mesut Bulut	39
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ DEVLETİNİN EĞİTİM SİSTEMİ Ümmügülsüm YİĞİTER	40

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI YILLARINDA TÜRKİYE'DE İLK VE ORTAOKUL DERS KİTAPLARININ TEMİN EDİLME SÜRECİNDE YAŞANAN SORUNLAR* AHMET REŞAT SARAĞLU, FURKAN ER	41
VƏTƏN SEVGİSİNİN POEZİYASI AYTƏN HEYBƏTOVA	42
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI SIRASINDA İTİLAFLI DEVLETLERİ VE TÜRK OLMAYAN UNSURLAR TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN CASUSLUK FAALİYETLERİ: BATI ANADOLU ÖRNEĞİ ABDULLAH DOĞTEKİN	43
TEREKE KAYITLARINA GÖRE 18. YÜZYILIN İLK YARISINDA MANASTIR'DA YAYGIN OLAN KİTAPLAR VE KİTAP SAHİPLİĞİ ÜMRAN KARADENİZ	44
تحليل شخصیت و عاطفه کودک در شعر روایی "طفل یتیم" از پروین اعتصامی Gamze Gizem AVCIOĞLU	45
HIGH-SKILLED MIGRATION FROM TURKIYE TO GERMANY: A DIGITAL ETHNOGRAPHIC STUDY IN THE CONTEXT OF THE NETWORK THEORY Yelda BEKTAŞ	47
MODERN APPROACHES TO THE STUDY OF CHEMICAL DISCIPLINES USING TECHNOLOGIES Lavryk RUSLAN Volodimirovich, Galimova VALENTINA Mihalovna	48
SOSYAL HİZMET VE HAKKANİYET OLARAK ADALET Hasan Tahsin YÖYEN	50
SAĞLIKTA ŞİDDETİN DOKTORLARIN ÇALIŞMA PERFORMANSI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ VE BU KONUDA ALINABİLECEK EK ÖNLEMLER Tuğba YURT ASLAN, Meltem KÖKSAL , Ebru SATICI, Ramazan AYDIN, Aras GÜNDÜZ, Damla GÜNDOĞDU, Yağmur GÜNAL	51
Political Culture and its impact on transitional justice paths in Iraq after 2005 (Analytical -theory study) Najm Al-Deen M. Yaseen Reakany	53
PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK İLE KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ: BİR META ANALİZ ÇALIŞMASI TOLGA SEKİ	56
MADDE BAĞIMLISI BİREYLERİN PROFİLİ: SAKARYA ÖRNEĞİ Yusuf GENÇ, Hasan Hüseyin TAYLAN , Hüseyin Zahid KARA, Fatmanur ALSANCAK, Cengizhan AYNACI	57
KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN GAZETE HABERLERİNDE YENİDEN ÜRETİMİ: PINAR GÜLTEKİN CİNAYETİ ÖRNEĞİ FATMA ÖZTAT	60
ÜSKÜP KADISI VEYSİ'NİN MEKTUPLARI HALİL İBRAHİM HAKSEVER	61
MEÂL OKUMANIN DİNDEKİ YERİNE DAİR TOPLUMUMUZDA YER ALAN İKİ YAKLAŞIMIN TAHLİLİ -DİN İŞLERİ YÜKSEK KURULUNA SORULAN SORULARDAN HAREKETLE- ABDÜLKADİR ERKUT	62

1917 TARİHLİ HUKÛK-İ ÂİLE KARARNAMESİ VE OSMANLI AİLE HUKUKUNA GETİRDİĞİ YENİLİKLER Hava ÜNAL SERTKAYA	63
İSMÂİLİLİĞİN GELİŞİMİNDE EBÛ HÂTİM AHMED B. HAMDAN ER-RÂZİ'NİN (ö.322/ 933-34)YERİ Hatice Kübra İNAL, Abdullah Ömer YAVUZ	65
EBÛ CA'FER NASÎRÜDDİN MUHAMMED B. EL-HASAN ET-TÛSÎ'NİN (597/672) İMÂMET ANLAYIŞI Yasin ULUTAŞ	67
DİN-BİLİM ÇATIŞMASI SAVI: OSMANLI ALİMLERİ ÖRNEĞİ Ramazan BİÇER	68
İTİKADÎ MEZHEPLER ARASINDA TEOLOJİK ETKİLEŞİM BAĞLAMINDA MÂTÜRÎDÎ VE MU'TEZİLE'NİN GÖRÜŞ FARKLILIKLARI RECEP ÖNAL	71
FİKHÎ AÇIDAN AHKÂMIN TEŞEKKÛLÜ ESNASINDA MEKKÎ AYETLERİN NÜZÛLÜNDE TAKİP EDİLEN METOTLAR Taha YILMAZ, Halit BOZ	73
Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına ve Vergi Kanunlarına göre Mali Tabloların düzenlenmesi ve Türkiye Uygulaması İlknur KURT	75
TÜRKİYE-MAKEDONYA İLİŞKİLERİ ÜZERİNE 2000-2022 YILLARI ARASINDA YAZILMIŞ BİLİMSEL ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ-META SENTEZ ÖRNEĞİ TUĞBA FİRDEVS METİN, Uzmanı SERHAT KAVUK, ASIM ÇOBAN	76
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN 100. YILINDA GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE TÜRK-BALKAN İLİŞKİLERİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ TUĞBA FİRDEVS METİN, SERHAT KAVUK , ASIM ÇOBAN	78
PUSLU MANTIK VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER İBRAHİM FEVZİ GÜVEN	79
HEDEF SAPTIRMA TEORİSİ VE SİYASİ REJİM TİPİ İLİŞKİSİ: HANGİ REJİM TÜRÜNDE HEDEF SAPTIRMA POLİTİKALARININ ORTAYA ÇIKMASI DAHA OLASIDIR? İBRAHİM FEVZİ GÜVEN	81
THE PERSISTENCE OF ILLIBERAL TREND IN THE WESTERN BALKANS DESPITE THE EUROPEANIZATION AGENDA: INTERNAL AND EXTERNAL FACTORS ÖNDER CANVEREN	83
STK'ların Temsili Demokrasinin Meşruiyet Krizine Cevabı ve Katılımcı Demokrasiye Olan Etkisi Serhat POLAT	84
TURGUT ZAIM'İN ESERLERİNDEKİ FİGÜRLERİ ELE ALIŞ BIÇİMİNDE MİNYATÜR ETKİLER VE BIÇİMSEL DEFORMASYON SORUNSALI FAHRETTİN GEÇEN, Banu DAVUN	85
TOPLUMSAL GERÇEKÇİ RESSAM NEŞET GÜNAL'İN ESERLERİNDEKİ FİGÜRLERİN ANATOMİ VE YÜZ İFADELERİNİN ELEŞTİREL YÖNTEMLE İNCELENMESİ Banu DAVUN, FAHRETTİN GEÇEN	88

SAVAŞ SONRASI SANATTA ATEŞ KULLANIMININ BİÇİME ETKİSİ: ALBERTO BURRI, YVES KLEIN, ARMAN, CLAUDIO PARMIGGIANI N. Fulya Asyalı Büyükerman	91
RESMİN ÖLÜMÜNDEN SONRA MODERN RESİM PROJESİNE İTİRAZ OLARAK RESİM ve MARK TANSEY ÖRNEĞİ Haydar TAŞÇILAR	92
SANATTA TEMSİL KONUSU VE İTİRAZLAR Hatice Kübra KUZUCANLI, Haydar TAŞÇILAR	93
ESPASIN ETKİSİ Mehmet Alp Doğan Erciş	96
KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN ULUSAL DÜZEYDEKİ ETKİLERİ Kemal YAMAN	98
BİR YEREL YÖNETİM BİRİMİ OLARAK METROPOLİTEN ALANLAR:LOS ANGELES ÖRNEĞİ Kemal YAMAN	99
Implementation of an Undergraduate Integrated Biology and Chemistry Course Jayson G. Balansag	100
Analyzing the Perception of Social Networking Sites as a Learning Tool among University Students: Case Study of a Business School in India Bhaskar Basu	101
INVESTIGATING THE CONTEMPORARY ARCHITECTURE EDUCATION CHALLENGES IN INDIA Vriddhi Prasad	102
PROPOSED PROGRAM FOR DEVELOPING SOME CONCEPTS FOR NURSERY SCHOOL CHILDREN IN EGYPT USING ARTISTIC ACTIVITIES Ebtehad Tolba	103
The Challenges of Hyper-Textual Learning Approach for Religious Education Elham Shirvani–Ghadikolaei, Seyed Mahdi Sajjadi	104
Computer-Aided Teaching of Transformers for Undergraduates Rajesh Kumar, Roopali Dogra, Puneet Aggarwal	105
The Nuclear Energy Museum in Brazil: Creative Solutions to Transform Science Education into Meaningful Learning Denise Levy, Helen J. Khoury	106
Intersectional Bullying, LGBT Youth and the Construction of Power Elle Hilke Dominski	107
Effect of Depression, Self-Regulation Control and Characteristics of ADHD as the Cause of School Brawl in Jakarta, Indonesia Melani Arnaldi, Suzy Yusna Dewi	108
The Therapist's Self Disclosure in Cross- Cultural Treatment Ruth Lijtmaer, Roy Moodley, Shafik Sunderani	109

The Relationship between Pretend Play and False-Belief in 18-Month-Old Children Midori Ban, Ichiro Uchiyama	110
Talent in Autism: Cognitive Style based on Weak Central Coherence and Special Sensory Characteristics in State of Kuwait: Case Study Mariam Abdulaziz Y.Esmaeel	112
The Emotional Language and Temperamental Traits Barbara Gawda, Ewa Szepietowska, Agnieszka Gawda	113
LEARNER AUTONOMY BASED ON CONSTRUCTIVISM LEARNING THEORY Haiyan Wang	114
NEGATIVE EMOTIONS AND WAYS OF OVERCOMING THEM IN PRISON Katarzyna Czubak	115
Impact of Personality and Loneliness on Life: Role of Online Flow Experiences Asmita Shukla, Soma Parija	116
Career Counseling Program for the Psychological Well-Being of Freshmen University Students Sheila Marie G. Hocson	117
A Comparative Analysis of Zotero and Mendeley Reference Management Software Sujit K. Basak	118
The Study of Idiom Translation in Fiction from English into Thai Chinchira Bunchutrakun	119
The Effects of the Parent Training Program for Obesity Reduction on Health Behaviors of School-Age Children Muntanavadee Maytapattana	120
Association of Sensory Processing and Cognitive Deficits in Children with Autism Spectrum Disorders – Pioneer Study in Saudi Arabia Rana M. Zeina, Laila AL-Ayadhi, Shahid Bashir	121
What Are the Factors Underlying the Differences between Young Saudi Women in Traditional Families That Choose to Conform to the Society Norms, and Young Saudi Women Who Do Not Conform? Mai Al-Subaie	122
Verification and Proposal of Information Processing Model Using EEG-Based Brain Activity Monitoring Toshitaka Higashino, Naoki Wakamiya	123
A Bio-Ecological Perspective on Risk Awareness and Factors Associated with Substance Use during Pregnancy in Communities of the Western Cape Province, South Africa Mutshinye Manguvhewa, Maria Florence, Mansoo Yu	124
The Aspect of the Human Bias in Decision Making within Quality Management Systems & LEAN Theory Adriana Ávila Zúñiga Nordfeld	125

The Effect of Education Level on Psychological Empowerment and Burnout-The Mediating Role of Workplace Learning Behaviors Sarit Rashkovits, Yael Livne	126
State of Freelancing in IT and Future Trends Mihai Gheorghe	127
TOURISM POLICY CHALLENGES IN POST-SOVIET GEORGIA Merab Khokhobaia	128
MARKETING MIX FOR TOURISM IN THE CHONBURI PROVINCE Pisit Potjanajaruwit	129
SOME ASPECTS OF SOCIAL MEDIA MARKETING (GEORGIAN CASE) Nugzar Todua, Charita Jashi	130
DO PERSISTENT AND TRANSITORY HYBRID ENTREPRENEURS DIFFER? Anmari H. Viljamaa, Elina M. Varamäki	131
Public Procurement Development Stages in Georgia Giorgi Gaprindashvili	132
Solid Waste Management in Steel Industry - Challenges and Opportunities Sushovan Sarkar, Debabrata Mazumder	133
Carrying Out the Steps of Decision Making Process in Concrete Organization Eva Štěpánková	134
Impact of Financial System's Development on Economic Development: An Empirical Investigation Vilma Deltuaitė	135
DECISION MAKING ABOUT THE ENVIRONMENTAL MANAGEMENT IMPLEMENTATION – INCENTIVES AND EXPECTATIONS Eva Štěpánková	136
INTEREST RATE FLUCTUATION EFFECT ON COMMERCIAL BANK'S FIXED FUND DEPOSIT IN NIGERIA Okolo Chimaobi Valentine	137
A Framework to Assess the Maturity of Customer Involvement in the Service Design of Product- Service Systems Taghreed Abu-Salim	138
Conceptualization of Value Co-Creation for Shrimp Products in Bangladesh Subarna Ferdous, Mitsuru Ikeda	139
Mind Your Product-Market Strategy on Selecting Marketing Inputs: An Uncertainty Approach in Indian Context Susmita Ghosh, Bhaskar Bhowmick	140
A Framework for University Social Responsibility and Sustainability: The Case of South Valley University, Egypt Alaa Tag Eldin Mohamed	141

Supplier Selection in a Scenario Based Stochastic Model with Uncertain Defectiveness and Delivery Lateness Rates Abeer Amayri, Akif A. Bulgak	142
Non-Parametric, Unconditional Quantile Estimation of Efficiency in Microfinance Institutions Komlan Sedzro	143
Bounded Rational Heterogeneous Agents in Artificial Stock Markets: Literature Review and Research Direction Talal Alsulaiman, Khaldoun Khashanah	144
Implementing a Strategy of Reliability Centered Maintenance (RCM) in the Libyan Cement Industry Khalid M. Albarkoly, Kenneth S. Park	145
Studying the Influence of Logistics on Organizational Performance through a Supply Chain Strategy: Case Study in Goldiran Electronics Co. Ali Hajiesmaeili, Mehdi Rahimi, Ehsan Jaber, Amir Abbas Hosseini	146
Strategic Maintenance Management of Built Facilities in an Organisation Anita D. Adamu, Winston M. W. Shakantu	147
Fair Value Implementation of Financial Asset: Evidence in Indonesia's Banking Sector Alhamdi Alfi Fajri	148
Correlation of the Rate of Imperfect Competition and Profit in Banking Markets Jan Cernohorsky	149
MANAGERS' CAPACITY BUILDING FOR INSTITUTIONAL SUSTAINABILITY PERFORMANCE Analiza Acuña-Villacorte	150
ADAPTATION ACTIONS IN COMPANIES AS THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS: A CASE STUDY OF A FOOD INGREDIENTS AND ADDITIVES PRODUCER Maja Sajdak	151
Operational Guidelines for Six-Sigma Implementation: Survey of Indian Medium Scale Automotive Industries Rajeshkumar U. Sambhe	152
Applying Hybrid Graph Drawing and Clustering Methods on Stock Investment Analysis Mouataz Zreika, Maria Estela Varua	153
Debts and Debt-Based Sukuk Related to Risk Shifting Behavior Siti Raihana Hamzah	154
Exploring the Role of Private Commercial Banks in Increasing Small and Medium Size Enterprises' Financial Accessibility in Developing Countries: A Study in Bangladesh Khondokar Farid Ahmed, Robin Bown	155
Corporate Governance in Network Marketing Organizations: The Role of Ethics and CSR Venugopal Kummamuru	156
Problems of the Management of Legal Entities of Private Law in Georgia Ketevan Kokrashvili, Rusudan Kutateladze, Nino Pailodze	157

Need for Standardization of Manual Inspection in Small and Medium-Scale Manufacturing Industries Adithya Nadig	158
Corporate Philanthropy as a Source of Competitive Advantage Mateusz Rak	159
A Hybrid Particle Swarm Optimization-Nelder- Mead Algorithm (PSO-NM) for Nelson-Siegel-Svensson Calibration Sofia Ayouche, Rachid Ellaia, Rajae Aboulaich	160
Ramification of Oil Prices on Renewable Energy Deployment Osamah A. Alsayegh	161
Identification of Lean Implementation Hurdles in Indian Industries Bhim Singh	162

DİJİTAL DÖNÜŞÜM YATIRIMLARINA SERMAYE VE KREDİ SAĞLAMADA YAŞANAN SORUNLAR KOBİ'LER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Dr.Öğr.Üys. Zekeriya ŞAHİN

Milli Savunma Üniversitesi, Kara Harp Okulu, İşletme ve Yönetim Bilimleri Bölümü,
ORCID No: 0000-0002-2811-3264

ÖZET

Yeni dünya düzeninde işletmeler için özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerinin yoğun kullanımı ile iş süreçlerinin ve bilgilerin hız, maliyet ve zaman tasarrufu açısından elektronik ortama taşınması süreci, dijital dönüşüm oldukça önem kazanmıştır. Bu süreci yakalayabilmek, işletmelere ve örgütlere rakiplerine göre maliyet ve zaman noktasında önemli bir fark yaratmakla beraber bulunulan sektörde rekabet avantajı sağlamaktadır.

Pazarlarda esnek davranan, az miktar kârla üreten, satan, çalışan, ülke ekonomileri açısından büyük öneme sahip, kitle üretimine elverişli olmayan işletmeler olarak nitelendirdiğimiz küçük ve orta boy işletmeler (KOBİ) hemen hemen yurdun bütün bölgelerinde yer almaktadır. Bu işletmeler genelde daha kuruluş aşamasında yetersiz öz sermayeyle kuruldukları için dijital dönüşüm yatırımlarını yapamamaktadırlar. Bilgiye ulaşmada ve işlemede geride kalarak, artan girdi fiyatlarının maliyetleri yükseltmesi ve bu durumu fiyata yansıtamama neticesinde öz sermaye erimesi, üretim sorunları, pazarlama sorunları, sermaye ve kredi sağlama sorunları gibi bir birlerini etkileyen ve nihayetinde rekabet avantajından yoksunluk gibi birçok sorun Kobi'lerin karşına çıkmaktadır.

Kobi'ler dijital dönüşüm yatırımları için yetersiz olan öz sermaye, oluşturulamayan net işletme sermayesi sebebiyle risk payları yüksek ticari kredilerle finansman ihtiyaçlarını karşılayabilmektedirler. Bu kredileri sağlarken; yüksek risk payları, teminat gösterebilme sorunları, kredi miktar sorunları, kredi vade sorunları, kredide ödemesiz süreyle ilgili sorunlar gibi birçok sorunla karşılaşmaktadırlar. Bu durum da Kobi'lerin dijital dönüşüm yatırımlarına ve yüksek teknolojinin sağlanmasına engel olmakla beraber geleneksel yapılarında kalmalarına neden olmaktadır. Kobi'lerin dijital dönüşüm yatırımlarına engel olan durumların ortadan kaldırılması için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen danışmanlık ve eğitim hizmetlerinin yaygınlaştırılması, "Kobi Gelişim Destek Programı" ile destek tutarlarının artırılması ve teşviklerin verilmesi, kredi sağlamada özellikle devlet bankaları başta olmak üzere esneklik sağlanması önemli görülmektedir.

Bu çalışmanın amacı, dijital dönüşüm yatırımlarına engel olan sermaye ve kredi sağlamada yaşanan sorunları Kobi'ler üzerinden değerlendirmektir. Ayrıca sorunların giderilmesi için yapılması gerekenleri de sunmak çalışmanın bir diğer amacıdır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Dönüşüm, Kobi, Kredi ve Finansman.

PROBLEMS IN PROVIDING CAPITAL AND LOAN TO DIGITAL TRANSFORMATION INVESTMENTS AN ASSESSMENT ON SMES

ABSTRACT

In the new world order, especially with the intensive use of information and communication technologies for enterprises, the process of transferring business processes and information to the electronic environment in terms of speed, cost and time saving, digital transformation has gained importance. Catching up with this process creates a significant difference in cost and time to businesses and organizations compared to their competitors and provides a competitive advantage in the sector.

Small and medium-sized enterprises (SMEs), which we define as enterprises that are flexible in the markets, produce, sell, work with a small amount of profit, are of great importance for the economies of the country and are not suitable for mass production, are located in almost all regions of the country. These businesses are generally unable to make digital transformation investments because they were established with insufficient equity capital at the establishment stage. Falling behind in accessing and processing information, increasing input prices raising costs and not being able to reflect this situation in the price as a result of equity capital meltdown, production problems, marketing problems, capital and credit provision problems that affect each other and ultimately lack of competitive advantage are encountered by SMEs.

SMEs are able to meet their financing needs with commercial loans with high risk shares due to insufficient equity capital for digital transformation investments and net working capital that cannot be created. While providing these loans; They face many problems such as high risk shares, collateral display problems, loan quantity problems, credit maturity problems, problems related to grace period in the loan. This situation prevents SMEs from making digital transformation investments and providing high technology, but causes them to remain in their traditional structures. In order to eliminate the situations that prevent SMEs from investing in digital transformation, it is considered important to expand the consultancy and training services provided by the Ministry of Industry and Technology, to increase the support amounts and to provide incentives with the "SME Development Support Program" and to provide flexibility in providing loans, especially to state banks.

The aim of this study is to evaluate the problems experienced in providing capital and credit that prevent digital transformation investments through SMEs. In addition, it is another purpose of the study to present what needs to be done to eliminate the problems.

Keywords: Digital Transformation, SME, Credit and Financing.

GELECEĞİ PARLAK GİRİŞİMCİLER İÇİN BİR DESTEK FİNANS YÖNTEMİ: MELEK YATIRIM

Doç. Dr., CUMHUR ŞAHİN

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Bozüyük MYO, - ORCID ID: 0000-0002-8790-5851

Özet:

Dinamik bir ekonomide müteşebbisler hayati bir öneme sahiptir. Müteşebbislerin hayata geçirmek istedikleri yatırımlarla ilgili olarak henüz ilk safhalarında pay bedeli olarak yatırım yapan, söz konusu yatırıma ortak olan ve aynı zamanda şahsi bilgi ve tecrübelerin aktarılabilirdiği finansman modeline melek yatırım adı verilmektedir. Bu finansman yöntemi bilhassa lokal düzeydeki müteşebbisler için paha biçilmez bir finans kaynağı olarak son yıllarda önem kazanmıştır. Bilindiği üzere bir ülke ekonomisinin gelişebilmesi öncelikle yerel ve bölgesel kalkınma ile mümkündür. Bölgesel ve yerel düzeyde, parlak fikri olan ancak ne yazık ki yeterli finans kaynağına sahip olamayan KOBİ'lere melek yatırımcılar sayesinde kaynak aktarımı ile söz konusu KOBİ'ler büyüüp serpilecek, bu da makroekonomiye olumlu katkılar sağlayabilecektir. Yeni kurulan, parlak iş fikirlerine sahip, büyüme potansiyeli ve yüksek getiri sağlayabilecek şirketlere yatırım yapmasına ilaveten bilgi ve tecrübelerini de aktaran şahıslara Amerika Birleşik Devletleri'nde melek yatırımcı, Avrupa'da iş melekleri, Türkiye'de ise bireysel katılım yatırımcısı adı verilmektedir. Melek yatırımcılık anlayışının temelinde varlıklı kişilerin ve ailelerin beğenmiş oldukları, kendilerini etkileyen yeni iş fikirlerine sahip insanların teklif ettikleri yüksek risk içeren işlere yatırım yapmak arzusu yatmaktadır. Aslında bu yöntem, sanıldığı aksine çok yeni olmayıp, telefonun mucidi olan Alexander Graham Bell, 1877 gibi oldukça eski bir dönemde bu finansman modeli sayesinde şirketini kurmuş, ünlü otomobil firması Ford'un kurucusu Henry Ford, yine melek yatırım modeli ile şirketinin temellerini atma imkanına kavuşmuş, yine Amerika Birleşik Devletler'in San Francisco şehrinin sembolü olan ünlü Golden Gate köprüsünün finansmanında da bu finansman yönteminden istifade edilmiştir. Bu çalışmada melek yatırım yöntemi ile ilgili genel bir bakış açısı sunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müteşebbis, Melek yatırım, finans

FINANCING TECHNIC FOR POTENTIALLY SUCCESSFUL ENTREPRENEURS: ANGEL INVESTMENT

Abstract:

Entrepreneurs have importance in dynamic economy. Angel investment means a funding technic which provides shareholding, knowledge and experience in early stage investment. This funding technic have acquired importance for local entrepreneurs. Advancement of an economy requires local and regional development. Local and regional development depend on small and medium sized enterprises which are supported by angel investors in their financing needs. Thus, small and medium sized enterprises become larger and support macro-economy. Investors which provide funds, information and experience on new businesses which have inventive

ideas, growth potential, high income expectations are described as angel investors in USA, business angels in Europe and personal participation investors in Turkey. A desire to invest of the wealthy people and families in high-risk businesses which have offered by the people who have new business ideas that the wealthy people and families like lies in the basis of angel investment mentality. In reality, this method is not so new as it is thought to be; Alexander Graham Bell who was the inventor of the telephone, had founded his company thanks to this financing model in an old era as early as 1877; Henry Ford, the founder of well-known automobile company Ford, had been again able to lay the foundations of his company with this angel investment model; the funding of the famous Golden Gate Bridge which is a symbol of the San Francisco city of the United States, had also benefited from this method of funding. In this study, it is aimed to be presented a general overview about the angel investment method.

Keywords: Entrepreneur, Angel investment, finance

YEŞİL PAZARLAMA İLETİŞİMİNDE SOSYAL ETKİLEYİCİLER: YEŞİL SOSYAL ETKİLEYİCİLERE YÖNELİK BİR İÇERİK ANALİZİ

ELA ARICAN ¹, Doç.Dr. EVRİM ERDOĞAN YAZAR ²

¹ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
<https://orcid.org/0000-0002-1705-2769>

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi İİBF, <https://orcid.org/0000-0001-8689-4137>

ÖZET

Plansız endüstrileşme doğal kaynakların sürdürülebilirliğini zorlaştırmakta ve çevre için birçok soruna neden olmaktadır. Yaşanan sorunlara çözüm bulmak için dünya genelinde çok sayıda proje, kampanya ve etkinlik düzenlenmekte ve yasalar yürürlüğe sokulmaktadır. Bu çabaların sonucunda modern tüketicilerin ekolojik bilinç düzeyleri yükselmeye başlamıştır. Giderek artan sayıda tüketici çevre için daha az sorun teşkil eden, geri dönüşüme olanak sağlayan yenilenebilir kaynakların kullanıldığı mal ve hizmetleri tercih etmeye başlamıştır. Ayrıca yeni iletişim platformları ve yöntemleri, bireyler arasındaki etkileşimi artırarak bilinçli tüketicilerin sesinin çok sayıda insana ulaşmasını kolaylaştırmaktadır. Bu platformların ve yöntemlerin başında sosyal medya ve sanal etkileyiciler gelmektedir. Sanal etkileyiciler, yaşam tarzları ve ürün tercihleri ile izleyicilerine örnek olarak kitlelerinin satın alma kararlarını etkilemektedir. Bu doğrultuda; son yıllarda çevresel konularla ve bilinçli tüketimle ilgili içerik üreten yeşil sosyal medya etkileyicileri olarak adlandırılan sanal ortam etkileyicileri ortaya çıkmıştır. Sayıları azda olsa yeşil sosyal medya etkileyicilerin paylaşımlarının tüketicilerin bilinçlenmesinde ve ürün tercihlerinde etkili olduğu görülmektedir.

Bu çalışmanın amacı yeşil sosyal medya etkileyicilerin paylaşımlarını inceleyerek, çevresel konular ve bilinçli tüketimle ilgili paylaşımların özelliklerini belirlemektir. Bu amaçla öncelikle yeşil pazarlama ve yeşil sosyal medya etkileyicileri ile ilgili kavramsal çerçeve açıklanmış ve literatür araştırması yapılmıştır. Daha sonra Türkiye’de içerik üreten yeşil sosyal medya etkileyicileri genel olarak incelenmiş ve yeşil sosyal medya etkileyicilerinden biri olan ‘’atiksizminimalist’’ profilinde paylaşılmış olan gönderiler üzerinden bir içerik analizi gerçekleştirilmiştir. İçerik analizi sonucunda; açıkça marka belirtilerek gerçekleştirilen tanıtımların, marka belirtilmeyen gönderilere kıyasla daha az etkileşime sahip olduğu görülmüştür. Yüksek etkileşime sahip video içeriklerde ise etkileyicinin bizzat kendi ses içeriğini kullandığı ve ürünü, o video içeriğinde deneyimlerken ekolojik olarak avantajlarından, kullanım kolaylığından ve kişiye sağladığı faydalardan bahsettiği gönderiler olduğu belirlenmiştir. Aynı zamanda bu gönderilerin yorumlar kısmında müşterilerin ürünlerin markalarını öğrenebilmek için etkileyiciye sorular yönelttiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Pazarlama, Eko Blogger, Sosyal Medya Etkileyici, Yeşil Sosyal Etkileyici.

BABACAN LİDERLİK YÖNETİCİYE GÜVENİ ETKİLER Mİ?

Doçent, Fuat KORKMAZER 1

1 Muş Alparslan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, ORCID ID: 0000-0002-2734-7309

ÖZET

Günümüzde baş döndürücü bir şekilde yaşanan hızlı değişimler, işletmeler ile çevrelerini ve iş yapış şekillerini büyük ölçüde değiştirmiştir. Faaliyetler üretimden hizmete doğru kaymış, çalışanlar arasındaki etkileşim artmış, işletmeler rekabette avantajlı konumda olabilmek için küçülme ve işletmedeki kademelerin azaltılmasıyla yeniden yapılanmaya gitmişlerdir. Bu gelişmelerin sonucunda hiyerarşinin yerini önemli ölçüde bilgi teknolojileri, ekip çalışması, güven ve örgüt kültürü almıştır. Bu değişikliklerle bağlantılı olarak çalışanların sergilediği görev performansının yanında görev dışı performansı da oldukça önemlidir. Bu bağlamda çalışanların ekstra rol davranışında bulunmasını sağlamak, yönetim açısından oldukça önemlidir. Genellikle yönetim ile çalışanlar arasındaki ilişki, yöneticiler ve liderler vasıtasıyla gerçekleşmektedir. Liderin çalışanlara olumlu tutum ve yaklaşımları çalışanların tutum ve davranışlarını da olumlu yönde etkilemektedir.

Kişiler arası güven bağlamında ele alınan yöneticiye güven, çalışanların liderin dürüstlük ve güvenilirliğine yönelik değerlendirmeleri sonucu oluşmaktadır. Çalışan ve lider arasındaki güven iklimi dürüstlük, sadakat, tutarlılık, açıklık ve yeterlilik gibi unsurlara bağlı olarak oluşmaktadır. Bu bağlamda çalışanların algıladığı liderliğin olumlu veya olumsuz olduğunu tespit etmede güvenin oldukça önemli bir ölçüt olduğu söylenebilir. Çalışmadaki temel varsayım babacan liderlerin çalışanların hem iş hem de özel yaşamlarına olan yakın ilgisinin çalışanların yöneticiye duydukları güveni artıracacağı ve bu sayede yöneticilerine güven duygusu yaşayan çalışanların da işletmelerinin başarısı için gönüllü olarak ekstra rol davranışı sergileyecekleri yönündedir. Ayrıca liderin çalışanlar için fedakârlıkta bulunma davranışları arttıkça çalışanlara yönelik ilgisi daha samimi ve içten olarak algılanarak çalışanların örgütle özdeşleşmelerinin kolaylaşacağı varsayılmaktadır. Bu çalışmada literatürde yapılmış çalışmaların (Lisansüstü tez ve makale) bulgularından hareketle babacan liderliğin yöneticiye güveni olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşmak mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Babacan Liderlik, Yöneticiye Güven.

PATERNALİST LİDERLİK ÜZERİNE YAZILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK YÖNTEMLE İNCELENMESİ

Doçent, Fuat KORKMAZER 1

1 Muş Alparslan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, ORCID ID: 0000-0002-2734-7309

ÖZET

Bu çalışma, Paternalist Liderlik (Babacan Liderlik) konusunda yazılan lisansüstü tezleri bibliyometrik analiz yöntemiyle incelemek amaçlanmıştır. Konuya dair tez çalışmalarının yoğunluklu olarak son 17 yılda yazılmaya başlandığı tespit edilmiştir. Bu nedenle 2000-2022 yılları aralığı seçilmiş, bu yıllarda yazılmış olan yüksek lisans ve doktora tezleri; tezin yayınlandığı yıl, tez türleri, danışmanların unvanları, tezin hazırlandığı üniversitelere göre dağılımı, tezin enstitülere ve anabilim dallarına göre dağılımı, tezin araştırma yöntemine göre dağılımı, Paternalist Liderliğin (Babacan Liderlik) birlikte çalışılan konulara göre dağılımı gibi göstergelerden yararlanılarak bibliyometrik yöntem ile analiz edilmiştir. Analiz sonucunda Yükseköğretim Kurulu (YÖK) veri tabanında 34'ü yüksek lisans ve 10'u doktora olmak üzere toplam 44 teze ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda 6 tezin İngilizce, 38 tanesinin ise Türkçe dilinde yazıldığı; en fazla tezin kamuya ait üniversiteler olan Balıkesir Üniversitesi ile Marmara Üniversitesinde çalışıldığı tespit edilmiştir. Çalışmanın sonucunda Paternalist Liderlik (Babacan Liderlik) konulu ilk tez çalışmasının 2005 yılında yazıldığı ve çalışmaların 30 tanesinin (% 68,18) son beş yılda (2018-2022) yapıldığı tespit edilmiştir. Paternalist Liderlikle (Babacan Liderlik) birlikte çalışılan konular ele alındığında ise birinci sırada örgütsel özdeşleşme konusunun bulunduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Paternalist Liderlik, Babacan Liderlik, Bibliyometrik.

EĞİTİM VE SAĞLIK HARCAMALARININ CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: AZ GELİŞMİŞ VE GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER ÖRNEĞİ

Dr.,GİZEM KAYA ¹

¹Istanbul Teknik Üniversitesi, İşletme Fakültesi, kayagizem@itu.edu.tr - ORCID ID: 0000-0002-6870-7219

ÖZET

Tüm dünyada eğitim ve sağlık alanındaki teknolojiye bağlı olarak yaşanan hızlı ilerleme ve gelişmelere rağmen, cinsiyet eşitsizliği dünyanın birçok yerinde hala önemli bir sorundur. Kız çocukları erkeklere göre eğitim olanaklarından daha az yararlanmakta ve bu da cinsiyet eşitsizliğine katkı sağlamaktadır. Aynı durum sağlık için de geçerlidir. Cinsiyet eşitsizliği gelişmiş ülkelerde bile sorun olmaya devam ederken, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde daha ciddi boyutlardadır. Bu nedenle, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin devlet müdahalesi yoluyla azaltılmasına ihtiyaç vardır. Bu çalışmanın amacı, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde devletin sağlık ve eğitim harcamalarının toplumsal cinsiyet eşitsizliği üzerindeki etkisini panel veri analizi ile incelemektir. Çalışma 2010-2017 dönemi için 24 ülkeyi kapsamaktadır. GSYİH içinde devletin eğitim harcamaları, GSYİH içinde devletin sağlık harcamaları ve kişi başına reel GSYİH (\$) bağımsız değişkenler olarak belirlenmiştir. Bağımlı değişken ise, cinsiyet eşitsizliği endeksidir. Tüm bu değişkenler Dünya Bankası'nın Dünya Kalkınma Göstergeleri veri tabanından alınmıştır. Devletin eğitime yaptığı harcamalar, eğitime ilişkin tüm cari, sermaye ve transfer giderlerini içermektedir. Bununla birlikte, sağlık harcamaları ise, sağlık ürünleri ve hizmetlerine harcanan net miktarı ortaya koymaktadır. Bağımlı değişken olan cinsiyet eşitsizliği endeksi ise, erkekler ve kadınlar arasındaki işgücü piyasasına katılım, güçlendirme ve üreme sağlığı bakımından farkları yakalayan bileşik bir ölçüdür. Çalışma sonucunda, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde devletin sağlık harcamalarının cinsiyet eşitsizliğini azalttığı, devletin eğitim harcamalarının ise cinsiyet eşitsizliğini artırdığı gözlemlenmiştir. Bu bulgu, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde hükümetlerin eğitim harcamalarını kız çocuklarına ulaştırmada sorunlar yaşadığının göstergesidir. Bununla birlikte, çalışmada kişi başına düşen GSYİH ise, cinsiyet eşitsizliğini azaltmada en önemli faktör olarak elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Eğitim Harcamaları, Sağlık Harcamaları, Cinsiyet Eşitsizliği

REKABET GÜCÜNÜN ÖLÇÜLMESİNDE KULLANILAN ENDEKSLER ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Canan ŞEN¹, Dr. Öğretim Üyesi Halil ŞEN²

¹ Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi

- ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6600-3234>

² Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi, -

ORCID ID : <https://orcid.org/0000-0003-4062-5366>

ÖZET

Dünya genelindeki zeytin yetiştiriciliğinin % 90'lık bir kısmı Akdeniz havzası, geriye kalan kısmı ise Latin Amerika ülkelerinde yapılmaktadır. Dünyada yaklaşık 9 milyon hektar alanda 900 milyon zeytin ağacından yaklaşık 17 milyon ton dane zeytin elde edilmektedir. Üretimde AB ülkelerinin payı yıllara göre değişmekle birlikte ortalama % 65-70 aralığındadır. AB ülkeleri arasında ilk sırayı İspanya almakta onu İtalya ve Yunanistan izlemektedir. İspanya'nın AB üretimdeki payı %60'lar seviyesindedir. Zeytinyağı ihracatında üretimle paralel olarak ilk sırayı AB ülkeleri almaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye ve önde gelen zeytin ihracatçısı ülkelerin, SITC Rev.3'e göre 421-Bitkisel sıvı yağ, 4214- Zeytinyağı, 42141- Sızma zeytinyağı, 42142-Diğer zeytinyağı ve 42149-Zeytinyağı karışımları ürün gruplarındaki ihracat rekabet gücünün Net İhracat Endeksi ve ihracat-ithalat Oranı Endeksi ile değerlendirilmesidir. Bu çalışmada Fransa, İtalya, Yunanistan, Türkiye, İspanya ve Portekiz'in verileri WITS veri tabanından SITC Rev.3, 3 digit sınıflandırmasına göre çekilmiş, 2000-2021 yılları arası ihracat-ithalat verileri dikkate alınarak analizler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Rekabet Gücü, Zeytinyağı, Net İhracat Endeksi, İthalat-İhracat Oranı Endeksi.

FİNANSAL HİZMETLER GÜVEN ENDEKSİ İLE FİNANSAL HİZMET SEKTÖR ENDEKSLERİ ARASINDAKİ NEDENSELLİK İLİŞKİSİ

Dr.Öğr.Üyesi Arife ÖZDEMİR HÖL

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Finans ve Bankacılık Bölümü, ORCID ID 0000-0002-9902-9174

ÖZET

Son dönemlerde yaşanan belirsizlikler finansal piyasa katılımcılarının karar vermelerini oldukça zorlaştırmakta ve geleceğin belirsizliğini azaltabilecek araçlara ihtiyaç duymalarına neden olmaktadır. TCMB piyasalara yönelik eğilimlerin belirlenebilmesi için çeşitli anketler düzenlemekte ve anket sonuçlarına bağlı olarak endeksler hazırlamaktadır. Bu endekslerden bir tanesi de Finansal Hizmetler Güven (FHG) Endeksi'dir. Bu endeks finansal kuruluş yöneticilerinin iş durumlarıyla ilişkili yakın geçmişe yönelik değerlendirmeleri ve geleceğe yönelik beklentilerinin izlenerek finansal hizmetler sektöründeki eğilimleri yansıtmaktadır. FHG Endeksi'nin artması (azalması) finansal piyasalara güvenin arttığı (azaldığı) anlamına gelmektedir. Finansal piyasalarda işlem yapacak olanlar bu anket sonuçlarına bakarak finansal piyasalara yönelik beklentiler hakkında bilgi sahibi olabilir ve kararlarını bu bilgiler ışığında verebilir. Bu çalışmada FHG Endeksi ile Finansal Hizmet Sektör endeksleri (XBANK, XFINK, XGMYO, XHOLD, XSGRT, XYORT, XUMAL) arasındaki nedensellik ilişkisi Mayıs 2012-Aralık 2022 dönemine ait aylık veriler vasıtasıyla araştırılmıştır. Araştırmada değişkenler arasındaki simetrik ilişkileri ortaya koyabilmek için Toda-Yamamoto (1995) Nedensellik Testi ve asimetrik ilişkileri ortaya koyabilmek için de Hatemi-J (2012) asimetrik nedensellik testi kullanılmıştır. Yapılan simetrik nedensellik testi sonucunda XHOLD endeksinden FHG endeksine doğru, FHG endeksinden de XFINK endeksine doğru tek yönlü nedensellik olduğu belirlenmiştir. Yapılan asimetrik nedensellik testi sonucunda ise FHG endeksinin pozitif ve negatif bilgi şokları ile incelenen sektör endekslerinin pozitif ve negatif bilgi şokları arasında nedensellik ilişkilerinin bulunduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlardan hareketle finansal hizmetlerin geleceğine yönelik beklentilerle finansal hizmet sektöründe yaşanan gelişmelerin aynı doğrultuda olduğu söylenebilmektedir. Sermaye piyasalarında işlem yapmak isteyenler FHG endeksindeki gelişmeleri takip ederek finansal piyasalar hakkında bilgi sahibi olabilirler ve kararlarını bu doğrultuda verebilirler.

Anahtar Kelimeler: Finansal Hizmetler Güven Endeksi, Finansal Hizmet Sektörü, Nedensellik İlişkisi

CAUSAL RELATIONSHIP BETWEEN FINANCIAL SERVICES CONFIDENCE INDEX AND FINANCIAL SERVICES SECTOR INDICES

ABSTRACT

The uncertainties experienced in recent times make it very difficult for financial market participants to make decisions and cause them to need tools that can reduce the uncertainty of the future. The Central Bank of the Republic of Turkey organizes various surveys in order to determine the trends towards the markets and prepares indices depending on the survey results. One of these indices is the Financial Services Confidence (FHG) Index. This index reflects the trends in the financial services sector by monitoring financial institution managers' recent evaluations of their business situations and their expectations for the future. An increase (decrease) in the FHG Index means that confidence in financial markets has increased (decreased). Those who will trade in the financial markets can have information about the expectations for the financial markets by looking at the results of this survey and can make their decisions in the light of this information. In this paper, the causality relationship between the FHG Index and the Financial Services Sector indices (XBANK, XFINK, XGMYO, XHOLD, XSGRT, XYORT, XUMAL) was investigated through monthly data for the period May 2012-December 2022. In the research, Toda-Yamamoto (1995) Causality Test was used to reveal the symmetrical relationships between the variables and Hatemi-J (2012) asymmetric causality test was used to reveal the asymmetrical relationships. As a result of the symmetric causality test, it was determined that there is one-way causality from the XHOLD index to the FHG index and from the FHG index to the XFINK index. As a result of the asymmetric causality test, it was determined that there were causality relationships between the positive and negative information shocks of the FHG index and the positive and negative information shocks of the analyzed sector indices. Based on these results, it can be said that the expectations for the future of financial services and the developments in the financial services sector are in the same direction. Those who want to trade in the capital markets can follow the developments in the FHG index and have information about the financial markets and can make their decisions accordingly.

Keywords: Financial Services Confidence Index, Financial Services Industry, Causality Relationship

MARKA AŞKI YAŞAYAN TÜKETİCİLERİN FİNANSAL KISITLAR, FİNANSAL KAYGI, BORÇTAN KAÇINMA EĞİLİMİ VE ALGILADIKLARI FİNANSAL RİSKE BAĞLI OLARAK BÖLÜMLENDİRİLMESİ

PINAR ALYAR ¹, Dr. Öğr. Üyesi TUĞÇE OZANSOY ÇADIRCI ²

¹ Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 0000-0002-9404-8536

² Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 0000-0002-7370-7504

ÖZET

Aşkın yalnızca kişiler arasında yaşanmadığının, markalarla da aşk ilişkisi yaşanabileceğinin öne sürülmesinden günümüze kadar marka aşkı üzerine çok sayıda araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalara göre marka aşkı yoğun, tutkulu duygusal bağlılık yaratmakta, algılanan değeri arttırmakta, algılanan riski azaltmakta, satın alma niyetini güçlendirmekte, marka değiştirmeye karşı direnç yaratmakta; böylelikle marka sadakati sağlamaktadır. Marka aşkının tüketici davranışlarında yarattığı güçlü, olumlu etkiler bu fenomenin kısa sürede yönetsel olarak da benimsemesini sağlamış, markaların geliştirdiği stratejilerinin temelini oluşturmuştur. Böylece hali hazırda tanıdıkları, davranışlarına dair iç görü sahip oldukları hedef kitleleriyle güçlü aşk ilişkileri kurmaya başlamışlardır.

Bununla birlikte pandeminin yarattığı ekonomik krizin küresel çapta yaşandığı günümüzde tüketici davranış kalıpları önemli ölçüde değişmiştir. Satın alma gücünün düşmesi, işsizliğin artması tüketicilerin finansal olarak zorlanmalarına neden olmaktadır. Dolayısıyla tüketiciler bu durumla başa çıkmak için satın alma alışkanlıklarını ve harcama oranlarını değiştirmektedir. Kısıtlı mali kaynaklar, gelecekle ilgili artan kaygı; kısıtlı tüketime, yalnızca ihtiyaçları karşılamaya yönelik hedefli, seçici satın almaya neden olmakta; daha az harcama eğilimi yaratmakta, fiyat duyarlılığına, uygun fiyatlı ürün arayışını, pazarlık ihtiyacını arttırmakta; dürtüsel, anlık alışverişleri önemli ölçüde azaltmakta, marka değiştirmeye neden olmaktadır.

Marka aşkının yarattığı yoğun duygusal bağlılığa rağmen tüketiciler finansal olarak kısıtlanmış hissettiklerinde kriz öncesi dönemden daha farklı davranabilmektedir. Bu da müşterileriyle aşk ilişkileri içerisindeki çok sevilen markaların dahi müşterilerini elde tutmak, onların satın alımlarının sürdürülebilirliğini sağlamak için yeni stratejiler geliştirme gereksinimi yaratmaktadır. Bunun için de öncelikle krizde ortaya çıkan bu 'yeni' tüketicileri tanımalı, anlamalıdır.

Bu çalışma, ekonomik kriz döneminde markalarla aşk ilişkisi içerisindeki bu yeni tüketicileri; aralarındaki farklılıklardan yararlanarak sınıflandırmayı, tanımlamayı, böylece satın alma davranışlarına yönelik iç görü sağlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Marka Aşkı, Algılanan Finansal Kısıtlar, Finansal Kaygı, Borçtan Kaçınma Eğilimi, Algılanan Finansal Risk, Ekonomik Kriz, Tüketici Finansı.

*Bu bildiri, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Doktora programında hazırlanan Doktora tezinden üretilmiştir.

ADİL GEÇİŞ TARTIŞMALARI KAPSAMINDA TÜRKİYE'DE İMKANLAR KISITLAR VE MEVCUT DURUM

Dr. Öğretim Üyesi, Ceyhun GÜLER¹

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, - ORCID ID: 0000-0001-8716-0960

ÖZET

İklim değişikliği ile mücadele ve bu kapsamda üretim sistemlerinin dönüşümü, karmaşık teknolojik ve ekonomik dönüşüm süreçlerini de beraberinde getirmektedir. Yaşanan dönüşüm, ekonomik etkilerinin yanında toplumsal anlamda da önemli etkileri içinde barındırmaktadır. İklim dostu enerji sistemlerine geçiş süreci ve dijital dönüşümün işgücü piyasaları üzerindeki etkileri bu anlamda oldukça önemli bir tartışma alanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışanları gözetilen istihdam politikaları ve sosyal politikalar geliştirilmezse enerji geçiş süreleri ve dijital dönüşümün, çalışma ilişkilerine yönelik tafisi güç sorunlar oluşturması ve güvencesiz grupların kırılmalıklarını derinleştirmesi kaçınılmazdır. Kitlese işsizlikler, güvencesizlik, sosyal güvenlik riskleri, işgücü arz ve talebi arasında uyumsuzluk vb. sosyal politikalarla güçlendirilmeksizin uygulamaya konulan enerji geçiş süreçleri ve dijital dönüşüm sonucunda karşılaşılması muhtemel sorunlardan bazılarıdır.

Yukarıda bahsedilen sorunların önüne geçebilmek veya geçiş süreçlerinin çalışanlar ve aileleri üzerindeki olumsuz etkilerini hafifletebilmek adına dönüşüm süreçlerinin toplumsal adalet temelinde somutlaştırılması oldukça önemlidir. Bu doğrultuda çalışanlar ve aileleri için insana yakışır çalışma ve yaşam koşullarının gözetildiği, eşitlik ve adalet talebi ekseninde toplumsal adalet temelli, fırsat eşitliğine dayanan bir dönüşüm sürecinin mümkün kılınması gerekmektedir. Üzerinde durulan tartışmalar kapsamında çalışanların, ailelerinin ve geçiş sürecinden etkilenen toplumların güvenlik, adalet ve refaha erişimlerinin önem kazandığı görülmektedir. Bu doğrultuda adil geçiş, enerji alanında ve dijital anlamda yaşanan dönüşüm sürecinde, kimseyi dışarda bırakmaksızın, işçiler ve aileleri için insana yakışır çalışma ve yaşam koşullarını sağlamayı hedefleyen, önleyici ve telafi edici sosyal politikaları içermektedir. 1960'larda sendikal bir talep olarak ortaya çıkan adil geçiş, 1990'lı yıllarda sendikalar ve çevre örgütleri arasında ittifaklar oluşturulmaya başlanmasıyla çok daha yoğun bir tartışma alanı

bulmuştur. 2015 yılında Paris Anlaşması ise adil geçiş açısından önemli bir dönüm noktası haline gelmiş, adil geçiş hedefine ilgili Anlaşma'nın giriş bölümünde yer verilmiştir. Türkiye'nin Paris Anlaşması'nı 6 Ekim 2021 tarihinde onaylamasının ardından ise adil geçiş Türkiye için de somut bir gündem haline gelmiştir. Bu çalışma kapsamında adil geçiş tartışmalarına yönelik Türkiye'deki mevcut durum görünür kılınmaya çalışılacak, Türkiye'deki sosyal tarafların adil geçiş hedefine yönelik tutum ve farkındalıkları tartışmaya açılacaktır. Ayrıca Paris Anlaşması'nın Türkiye tarafından onaylanmasının ardından, adil geçişe yönelik Türkiye'deki gelişmeler üzerinde de durulacaktır.

Anahtar Kelimeler : Adil Geçiş, Adil Dönüşüm, Toplumsal Adalet, İklim Değişikliği ile Mücadele, Dijital Dönüşüm

THE RELATIONSHIP BETWEEN PRODUCER PRICE INDEX OF AGRICULTURAL PRODUCTS AND THE EXCHANGE RATE: THE CASE OF TURKEY

Res. Assist. Dr. SEYİT TAHA KETENCİ ¹, Res. Assist. MUSTAFA SERDAR ACAR ²

¹Selçuk University, Department of Economics, ORCID:0000-0003-1230-5795

²Selçuk University, Department of Economics, ORCID:0000-0002-9986-6749

ABSTRACT

Proportional changes in the primary prices of the products sold by the farmers are measured with the producer price index of agricultural products (Agriculture-PPI). The index is published monthly by the Turkish Statistical Institute (TURKSTAT). The changes in the purchasing power of the national currency against foreign currencies are measured with the exchange rate. The level of exchange rate is important for countries. Exchange rate plays a role in input supply especially in developing countries. In Turkey, the majority of agricultural inputs are provided with exchange rates. For this reason, changes in the exchange rate affect agricultural input prices directly and agricultural product market prices indirectly. Since only the Dollar rate is not used as the exchange rate in the country, the Euro rate is also taken into account. For this reason, a basket was created over Dollar and Euro exchange rates in the study. The aim of the study is to investigate the exchange rate and the Agriculture-PPI relationship. In the study, Turkey's exchange rate basket and Agriculture-PPI variables for the period of January 2016 and November 2021 are included with monthly data. The Agriculture-PPI variable was derived from TURKSTAT, and the exchange rate basket variable was obtained from the Electronic Data Delivery System (EDDS). The relationship between the variables was analyzed with the help of VAR model and Granger Causality tests. As a result of the study, it was concluded that there is a cointegration relationship between the variables, but there is no Granger causality relationship between the variables.

Keywords: Producer Price Index of Agricultural Products, Exchange Rate, VAR Model

TÜRKİYE'DE SAVUNMA HARCAMALARI İLE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİNE FOURIER YAKLAŞIM

Dr. MERAL ÇABAŞ

ORCID ID: 0000-0002-3335-3297

ÖZET

Savunma hizmeti ulusların güvenliği için her daim önemli olmuştur. Bu hizmet dünya genelinde çoğunlukla kamu tarafından sağlanmaktadır. Kamu harcamalarının önemli bir kalemini savunma harcamaları oluşturmaktadır. Son zamanlarda ülkelerin savunmaya ayırdıkları payın ekonomik büyümeyle ilişkisine dair çokça araştırma söz konusudur. Bu araştırmaların sonuçları ülkeden ülkeye, ülke gruplarının gelir seviyesine, savunma sanayi sahipliğine ya da çalışmalarda kullanılan yöntemlere göre farklılıklar gösterebilmektedir. Bu çalışmada savunma harcamalarıyla ekonomik büyüme ilişkisi yavaş gerçekleşen yapısal değişimlere izin veren fourier yaklaşımıyla analiz edilmiştir. Analiz dönemi 1960-2021 aralığı alınmış, büyümeyi temsilen GSYİH bağımlı ve askeri harcamaların gelir içindeki yüzdeleri de bağımsız değişken olarak belirlenmiştir. Değişkenler uygulanan FKPSS durağanlık testine göre fark değerlerinde durağan olarak saptanmıştır. FSHIN ve FADL eşbütünleşme sonuçlarına göre uzun dönemde savunma harcamaları ile ekonomik büyüme arasında herhangi bir ilişki bulunmamıştır. Son olarak değişkenler arasındaki nedensellik ilişkisi FTY (Fourier Toda-Yamamoto) testi ile sınanmış ve GSYİH'dan savunma harcamalarına doğru tek taraflı nedenselliğin olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Savunma Harcamaları, Ekonomik Büyüme, Fourier Toda-Yamamoto Nedensellik

A FOURIER APPROACH TO THE RELATIONSHIP BETWEEN DEFENSE EXPENDITURES AND ECONOMIC GROWTH IN TURKEY

ABSTRACT

Defense service has always been important to the security of nations. This service is mostly provided by the public around the world. Defense expenditures constitute an important item of public expenditures. Recently, there has been a lot of research on the relationship between the share of countries allocated to defense and economic growth. The results of these researches may differ from country to country, according to the income level of the country groups, the ownership of the defense industry or the methods used in the studies. In this study, the relationship between defense expenditures and economic growth is analyzed with the Fourier approach, which allows for slow structural changes. The period of analysis was taken as the period of 1960-2021, the GDP-dependent representation of growth and the percentages of

military expenditures in income were determined as independent variables. The variables were determined to be stationary in the difference values according to the FKPSS stationarity test applied. According to the FSHIN and FADL cointegration results, no relationship was found between defense expenditures and economic growth in the long run. Finally, the causality relationship between the variables was tested with the FTY (Fourier Toda-Yamamoto) test and it was determined that there was a unilateral causality from GDP to defense expenditures.

Keywords: Defense Expenditures, Economic Growth, Fourier Toda-Yamamoto Causality

TÜRKİYE'DE EĞİTİM SEVİYESİNE GÖRE KADIN İSTİHDAMI İLE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ

Dr. MERAL ÇABAŞ

ORCID ID: 0000-0002-3335-3297

ÖZET

Toplumunu oluşturan bireylerin eğitim vasıtasıyla bireysel olarak gelişmeleri yanında nitelikli beşeri sermayeye katkıları ekonomik büyüme açısından kritik öneme sahiptir. Dolayısıyla eğitimin kişisel faydasının yanında toplumsal faydası da söz konusudur. Eğitim insan sermayesinde bilgiyi, beceriyi ve yeteneği artırarak işgücü verimine katalizör görevi görmektedir. Toplumların yaklaşık yarısının kadınlardan oluştuğu düşünüldüğünde kadın eğitimi ve nitelikli kadın işgücü sürdürülebilir ekonomik büyüme ve kalkınmanın şüphesiz en önemli faktörü olmaktadır. Bu doğrultuda çalışmada, Türkiye’de eğitim seviyesine göre kadın istihdamının ekonomik büyüme ile ilişkisinin ampirik olarak ortaya konulması amaçlanmaktadır. 2006Q₁-2020Q₄ dönemi çeyreklik verilerden yararlanılan analizde; ekonomik büyümeyi temsilen GSYİH bağımlı değişken olarak belirlenirken, temel, orta ve yüksek eğitilmiş kadın çalışan sayıları bağımsız değişken olarak belirlenmiştir. Analizlerde ekonomilerde yaşanan yavaş yapısal değişimleri yakalayabilen fourier yaklaşımı kullanılmıştır. Serilerin fourier durağanlık test sonuçları I(1) derecenin durağan olduklarını göstermektedir. Seriler arasındaki uzun dönemli ilişki FSHIN ve FADL eşbütünleşme testleriyle analiz edilmiş ve her iki test bulguları da uyumlu bulunmuştur. Eğitim seviyelerine göre kadın istihdamı ile ekonomik büyüme uzun dönemli ilişkiye sahiptir. Bu ilişkinin işaretini ve büyüklüğünü ortaya koyabilmek adına uzun dönem katsayıları FMOLS ve CLS katsayı tahmincileri ile tahmin edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre uzun dönemde temel eğitim seviyesindeki kadın çalışan sayısı ekonomik büyümeyi negatif etkilerken orta ve yüksek eğitim seviyesindeki kadın çalışan sayısı pozitif olarak etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın İstihdamı, Ekonomik Büyüme, Fourier Eşbütünleşme

THE RELATIONSHIP OF WOMEN EMPLOYMENT AND ECONOMIC GROWTH BY EDUCATIONAL LEVEL IN TURKEY

ABSTRACT

In addition to the individual development of the individuals forming the society through education, their contribution to qualified human capital has critical importance in terms of economic growth. Therefore, education has social benefits as well as personal benefits. Education acts as a catalyst for workforce productivity by increasing knowledge, skills and talent in human capital. Considering that approximately half of the societies are composed of women, women's education and qualified female workforce are undoubtedly the most important

factors for sustainable economic growth and development. In this direction, in this study, it is aimed to empirically reveal the relationship between women's employment and economic growth according to education level in Turkey. In the analysis using quarterly data for the period 2006Q₁-2020Q₄; While GDP was determined as the dependent variable representing economic growth, the number of female employees with basic, secondary and higher education was determined as the independent variable. The Fourier approach, which can capture the slow structural changes in economies, was used in the analysis. The fourier stationarity test results of the series show that they are stationary of order I(1). The long-term relationship between the series was analyzed with the FSHIN and FADL cointegration tests, and the findings of both tests were found to be compatible. According to education levels, female employment and economic growth have a long-term relationship. In order to reveal the sign and size of this relationship, the long-term coefficients were estimated with FMOLS and CLS coefficient estimators, and according to the results obtained, the number of female employees at the basic education level negatively affects economic growth, while the number of female employees at the secondary and higher education level positively affects the economic growth.

Keywords: Women's Employment, Economic Growth, Fourier Cointegration

ULUSLARARASI TURİZM GELİRLERİ VE EKONOMİK BÜYÜME: EKONOMETRİK BİR ANALİZ

YÖK 100/2000 Doktora Programı Öğrencisi, Dilek ATILGAN ¹

¹ Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ORCID:
<https://orcid.org/0000-0002-3776-558X>.

ÖZET

Dünya ekonomileri için turizm sektörü sürdürülebilir bir ekonomik büyümenin en önemli kaynaklarından biri konumundadır. Ekonomik gelişmenin ve yenilenme sürecinin katalizörü olarak kabul edilen turizm sektörü, politika yapıcılar tarafından stratejik bir faktör olarak değerlendirilmektedir. Ancak turizm sektörünün bu etkisinin oluşabilmesi için ülkelerin turizm kabiliyetini ve potansiyelini ortaya çıkarması gerekmektedir. Bu durumun sağlanması halinde turizm sektörünün ekonomik büyüme ve kalkınmayı olumlu yönde etkileyeceği öngörülmektedir. Özellikle hizmet sektörünün alt dalı konumunda olan turizm, tarım sanayi ve ulaştırma gibi birçok sektörü destekleme niteliğini üstlenerek hem araştırmacılar hem de politikacıların incelediği konuların başında gelmektedir. Bu çalışma, 1995-2019 dönemi için dünyada en fazla turizm geliri elde eden seçilmiş sekiz ülke (ABD, Fransa, Avustralya, Almanya, Japonya, Tayland, Portekiz ve İsviçre) kapsamında turizm gelirlerinin ekonomik büyüme üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada uluslararası turizm gelirleri ve ekonomik büyümeyi temsilen kişi başı GSYİH değişkenleri kullanılmıştır. Ekonometrik yöntemler için ikinci nesil testler arasında yer alan ve “Westerlund & Edgerton (2007)” tarafından ileri sürülen LM eşbütünleşme testinden yararlanılmıştır. Panel eşbütünleşme katsayı tahmini ise “Eberhardt & Bond (2009) tarafından geliştirilen Augmented Mean Group (AMG-Genişletilmiş Ortalama Grup)” yöntemi ile araştırılmıştır. Elde edilen analiz bulguları, uluslararası turizm gelirleri ve ekonomik büyüme arasında uzun dönemli eşbütünleşme ilişkisinin olduğunu göstermektedir. Eşbütünleşme katsayı tahmin sonuçlarının panel geneli için istatistiksel olarak anlamlı olduğu turizm gelirlerindeki %1’lik bir artışın yaklaşık olarak ekonomik büyümeyi %0,24 oranında arttırdığı tespit edilmiştir. Ayrıca söz konusu her bir ülkede turizm gelirlerinin ekonomik büyüme üzerindeki katsayı tahminlerinin farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Sonuçlar en fazla turizm geliri elde eden seçilmiş sekiz ülke

için sürdürülebilir bir ekonomik büyümenin sağlanmasında turizm gelirlerinin önemli bir yeri olduğunu vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler : Uluslararası Turizm Gelirleri, Büyüme, Panel Veri Analizi

INTERNATIONAL TOURISM REVENUES AND ECONOMIC GROWTH: AN ECONOMETRIC ANALYSIS

ABSTRACT

For world economies, the tourism sector is one of the most important sources of sustainable economic growth. The tourism sector, which is accepted as the catalyst of economic development and renewal process, is considered as a strategic factor by policy makers. However, in order for this effect of the tourism sector to occur, countries must reveal their tourism capability and potential. If this situation is achieved, it is predicted that the tourism sector will positively affect economic growth and development. It is one of the issues that both researchers and politicians examine by undertaking the quality of supporting many sectors such as tourism, agriculture industry and transportation, which is a sub-branch of the service sector. This study aims to examine the impact of tourism revenues on economic growth within the scope of eight selected countries (USA, France, Australia, Germany, Japan, Thailand, Portugal and Switzerland) with the highest tourism revenues in the world for the period 1995-2019. In the study, per capita GDP variables were used to represent international tourism revenues and economic growth. The LM cointegration test, which is among the second generation tests for econometric methods and proposed by "Westerlund & Edgerton (2007)", was used. The panel cointegration coefficient estimation was investigated using the Augmented Mean Group (AMG) method developed by Eberhardt and Bond (2009). The findings of the analysis show that there is a long-term cointegration relationship between international tourism revenues and economic growth. It was determined that the cointegration coefficient estimation results were statistically significant for the overall panel, and a 1% increase in tourism revenues increased economic growth by approximately 0,24%. In addition, it was concluded that the coefficient estimates of tourism revenues on economic growth in each country in question differ. The results emphasize that tourism revenues have an important place in ensuring a sustainable economic growth for the eight selected countries with the highest tourism income.

Keywords: International Tourism Revenues, Growth, Panel Data Analysis

YENİLENEBİLİR ENERJİ TÜKETİMİNİN BELİRLEYİCİLERİ: BOOTSTRAP PANEL NEDENSELLİK ANALİZİ

YÖK 100/2000 Doktora Programı Öğrencisi, Dilek ATILGAN ¹

¹ Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3776-558X>.

ÖZET

Sağlıklı bir şekilde yaşamsal aktivitelerin devam ettirilmesi ve ekonomik gelişmenin sağlanması bakımından enerji kaynakları önemli bir konuma sahiptir. Küreselleşme ile birlikte nüfusun hızla artması, endüstrileşme, kentleşme, ticaret ve üretim olanaklarının gelişmesi enerji kaynaklarının tükenmesine neden olarak ülke ekonomilerini alternatif enerji kaynakları aramaya yönlendirmiştir. Çünkü enerjinin çözülemeyen bir sorun haline dönüşmesi ülkelerin ekonomik hedeflerine ulaşabilmesini ve toplumsal dengenin tesis edilebilmesini engellemektedir. Ülkeler enerji ihtiyacını yenilenebilir ve yenilenemeyen enerji kaynakları ile karşılamalarına rağmen, yenilenemeyen enerji kaynaklarının dünya üzerindeki dengesiz dağılımı yenilenebilir enerjiyi hem gerekli hem de zorunlu hale getirmektedir. Özellikle yenilenemez enerji kaynaklarının yenilenebilir enerji kaynaklarına göre yüksek maliyetli oluşu ve çevreye verdiği zararlar da göz önüne alındığında yenilenebilir enerji kaynaklarının ele alınması gereken önemli bir konu olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda yenilenebilir enerji kaynaklarının ülkeler açısından belirleyicilerinin tespit edilmesi büyük önem taşımaktadır. Çalışma bu doğrultuda 1990-2015 dönemi için yüksek gelirli gelişmekte olan ülkeler olarak ifade edilen MIST (Meksika, Endonezya, Güney Kore ve Türkiye) ülkelerinde yenilenebilir enerji tüketiminin belirleyicilerini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, yenilenebilir enerji tüketimi, kişi başı gelir, kentleşme oranı ve enerji kullanımı değişkenleri kullanılmıştır. Enerji kullanımı verisinin söz konusu ülkelerde 2015 yılına kadar olması çalışmanın ana sınırlılığını oluşturmaktadır. Ekonometrik yöntem olarak değişkenlerde ve modele ait yatay kesit bağımlılığı ve eğim katsayısının homojenliği testlerinden sonra Konya (2006) tarafından geliştirilen bootstrap panel nedensellik testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, enerji kullanımından yenilenebilir enerji tüketimine doğru nedenselliğin sadece Meksika’da, gelirden yenilenebilir enerji tüketimine doğru nedenselliğin Meksika, Güney Kore ve Türkiye’de, kentleşmeden yenilenebilir enerji tüketimine doğru nedenselliğin ise Meksika ve Türkiye’de bulunduğu tespit edilmiştir. Endonezya’da herhangi bir nedensellik ilişkisine rastlanmamıştır.

Anahtar Kelime: Yenilenebilir Enerji, MIST Ülkeleri, Panel Veri Analizi

DETERMINANTS OF RENEWABLE ENERGY CONSUMPTION: BOOTSTRAP PANEL CAUSES ANALYSIS

ABSTRACT

Energy resources have an important position in terms of maintaining the vital activities in a healthy way and ensuring economic development. With globalization, the rapid increase in population, industrialization, urbanization, development of trade and production opportunities caused the depletion of energy resources and led the country's economies to seek alternative energy sources. Because the transformation of energy into an unsolvable problem prevents countries from reaching their economic goals and establishing social balance. Although countries meet their energy needs with renewable and non-renewable energy sources, the uneven distribution of non-renewable energy sources around the world makes renewable energy both necessary and compulsory. Considering the high cost of non-renewable energy sources compared to renewable energy sources and the damage they cause to the environment, it shows that renewable energy sources are an important issue to be addressed. In this context, it is of great importance to determine the determinants of renewable energy sources in terms of countries. In this direction, the study aims to determine the determinants of renewable energy consumption in MIST (Mexico, Indonesia, South Korea and Turkey) countries, which are expressed as high-income developing countries for the period 1990-2015. In the study, per capita income, urbanization rate and energy use variables were used. The main limitation of the study is that the energy use data is available in these countries until 2015. As an econometric method, the bootstrap panel causality test developed by Kónya (2006) was used after the horizontal section dependence of the model and the homogeneity of the slope coefficient tests. The findings show that causality from energy use to renewable energy consumption is found only in Mexico, causality from income to renewable energy consumption in Mexico, South Korea and Turkey, and causality from urbanization to renewable energy consumption in Mexico and Turkey. No causal relationship was found in Indonesia.

Keywords: Renewable Energy, MIST Countries, Panel Data Analysis

Students Assessment of Online Education during the Covid-19 Epidemic

Zohaib Hassan Sain

Faculty of Business & Management Sciences, Superior University, Pakistan

ABSTRACT

The purpose of this study was to assess the online instruction given to students during the COVID-19 epidemic. At the four universities of Lahore city that were the center of the study, 650 students pursuing undergraduate, graduate, and doctoral degrees participated. A mixed method was used to design the research using both qualitative and quantitative components. An online survey was employed during the quantitative phase. Online in-depth interviews using a semi-structured interview form were carried out during the qualitative phase. Local Lahore, Pakistan, inhabitants were among the responses. The content analysis led to the identification of 21 categories and three major themes. The following themes were accomplished: "It could have been better!" for their suggestions, "Face-to-face education is better!" for the bad parts of the student's experiences, and "Better than nothing!" for the positive aspects of their experiences. It has been decided that a technology approach should be employed to further expand the distance education curriculum in the four universities that have been selected.

Keywords: Covid-19, Distance Education, Online Education, University Students.

HAFIZA TEKNİKLERİ STRATEJİLERİNİN 6. SINIF FEN BİLGİSİ DERSİNDE KULLANILMASININ ÖĞRENCİLERİN BAŞARILARINA VE KALICILIĞA ETKİSİ

Doktora Öğrencisi, CANER ÇABUK¹, Prof. Dr. CENGİZ ÖZYÜREK,²

¹ Ordu Üniveristesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, - 0000-0002-9439-0876

² Ordu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, - 0000-0002-9740-9667

ÖZET

Bu araştırmanın amacı hafıza teknikleri stratejilerinin 6.sınıf fen bilgisi dersinde kullanılmasının öğrencilerin başarılarına ve kalıcılığa etkisinin araştırılmasıdır. Örneklemini Ordu ilinde, bir ortaokulda öğrenim gören 6. sınıf öğrencilerinin oluşturduğu çalışmada kontrol gruplu yarı deneysel araştırma modeli kullanılmıştır. Ortaokulda mevcut 9 adet sınıfta öğrenim gören toplam 256, 6. sınıf öğrencilerine daha önceden pilot çalışması yapılarak güvenilirliği ve yapı geçerliği sağlanmış fen bilimleri başarı testi, ön test olarak uygulanmıştır. Elde edilen tüm 6. sınıf ortalama başarı puanı verilerine göre birbirine en yakın iki sınıf tespit edilmiştir. Bu sınıflar arasında kura yöntemi ile rastgele olacak şekilde deney ve kontrol grupları belirlenmiştir. Belirlenen gruplardan deney grubundaki 28 öğrenciye 6. sınıf bir fen bilimleri dersi ünitesi daha önceden hafıza teknikleri yöntemi ile araştırmacı tarafından tasarlanmış ders materyali üzerinden, kontrol grubundaki 28 öğrenciye ise aynı ünite, alışlagelmiş yöntem ile 14 ders saati süresince ortak fen bilimleri öğretmeni tarafından anlatılmıştır. Grupların ders anlatım aşamaları bittikten hemen sonra son test aşamasına geçilmiş ve son test uygulandıktan 10 hafta sonra ise kalıcılık testleri uygulanmıştır. Elde edilen verilerin analizi neticesinde, hafıza teknikleri stratejileri kullanılan deney grubu ile alışlagelmiş yöntem kullanılan kontrol grubu arasında hem başarı, hem de kalıcılık üzerine istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Hafıza teknikleri stratejilerinin 6. sınıf fen bilgisi dersinde kullanılmasının öğrencilerin başarılarına ve kalıcılığa etkisinin alışlagelmiş yöntemle göre daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Akronym, Akrostiş, Anlık Görüntü Tekniği, Hafıza Sarayı, Hafıza Teknikleri.

PERCEPTION OF 21st CENTURY SKILLS SELF-EFFICIENT IN EDUCATION FACULTY STUDENTS

Assistant Professor Doctor Songül MOLLAOĞLU

ORCID: 0000-0002-3519-8702

ABSTRACT

Aim: The rapid change and development in the world affects the field of education as it affects every field. The aim of this study is to examine the relationship between the 21st Century Skills Self-Efficacy perception of the students of the Faculty of Education and their personal and educational characteristics.

Method: This study was conducted with the survey research model, which is a quantitative research method. The sample of the research consists of 622 students who continue their education in the Faculty of Education of a university and volunteer to participate in the study. Student Information Form and 21st Century Skills Self-Efficacy Perception Scale were used to collect data. The analysis of the data was made in SPSS (Ver:22.0) program.

Results: The mean age of the students was 21.38 (SD:3.84), 56.9% of them were women. 55.5% of the students live in the city and 25.7% in the metropolitan city. 29.4% of them continue their education in the first grade, 22.7% in the second grade, 24.4% in the third and 23.5% in the fourth grade. 15.8% of the students study in Fine Arts Education, 11.6% in Preschool Teaching, 11.3% in Classroom Teaching and 11.1% in Guidance and Psychological Counseling Departments.

While the average score of the students from the scale was 162.906 (SD:19.497), the average score of Learning and Renewal Skills from the sub-groups of the scale was 65,475 (SD:10.114). The mean score of Life and Career Skills was 63,927 (SD:8.736) and the mean score of Information, Media and Technology Skills is 32,924 (SD:4.681).

When the 21st Century Skills Self-Efficacy Perception Levels of the students were examined, it was determined that 55.9% were high, 34.6% were medium and 9.5% were low. Male students' self-efficacy perceptions of 21st century skills and sub-dimension learning and renewal skills were found to be higher than female students ($p < 0.05$). With the department variable, a significant difference was found between the mean score of the 21st Century Skills Efficiency Perceptions Scale for Pre-service Teachers ($p < 0.001$). Another factor affecting the 21st Century Skills Efficiency Perceptions of Pre-service Teachers is the class variable, and a significant difference was determined in favor of the fourth and third grades. ($p < 0.001$).

Conclusion: The 21st Century Skills Self-Efficacy Perception of the Faculty of Education students is above the average. As a result of these findings; The students of the Faculty of Education are the key people who will bring the 21st century skills to the students as the teachers of the future. For this reason, it is recommended that 21st century skills should be reviewed and organized in all educational institutions that train teachers.

Key words: 21st century skills, Self-efficacy, Perception, Education components

EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE 21. YÜZYIL BECERİLERİ ÖZYETERLİK ALGISI

ÖZET

Amaç: Dünyadaki hızlı değişim ve gelişim, her alanı etkilediği gibi eğitim alanını da etkilemektedir. Bu çalışmanın amacı, Eğitim Fakültesi öğrencilerinin 21. Yüzyıl Becerileri Özyeterlik algısı ile kişisel ve eğitimsel özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Yöntem: Bu çalışma, nicel araştırma yöntemi olan tarama araştırma modeliyle yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini bir üniversitenin Eğitim Fakültesinde eğitimlerini sürdüren ve çalışmaya katılmaya gönüllü 622 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında, Öğrenci Bilgi Formu ve 21. Yüzyıl Becerileri Özyeterlik Algısı Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi, SPSS (Ver:22.0) programında yapılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 21.38 (SD:3.84), %56.9'u kadındır. Öğrencilerin %55.5'i şehirde, %25.7'si büyükşehirde ikamet etmektedir. %29.4'ü Birinci, %22.7'si İkinci, %24.4'ü Üçüncü ve %23.5'i Dördüncü Sınıfta eğitimlerini sürdürmektedirler. Öğrencilerin %15.8'i Güzel Sanatlar Eğitimi, %11.6'sı Okul Öncesi Öğretmenliği, %11.3'ü Sınıf Öğretmenliği ve %11.1'i Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümlerinde eğitim yapmaktadır.

Öğrencilerin ölçekten aldıkları puan ortalaması 162.906 (SD:19.497) iken, Ölçeğin alt gruplarından Öğrenme ve Yenilenme Becerileri puan ortalaması 65.475 (SD:10.114), Yaşam ve Kariyer Becerileri puan ortalaması 63,927 (SD:8.736) ve Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri puan ortalaması ise 32,924 (SD:4.681) dir.

Öğrencilerinin 21. Yüzyıl Becerileri Öz-yeterlik Algı Düzeyleri incelendiğinde %55.9'unun yüksek, %34.6'sının orta ve %9.5'inin ise düşük düzeyde olduğu belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre 21. Yüzyıl becerileri öz-yeterlik algıları ve alt boyut olan öğrenme ve yenilenme becerileri yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Bölüm değişkenine göre Öğretmen Adaylarına Yönelik 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Algıları Ölçeği puan ortalaması arasında anlamlı farklılık elde edilmiştir ($p<0.001$). Öğretmen Adaylarına Yönelik 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Algılarını etkileyen diğer bir faktör ise sınıf değişkeni olup, Dördüncü ve Üçüncü sınıf lehine anlamlı farklılık belirlenmiştir. ($p<0.001$).

Sonuç: Eğitim Fakültesi öğrencilerinin 21. Yüzyıl Becerileri Öz-yeterlik Algısı ortalamasının üstündedir. Bu bulgular sonucunda; Eğitim Fakültesi öğrencileri geleceğin öğretmenleri olarak 21. Yüzyıl becerilerini öğrencilere kazandıracak anahtar kişilerdir. Bu nedenle Öğretmen yetiştiren tüm eğitim kurumlarında 21. Yüzyıl becerilerinin öğrencilere kazandırılmak üzere gözden geçirilmesi ve düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar sözcükler: 21. Yüzyıl becerileri ,Özyeterlik, Algı, Eğitim bileşenleri.

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE CONTEMPORARY ART ATTITUDES OF THE STUDENTS IN THE DEPARTMENT OF ART EDUCATION AND THEIR PERSONAL AND EDUCATIONAL CHARACTERISTICS

Assistant Professor Doctor Songül MOLLAOĞLU

ORCID: 0000-0002-3519-8702

Purpose: Evaluation of the curriculum and making the necessary improvements in educational institutions providing art education are important in terms of understanding and developing contemporary art. In the research, it is aimed to examine the relationship between the attitudes of students who continue their education in the field of art towards contemporary art and their personal and educational characteristics.

Method: The sample of the study, which was carried out with the general survey model, consists of 515 students who continue their education in the art education departments of a university. The data of the study were obtained with the Student Information Form and the Contemporary Art Scale and analyzed in the SPSS (Version: 22) program. 61.0% of the students with a mean age of 22.75 (SD: 5.127) are women. 27.4% of the students continue their education in the Faculty of Education, 25.0% in the Faculty of Communication, 24.7% in the Faculty of Letters and 22.9% in the art-related departments within the Faculty of Architecture, Fine Arts and Design. 26.8% of the students continue their education in the fourth grade and most of them (78.8%) live in the province.

Students' attitudes towards contemporary art are moderate. In the study, it was found that female students had higher average scores on contemporary art and that there was a statistically significant difference between them and male students ($p < 0.05$). It was determined that the Contemporary Art Attitude Scale mean scores differed significantly according to the class variable of the students ($p < 0.001$) and the Contemporary Art Attitude Scale mean scores of the fourth grade students were higher than the others. On the other hand, no significant difference was found in the contemporary art attitudes of university students who continue their education in the field of art education according to their departments ($p < 0.05$). A significant difference was found between the students' average scores on the Contemporary Art Attitude Scale according to the place they live ($p < 0.001$). Accordingly, it was determined that the students residing in the province had higher Contemporary Art Attitude Scale scores.

Conclusion: It has been seen that the attitudes of the students, who are the art educators of the future, towards contemporary art are at a moderate level. In educational institutions that train undergraduate students who continue their education in the field of art, it is recommended that courses on Contemporary Art be given starting from the first grade, the number of courses and the duration of courses should be increased, and the existing ones should be improved.

Keywords: Contemporary art, Art education, Attitude

SANAT EĞİTİMİ ALANINDA EĞİTİMLERİNİ SÜRDÜREN ÖĞRENCİLERİN GÜNCEL SANATA YÖNELİK TUTUMLARI İLE KİŞİSEL VE EĞİTİMSEL ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

ÖZET

Amaç: Sanat eğitimi veren eğitimsel kurumlarda öğretim programlarının değerlendirilmesi ve gereken iyileştirilmelerin yapılması güncel sanatı anlama ve geliştirme açısından önemlidir. Araştırmada, sanat alanında eğitimlerini sürdüren öğrencilerin güncel sanata ilişkin tutumları ile kişisel ve eğitimsel özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Genel tarama modeli ile yapılan çalışmanın örneklemini bir üniversitenin sanat eğitimi veren bölümlerinde eğitimini sürdüren 515 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmanın verileri Öğrenci Bilgi Formu ve Güncel Sanat Ölçeği ile elde edilmiş ve SPSS (Version:22) programında analizi yapılmıştır. Yaş ortalaması 22.75 (SD: 5.127) olan öğrencilerin %61.0'i kadındır. Öğrencilerin %27.4'ü Eğitim Fakültesi, %25.0'i İletişim Fakültesi, %24.7'si Edebiyat Fakültesi ve %22.9'u ise Mimarlık Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi kapsamında bulunan sanatla ilgili bölümlerde öğrenimlerini sürdürmektedirler. %26.8'i dördüncü sınıf, %25.6'sı birinci sınıf, %24.7'si üçüncü sınıf ve %22.9'u ise birinci sınıfta okuyan öğrencilerin büyük çoğunluğu şehirde (%78.8) yaşamaktadır. Öğrencilerin güncel sanata ilişkin tutumları orta düzeydedir. Çalışmada kadın öğrencilerin güncel sanat puan ortalamalarının daha yüksek ve erkeklerle aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). Güncel Sanat Ölçeği puan ortalamasının öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği ($p<0,001$), Dördüncü Sınıfta öğrenim gören öğrencilerin Güncel Sanatlar Ölçeği puan ortalamalarının diğerlerine göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Öte yandan, Sanat eğitimi alanında eğitimlerini sürdüren üniversite öğrencilerinin bölümlerine göre güncel sanat tutumlarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p<0.05$). Güncel Sanat Tutum Ölçeği puan ortalamalarının öğrencilerin ikamet ettikleri yer değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,001$). Buna göre, şehirde ikamet eden öğrencilerin Güncel Sanat Tutum Ölçeği puanları daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Geleceğin sanat eğitimcileri olan öğrencilerin güncel sanata yönelik tutumları orta düzeyde bulunmuştur. Sanat alanında eğitimlerini sürdüren lisans düzeyinde öğrenci yetiştiren eğitim kurumlarında Güncel Sanata yönelik derslerin birinci sınıftan başlayarak verilmesi, ders sayılarının ve ders sürelerinin artırılması, mevcut olanların iyileştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar sözcükler: Güncel sanat, Sanat eğitimi, Tutum

EV ÖDEVLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Prof. Dr. Oğuzhan SEVİM¹, Arş. Gör. Fetullah UYUMAZ²

¹ Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, - 0000-0001-7533-4724

² Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, 0000-0002-0274-8640

ÖZET

Okul yaşamının ayrılmaz bir parçası olarak görülen ev ödevleri son yıllarda konunun uzmanları tarafından gerçekten okul yaşamının bir parçası olup olmadığı noktasında sorgulanmaya başlamıştır. Ev ödevleri ile ilgili tartışmalar genelde iki farklı temel bakış açısı etrafında şekillenmektedir. Bu bakış açılarından ilkinin savunan uzmanlara göre ev ödevleri öğrenme kalitesinin artırılması için bir gerekliliktir. İkinci bakış açısını benimseyen uzmanlara göre ise ev ödevleri öğrenme kalitesinin artırılması noktasında anlamlı bir etkiye sahip değildir hatta ev ödevlerinin çocuğun eğitimine zarar verdiği bile söylenebilir.

Bu çalışmada farklı uzmanlık alanlarında öğretim faaliyetleri yürüten öğretmenlerin ev ödevlerine ilişkin görüşleri incelenmeye çalışılmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgubilim (fenomenoloji) yöntemine uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 Güz Dönemi'nde Erzurum'un merkez okullarında görev yapan 15 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanmasında görüşme süreçlerinde araştırmacılara esneklikler sağlayan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmelerden elde edilen verilerin analizinde ise nitel araştırmalarda sıklıkla başvurulan bir veri analizi tekniği olan betimsel analiz tekniği kullanılmıştır.

Araştırmanın sonunda görüşmeye katılan her bir öğretmenin öğretim sürecinde ev ödevlerini bir öğrenme aracı olarak kullandıkları anlaşılmıştır. Görüşme sonuçları, öğretmenlerin ev ödevlerini öğrencilerin hem bilişsel hem de duyuşsal gelişimlerini destekleyici bir uygulama olarak gördüğünü göstermektedir. Öğretmen görüşlerine göre ev ödevleri, öğrencilerin öğrenme motivasyonlarını artırıcı ve öğrenme sürecinde sorumluluk bilinci geliştirici öğretimsel uygulamalardır. Öğrencilerin belirli bir program dâhilinde çalışabilmeleri, planlama yapabilmeleri, öğrenmeleri için sorumluluk alabilmeleri ev ödevlerinin etkili bir şekilde işe koşulup koşulmadığına bağlıdır.

Anahtar Kelimeler: Ev ödevi, öğretmen görüşleri, nitel araştırma.

EV ÖDEVLERİNE İLİŞKİN ANNE-BABA GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Fetullah UYUMAZ ¹, Prof. Dr. Oğuzhan SEVİM ²

¹ Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, 0000-0002-0274-8640

² Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, - 0000-0001-7533-4724

ÖZET

Ev ödevleri uzun bir süreden beri eğitim dünyasında tartışılmakta olan bir konudur. Eğitimciler ve konuyla ilgilenen araştırmacılar ev ödevlerinin gerçekten öğrencilerin öğrenmelerine katkı sağlayıp sağlamadığı konusunda değerlendirmeler yapmaktadırlar. Eğitimci ve konunun uzmanlarından bir kısmı ev ödevlerinin öğrencilerin akademik başarılarını artırmada etkili olduğunu düşünürken diğer bir kısmı ise bu iddiaya şüpheyle yaklaşmakta hatta ev ödevlerinin öğrencilerin akademik başarıları üzerinde olumlu etkilerinden çok olumsuz etkileri olduğunu düşünmektedirler. Bu değerlendirme ve tartışmalar eğitimciler ve konu uzmanları tarafından yapılırken konunun doğrudan etkilediği öğrencilerin ve dolaylı olarak etkilediği anne-babaların ev ödevleriyle ilgili görüşleri de büyük bir önem arz etmektedir. Çünkü güçlü bir ebeveyn-öğretmen-öğrenci ilişkisi hem ev ödevlerinin etkisinin hem de çeşitliliğinin sağlanmasında belirleyici bir role sahiptir.

Bu araştırmada ev ödevleri ile ilgili tartışmaların taraflarından biri olan anne ve babaların ev ödevlerine ilişkin görüşleri incelenmeye çalışılmıştır. Araştırmada ele alınan temel problemin doğasına uygun olarak çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan fenomenoloji (fenomenoloji) göre desenlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 8'i kadın, 8'i erkek olmak üzere toplam 16 anne-baba oluşturmuştur. Katılımcılar belirlenirken kriter örnekleme tekniğinden hareketle özellikle çocuklarının ödevlerini takip eden anne ve babalar olmasına dikkat edilmiştir. Verilerin toplanması için yarı yapılandırılmış bir görüşme formu hazırlanmış, görüşmeler yüz yüze gerçekleştirilmiş ve katılımcıların de onayı alınarak görüşmeler telefon ile kaydedilmiştir. Ev Ödevlerine İlişkin Anne-Baba Görüşme Formu aracılığıyla elde edilen veriler, nitel veri analizi tekniklerinden biri olan betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir.

Araştırmanın sonunda görüşmeye katılan anne-babaların büyük bir kısmının ev ödevlerinin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimi üzerinde etkili olmadığını, çok az bir kısmının ise ev ödevi verilmesinin gerekli olduğunu düşündükleri anlaşılmıştır. Anne babalara göre ev ödevleri çocukların sorumluluk alma, merak etme, konuya ilgilerini çekmede etkili değildir. Ayrıca ev

ödevlerinin gereksiz olduğunu düşünen anne babaların, öğrencilerin disiplinli davranma ve yaşamalarında ev ödevlerinin herhangi bir katkısının olmadığını da düşündükleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ev ödevi, anne-baba görüşleri, nitel araştırma.

NORMAL (TAM GÜN) ÖĞRETİMDE YAŞANAN SORUNLARA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Prof. Dr. ADEM BAYAR¹, GÜLÇİMEN ÇALIŞKAN²

¹ Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, - 0000-0002-8693-9523

² Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, - 0000-0002-2239-486X

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, öğretmen görüşlerine dayalı olarak normal (tam gün) öğretimde yaşanan problemleri ortaya koymak ve muhtemel çözüm önerilerinde bulunmaktır. Çalışmanın örneklemini amaçlı örneklem yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme tekniği kullanılarak belirlenen farklı betimsel özelliklere sahip 14 öğretmenden oluşturmaktadır. Veriler araştırmacıların geliştirdiği 6 sorudan meydana gelen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Betimsel analiz ile çözümlenen verilere göre; öğretmenlerin tam gün eğitim kavramına ilişkin algıları; sabahdan öğle sonuna kadar, yorgunluk, gün boyu eğitim ve kendine vakit ayıramama olarak bulunmuştur. Tam gün öğretimde öğretmenlerin karşılaştığı problemler; öğrenci, okul, ekonomi, aile ve öğretmen kaynaklı olarak bulunmuştur. Öğretmenler problemlerin çözümü için ders saati sürelerinin kısaltılması, ihtiyaçların gözetilmesi ve ek ödenek verilmesi şeklinde bazı önerilerde bulunmuşlardır. Ayrıca normal (tam gün) öğretim sürecinin daha etkili olmasında en çok Millî Eğitim Bakanlığı'na, okul yönetimine, öğrencilere ve öğretmenlere sorumluluk düştüğü bulunmuştur. Tam gün öğretimde yaşanan problemlerin öneriler dikkate alınarak giderilmesi öğretim sürecinin daha verimli olmasını sağlayacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Normal (tam gün) öğretim, öğretmen, sorun.

TEACHER'S OPINIONS ON THE PROBLEMS IN NORMAL (FULL DAY) TEACHING

ABSTRACT

The aim of this study is to reveal the problems experienced in normal (full-time) teaching based on teacher opinions and to suggest possible solutions. The sample of the study consists of 14 teachers with different descriptive characteristics determined by using the maximum diversity sampling technique, one of the purposive sampling methods. The data were collected with a semi-structured interview form consisting of 6 questions developed by the researchers. According to the data analyzed by descriptive analysis; teachers' perceptions of the concept of full-time education; from morning to the end of the afternoon, fatigue, training throughout the day and not being able to spare time for oneself. Problems faced by teachers in full-time teaching; students, school, economy, family and teacher origin. In order to solve the problems, the teachers made some suggestions such as shortening the course hours, observing the needs

and giving additional allowances. In addition, it has been found that the Ministry of National Education, school management, students and teachers are mostly responsible for making the normal (full-time) teaching process more effective. It has been concluded that eliminating the problems experienced in full-time education by considering the suggestions will make the teaching process more efficient.

Keywords: Normal (full-time) teaching, teacher, problem.

ERASMUS PROGRAMINA KATILAN ÖĞRENCİLERİN YAŞADIĞI SORUNLAR

Prof. Dr. ADEM BAYAR¹, GÜLÇİMEN ÇALIŞKAN²

¹ Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü,
ORCID ID 0000-0002-8693-9523

² Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, – ORCID ID 0000-0002-2239-486X

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Erasmus Programına katılan öğrencilerin yaşadığı sorunları belirlemek ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri sunmaktır. Çalışma nitel araştırma ile gerçekleştirilmiş olup olgubilim deseni kullanılmıştır. Katılımcılar amaçlı örnekleme yöntemlerinden olan maksimum çeşitlilik örnekleme tekniği ile oluşturulmuş iki farklı lisede öğrenimine devam eden 14 öğrenciden oluşmaktadır. Veriler toplanırken araştırmacılar tarafından oluşturulmuş 6 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Betimsel analiz tekniğiyle çözümlenen veriler göre öğrencilerin Erasmus Programı kavramına ilişkin algıları faaliyet ve araştırma olarak bulunmuştur. Erasmus Programına katılan öğrencilerin karşılaştığı problemler; ekonomi kaynaklı, öğrenci kaynaklı, aile kaynaklı, dil kaynaklı ve kültürel kaynaklı olarak bulunmuştur. Öğrenciler, problemlerin çözümü için proje kriterleri açısından, ekonomi açısından, öğrenci açısından, öğretmen açısından, aile açısından ve kültür açısından birtakım önerilerde bulunmuşlardır. Ayrıca Erasmus programının daha etkili olmasında sorumluluğun en çok öğrenciler, öğretmenler ve okul yönetiminde olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırma bulguları ile elde edilen veriler yorumlanıp tartışıldığında öğrencilerin bu programlara katılmaya özendirilmesi, teşvik edilmesi ve süreçte desteklenmesinin öğrencilerin yaşadığı sorunların azalmasında önemli olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Proje, Erasmus programı, öğrenci.

PROBLEMS FACED BY STUDENTS ATTENDING THE ERASMUS PROGRAM

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the problems experienced by the students participating in the Erasmus Program and to offer solutions for these problems. The study was carried out with qualitative research and a phenomenological design was used. The participants consisted of 14 students continuing their education in two different high schools, which were created with the maximum diversity sampling technique, which is one of the purposive sampling methods. While collecting the data, a semi-structured interview form consisting of 6 questions created by the researchers was used. According to the data analyzed by the descriptive analysis technique, the perceptions of the students regarding the concept of Erasmus Program were found as

activities and research. Problems faced by students participating in the Erasmus Programme; economy, student, family, language and cultural origin. The students made some suggestions for the solution of the problems in terms of project criteria, in terms of economy, in terms of students, teachers, families and culture. In addition, it was concluded that the responsibility of the Erasmus program to be more effective is mostly students, teachers and school management. When the data obtained with the research findings were interpreted and discussed, it was concluded that encouraging, encouraging and supporting students to participate in these programs is important in reducing the problems experienced by the students.

Keywords: Project, Erasmus program, student.

INVESTIGATION OF POSTGRADUATE THESES TITLED “SPELLING RULES AND PUNCTUATION MARKS” IN TURKEY

¹ **Assoc. Prof. Dr. Mesut Bulut**

Atatürk University, Kâzım Karabekir Faculty of Education, Turkey,

 <https://orcid.org/0000-0002-0733-0964>

² **Assoc. Prof. Dr. Abdulkadir Kırbaş**

Atatürk University, Kâzım Karabekir Faculty of Education, Turkey,

 <https://orcid.org/0000-0001-9846-0256>

Abstract

The purpose of this study is to investigate postgraduate theses on punctuation and spelling rules. Data collection for this study, which was conducted using a qualitative research methodology, involved the document analysis method. Postgraduate theses were analyzed using descriptive analysis. According to the study, information was collected on the following variables: “type of thesis, gender, year, the language of thesis authors, distribution by the university, public and foundation universities, affiliated institute, department, research method, titles of thesis advisors, distribution by regions in Turkey, and the number of theses pages”. By using descriptive analysis, the variables were examined. When “spelling rules” and “punctuation marks” were entered as “keywords” to electronically search the YÖK (Council of Higher Education) National Thesis Center database, has been found 25 postgraduate theses that were available for access and allowed in the database of the YÖK (Council of Higher Education) National Thesis Center database. It was found that 23 master’s theses and 2 doctoral theses studies were completed within the parameters of the investigation. According to the thesis studies, which were conducted across 20 universities and 6 regions in Turkey, the majority of research on the regional distribution of postgraduate theses found that they were written in the Mediterranean (f=5/20,0%), Black Sea (f=5/20,0%), and Marmara (f=5/20,0%) regions. According to the research, master’s theses (f=23/92,0%) greatly outnumbered doctoral theses (f=2/8,0%), and all postgraduate theses -with the exception of two theses- were completed at state universities. Additionally, it was found that in 2016 (f=3), 2018 (f=3), and 2019 (f=4), there was a considerable increase in the number of postgraduate theses containing “spelling rules” and “punctuation marks”. The number of postgraduate theses (f=4) is higher in 2019 than in previous years, and “Assoc. Prof. Dr.” is the most frequent title for thesis managers who supervise postgraduate theses (f=10). Male (f=11/44,0%) and female (f=14/56,0%), respectively, prepared postgraduate theses, it was found. It was found that postgraduate studies used the most “quantitative research method”, and the most studies were conducted at “Abant İzzet Baysal University” (f=3). With the exception of the study languages of German (f = 2), Arabic (f = 1), and French (f = 1), the “institutes of social sciences” of universities produced the majority of the postgraduate theses (f=22). It has been shown that the “department of Turkish education” as department produces the majority of postgraduate theses. Additionally, it has been determined that the average page count for theses is between “101-200”, with a

56,0% rate. The analysis of postgraduate theses on “spelling rules” and “punctuation marks” written by universities, which are higher education institutions in Turkey, is anticipated to contribute to the literature of this research by identifying commonalities among these thesis studies, serving as a source for future writing skills research, and identifying trends.

Keywords: Turkey, postgraduate theses, spelling rules, punctuation marks, investigation

ANALYSIS OF THE TURKISH TEXTBOOK'S ACTIVITIES IN TERMS OF THEIR COMPATIBILITY WITH THE 7E LEARNING MODEL

¹ **Assoc. Prof. Dr. Abdulkadir Kırbaş**

Atatürk University, Kâzım Karabekir Faculty of Education, Turkey,

 <https://orcid.org/0000-0001-9846-0256>

² **Assoc. Prof. Dr. Mesut Bulut**

Atatürk University, Kâzım Karabekir Faculty of Education, Turkey,

 <https://orcid.org/0000-0002-0733-0964>

ABSTRACT

Throughout their lives, people have adapted many educational methods to the circumstances in the developing world. One of the modern learning models is constructivist learning. The constructivist learning approach is founded on the idea that developing problem-solvers, questioners, critics, analytical thinkers, and decision-makers are essential for society. The 7E learning model is one of the learning models created about the constructivist learning methodology. The constructivist-based 7E learning paradigm seeks to enhance students' cognitive abilities by encouraging inquiry, providing explanations, extending and associating knowledge, sharing knowledge, and evaluating knowledge. The development of persons with a scientific viewpoint in the century when information and technology have advanced quickly has become one of the most significant aims of developed governments in every sphere, notably in education, as a result of the birth of this paradigm. Important measures have been achieved in our nation toward the objective of developing such people. The Turkish course curriculum, course materials, and course topics have all been modified with this in mind. According to this learning paradigm, the goals and accomplishments of each student in acquiring scientific process skills are integrated into the updated Turkish Course Curriculum. Students learn how to think critically, get the information they require, challenge events and circumstances, and keep up with and comprehend technology advancements through the Turkish course. Gaining these abilities depends heavily on textbooks and the exercises they provide. This study aims to evaluate how well students acquire these abilities, also known as basic competencies, through the activities included in Turkish textbooks. The qualitative research approach was used to conduct the study for this reason. Qualitative research reveals facts and events in their natural settings realistically and comprehensively using qualitative data-gathering techniques such as unstructured observation, unstructured interviews, and document analysis. The study's findings were gathered through document analysis of the still-current Turkish textbook for fifth grade. A careful and methodical investigation of the content of written documents is done through the use of document analysis, a qualitative research technique. Document analysis is a methodical approach used to study and assess all written and digital documents. A total of 323 exercises over 8 topics and 32 texts were looked at in the research. The study's findings were examined with the assistance of 5 Turkish academics and instructors who specialize in Turkish education. The study's findings led to recommendations for the movement's field.

Key Words: 7E learning model, Turkish textbook, Turkish textbook activities.

ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ DEVLETİ'NİN EĞİTİM SİSTEMİ

Y.L Öğrencisi: Ümmügülsüm YİĞİTER

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği

ummugulsum.ygtr@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7071-0831

ÖZET

Özbekistan 1917 Bolşevik ihtilalinden sonra Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği tarafından işgal edilmiş ve bu işgal 1991 Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin dağılmasına kadar devam etmiştir. Bağımsız Özbekistan Cumhuriyetinin bağımsızlık hareketi İslam Kerimov tarafından 1991 yılı 1 Eylül'de başlamıştır. Bağımsızlık mücadelesinin başlamasıyla ülkede birçok sorun baş göstermiş, sorunlardan birisi de milli kimlik sorunu olmuştur. Özbekistan cumhuriyeti bu sorunu ortadan kaldırmak amacıyla birçok kurumunda olduğu gibi eğitim kurumunda da millileşme adına değişiklikler yapmıştır. Fakat birçok yeniliğe rağmen eğitim hayatında değişimler yaşanmış olsa da Sovyet birliğinden ayrılan diğer Türk devletlerinde olduğu gibi Özbekistan devleti de Sovyet döneminden kalan eğitim yapısına devam etmiştir.

Özbekistan'da eğitim yıllar boyunca medreselerde ve dini eğitim veren kuruluşlar da eski usule uygun devam etmiştir. 19. Yüzyılda İsmail Gaspıralı'nın öncülük yaptığı Ceditçilik hareketi Yeni ve modern bir eğitim sisteminin olmasını sağlamak amacıyla bölgede etkili olmaya başlamıştır.

Bu çalışmada uzun yıllar boyunca SSCB'nin egemenliği altında yaşayan Özbekistan Cumhuriyeti Devleti'nin eğitim sistemi incelenerek millileşme adına attıkları adımlar, millileşme çalışmaları ve geliştirilen projeler ile Özbekistan eğitim kademeleri düzeyinde yapılan politikaların incelenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada Özbekistan Cumhuriyeti Devleti'nin eğitim sistemi, amaç ve politikaları okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaokul, lise, mesleki eğitim, yükseköğretim, öğretmenlik eğitimi ve hizmet içi eğitim incelenmiştir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizi yöntemi kullanılarak, Özbekistan Cumhuriyeti üzerine yapılmış olan bütün çalışmalar, yazılmış makaleler, internet çalışmaları, kitaplar, dergiler, yayımlanmış tezler, ülkenin kanunları ve uluslararası veriler toplanılarak elde edilen bilgi ve bulguların değerlendirilmesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özbekistan cumhuriyeti, eğitim sistemi, Özbekistan'da eğitim sistem

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI YILLARINDA TÜRKİYE'DE İLK VE ORTAOKUL DERS KİTAPLARININ TEMİN EDİLME SÜRECİNDE YAŞANAN SORUNLAR*

Dr. Öğr Üyesi, AHMET REŞAT SARAĞLU¹, Yüksek Lisans Öğrencisi, FURKAN ER²

¹ Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,

² Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, , ORCID İD: 0000-0002-7344-9840

ÖZET

Eğitim, toplumsal değişim ve dönüşümün temelini oluşturan en temel etkenlerin başında gelmektedir. Eğitim ve öğretim sürecinde değer ve becerilerin öğrencilere kazandırılmasında ve öğrencilerin okullarından istenilen donanımda çıkmasında birçok değişkenin önemli rolleri bulunmaktadır. Şüphesiz bu değişkenlerin başında bulunanlardan biri ise ders kitaplarıdır. Ders kitapları, eğitim öğretim yıllarının başında bir dersin öğretim programına bağlı olarak oluşturulmuş, gerekli inceleme ve değerlendirme aşamalarından geçtikten sonra okullarda okutulmaya uygun bulunarak eğitim ve öğretim sürecine dâhil edilmiş materyallerdir. Ülkemizde de kullanımı çok yaygın olan ders kitapları öğrenci seviyeleri göz önüne alınarak hazırlanması, eğitim sistemleri ve programlarının amacını temsil etmesi ve hem dersin işlenişinde hem de bilgilerin öğrenciye aktarılma sürecinde kullanılması nedeniyle en önemli eğitim materyallerinden biri haline gelmiştir. Ders kitapları, İkinci Dünya Savaşı'nın geçtiği yıllardaki gibi günümüz teknolojisinden oldukça uzak olan dönemlerde çok daha önemlidir. Bu yıllarda ders kitapları hem öğretmenler için hem de öğrenciler için yol gösterici bir rehber niteliği taşımaktadır. Bu yüzden ders kitaplarının tam zamanında ve eksiksiz bir şekilde temin edilmesi gerekmektedir. Ancak görülüyor ki 1939-1945 tarihleri arasında savaşa girmekten kendini kurtaran Türkiye, savaşın getirmiş olduğu olumsuz ekonomik koşullardan kendini kurtaramamış ve sonuç olarak da kitap teminatı sürecinde çok ciddi sıkıntılarla karşı karşıya kalmıştır. Savaş yıllarında ürün ithal etmenin oldukça zorlaşmasına bağlı olarak kitapların ham maddesi olan kağıtları stoklarda yeterli seviyede tutabilmek pek mümkün olmamıştır. Kâğıt üretiminin de istenilen miktarda olmaması sorunun daha da büyümesine neden olmuştur. Okullara kitap temin edilememesi öğrencileri ve ailelerini çok zor durumlarda bırakmıştır. Maarif Vekaleti'nin aldığı önlemler çoğu zaman yeterli gelmediği için bazı yardım kuruluşlarının ve hayırsever vatandaşların yapmış olduğu yardımlar ile kitap açığı kapatılmaya çalışılmıştır. Bu çalışmada da İkinci Dünya Savaşı yıllarında kitap temininde yaşanan zorluklar, bu süreç içinde alınan önlemler ve yapılan bazı yardım faaliyetleri ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ders Kitabı, Kâğıt, İkinci Dünya Savaşı

*Bu çalışma, Furkan Er tarafından hazırlanmakta olan "İkinci Dünya Savaşı Yıllarında Türkiye'de İlk ve Ortaokul Ders Kitaplarının Temin Edilme Sürecinde Yaşanan Sorunlar" isimli Yüksek Lisans tezindeki veriler kullanılarak üretilmiştir.

VƏTƏN SEVGİSİNİN POEZİYASI

Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, AYTƏN HEYBƏTOVA

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Filologiya fakültəsi, ƏTT kafedrası

ORCID ID: 0000-0001-5338-7550

Açar sözlər: şairə, mühacirət, repressiya, sevgi, vətən.

Özet

Qısa və parlaq ömrü olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yetişdirdiyi görkəmli ədəbi simalardan biri Ümgülsüm Sadıqzadə yaradıcılığının milli ruh yüksəkliyi, milli-tarixi yaddaşa bağlılıq hissi ilə ədəbiyyat tariximizə öz adını yazan sənətkarlardandır. Yaşadığı məşəqqətlərə rəğmən məsləkindən dönməyən, bir çoxlarının daxilində gizli saxladığı azadlıq məhəbbətini öz yaradıcılığında cəsarətlə dilə gətirən Ümgülsüm xanım həm də ədəbiyyat tariximizdə ilk repressiya olunan qadındır. Həyat yoldaşı tanınmış ədib Seyid Hüseynin repressiya dalğası zamanı güllələnməsindən sonra Ümgülsüm xanım həbs olunmuş, bir qədər sonra vətəndən çox-çox uzaqlarda məhkumluq həyatını sürdürməyə məcbur olmuşdur. Həyatında hicran acısını bir neçə dəfə yaşayan xanım “Mənim andım”, “Sevgilim yolunda”, “Hicran gecəsi” şeirlərində sevgisinə sadiqliyindən, çəkdiyi iztirablardan bəhs edir. Əhməd Cavadın həyat yoldaşı Şükriyyə xanımla eyni - soyuq, qaranlıq və havasız kamerada yaşanan həbs həyatı onu səhhətinə ciddi təsirini göstərmiş, bəraət alıb vətənə qayıdandan az sonra gözlərini dünyaya əbədi olaraq yummuşdur.

Yaradıcılığa doqquz yaşında şeirlə başlayan sənətkarın mətbuatda dərc olunan ilk əsəri 1914-cü ildə “Dirilik” jurnalında nəşr edilmiş “Vətən sevgisi” hekayəsidir. Sonralar yaradıcılığında nəzm nəsrədən daha çox yer almışdır. Bu da onun klassik ədəbiyyata, əruza olan sevgisindən irəli gəlirdi. Qısa zamanda yaradıcılığını inkişaf etdirən şairə xanımın əsərləri artıq nüfuzlu dövrü elmi mətbuatda – “İqbal”, “Açıq söz”, “Şərq qadını”, “Məktəb”, “Qurtuluş” kimi qəzet və jurnallarda işıq üzü görürdü. 1928-ci ildə İstanbulda nəşr olunan “İstiqlal uğrunda” adlı topluda da Ümgülsüm xanımın şeirlərinə rast gəlmək olar. Temləq islah əmək düşərgəsində “Qala xatirələrim” adlı gündəliyini yazır və məktublarında bir çox şeirlərini bizə yadigar buraxır. Yaradıcılığı mühacirət ədəbiyyatının tərkibində bir çox araşdırmaçılar tərəfindən tədqiq olunan Ümgülsüm xanım haqqında Alxan Bayramoğlu, Cəlal Qasımov, Aydın Hüseynzadə, Rasim Tağıyev, Təyyar Cavadov və digər ədəbiyyatşünas tədqiqatçılar araşdırma aparmış, lirikasını geniş təhlilə cəlb etmişlər.

Açar sözlər: şairə, mühacirət, repressiya, sevgi, vətən.

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI SIRASINDA İTİLAFA DEVLETLERİ VE TÜRK OLMAYAN UNSURLAR TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN CASUSLUK FAALİYETLERİ: BATI ANADOLU ÖRNEĞİ

Öğretim Görevlisi Dr. ABDULLAH DOĞTEKİN¹

Gerek Birinci Dünya Savaşı'ndan önce ve gerekse de bu savaş sırasında Batı Anadolu Bölgesi'nde hem İtilaf Devletleri tarafından hem de Rum ve Ermeni gibi gayrı Türk diğer unsurlar tarafından oldukça teşkilatlı ve etkin bir casusluk faaliyetinin yürütüldüğü görülmektedir. Gayr-ı Müslim unsurlar, Osmanlı savaş gücünü baltalamaya ikna edilerek elde ettikleri paralar ve siyasî vaatler neticesinde düşmanlarla birleşmek suretiyle memleket içerisinde gerçekleşen her türlü hadiseyle ilgili bilgiler toplayıp düşman devletlere ulaştırmada birbirleriyle yarışmışlardır. Savaş boyunca Yunan, İngiliz ve Fransız ordularında gönüllü olarak askerlik yapan Rum ve Ermeniler, bu devletlerin ordularından Urla, Söke, Çeşme ve Ayvalık gibi stratejik yerleşim merkezlerine haberler getirdikleri gibi, buralardan da onlara istihbarat akışı sağlayarak casusluk faaliyetlerinde bulunmuşlardır. Savaş yıllarında Urla kazasının Demircili Rum köyü, bu tür faaliyetlerin ve büyük insan kaçakçılığının merkezi haline gelmiş, kayıkçılar özellikle de Sakızlı kayıkçılar, bu işte başrolü oynamışlardır. Casuslukla elde edilen haberler sayesinde, Anadolu sahilinin en uç noktalarındaki Türk köylerine kıyının açığındaki adalardan gelen Rum çeteleri tarafından sık sık baskınlar yapılmıştır. Rumların bu tutumları, ikamet ettikleri yerlerden alınarak devlet aleyhtarı bir davranış sergileyemeyecekleri iç bölgelere sevk edilmelerine neden olmuştur.

Yunan ajanların yanı sıra İngiliz ajanların da bu faaliyetlerde oldukça etkin bir rol oynadıkları görülmektedir. İngiliz subayları arasında Teğmen Hoder, özellikle de Yüzbaşı Smith, bölgedeki casusluk faaliyetlerinde oldukça etkili olmuşlardır. I. Dünya Savaşı boyunca Anadolu'dan ayrılmak isteyen Rumları adalara kaçırarak ve İtilaf Devletleri'nin ordularında gönüllü olarak savaşmalarını sağlayan teşkilatın başında Haskot Smith bulunmaktadır. Yüzbaşı Smith'in Ege sahillerindeki Rum yerleşim merkezlerine yaptığı ziyaretlerden sonra bölgedeki Rumların taşkınlıklarını bariz bir şekilde artırdıkları gözlemlenmiştir. Bu bildiride; Birinci Dünya Savaşı döneminde İtilaf Devletleri, Yunanistan, Rum ve Ermeniler başta olmak üzere Batı Anadolu Bölgesinde gerçekleştirilen casusluk faaliyetleri Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi belgeleri ışığında incelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Casus, I. Dünya Savaşı, Batı Anadolu, İtilaf Devletleri, Rum

¹ Celal Bayar Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü, abdullahdogtekin@hotmail.com, orcid.org/0000-0002-5070-3666.

TEREKE KAYITLARINA GÖRE 18. YÜZYILIN İLK YARISINDA MANASTIR'DA YAYGIN OLAN KİTAPLAR VE KİTAP SAHİPLİĞİ

Dr. Arş. Gör., ÜMRAN KARADENİZ¹

¹ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi,

ORCID ID: 0000-0003-4968-9876

ÖZET

Toplumların gelişmişlik düzeyini gösteren önemli bir unsur olan okuma alışkanlığı, düzenli ve eleştirel bir okumayı ifade etmektedir. Bu alışkanlığın edinimi ise okuma eyleminin sürekli ve kalıcı bir eyleme dönüşmüş olması ile bağlantılıdır. Bu yaklaşım ile Osmanlı toplumunda okuma alışkanlığının tespit edilmesi mümkün görünmemektedir. Zira kaynaklardan okunan kitaplar ile kitap sahipleri hakkında malumat sağlanmakla birlikte okuma eyleminin sürekliliği hususu tespit edilememektedir. Ancak okunan kitapların niteliği ve kitap okuyan kesimin toplumsal konumu gibi hususlar tespit edilerek Osmanlı toplumunda okuma kültürü bir ölçüde izah edilebilmektedir.

Osmanlı toplumunda okunan kitaplar hakkında malumat sağlanan en önemli kaynaklardan biri şer'iyye sicillerinde bulunan tereke kayıtlarıdır. Ölen şahısların menkul ve gayrimenkul varlıklarını ihtiva eden terekelerde, kişilerin sahip olduğu kitaplar da yer almaktadır. Bu kitaplar kimi zaman *evrâk-ı perîşân*, *kitab*, *kütüb*, *mecmû'a*, *Türkî kitab*, *Fârisî kitab* şeklinde isim belirtilmeden kaydedilmiş olsa da çoğu zaman kitapların isminin birtakım kısaltmalar kullanılmak suretiyle yazıldığı görülmektedir. Osmanlı toplumunda insanların sahip oldukları kitapların mahiyeti, hangi türde kitapların yaygın olduğu ve insanların sahip olduğu kitapların sayısı gibi konular incelenerek toplumun entelektüel kimliği ortaya konabilir. Bu bağlamda terekelerde tespit edilen kitaplar, kitapların mahiyeti ve kitapların sahipleri olmak üzere iki farklı açıdan değerlendirilebilir. Bu bildiride, 18. yüzyılın ilk yarısında Manastır ahalisinin sahip olduğu kitaplar, bu iki açıdan değerlendirilmeye çalışılacaktır. Çalışmanın ana kaynağı Manastır şer'iyye sicillerinde yer alan tereke kayıtlarıdır. İncelenen yirmi üç defter içinde dört yüzden fazla tereke kaydı arasında toplam kırk sekiz terekede kitap tespit edilmiştir. Bildiride, tespit edilen bu kitaplar üzerinden Manastır'da bulunan kitapların mahiyeti ile kitap sahibi kişilerin refah durumları ve sosyal tabakalaşma içerisindeki yerleri belirlenecektir. Böylece 18. yüzyılın ilk yarısında Manastır ahalisinin kitap kültürü ve entelektüel kimliği ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Manastır, tereke kayıtları, kitap kültürü

تحليل شخصيت و عاطفه كودك در شعر روايي "طفل يتيم" از پروين اعتصامي

Gamze Gizem AVCIOĞLU¹

چکیده

پروین اعتصامی، یکی از قدرتمندترین شاعران زن ادبیات معاصر ایران، در تبریز به دنیا آمد. چون در خانواده ای اهل ادب پرورش یافت، از کودکی با ادبیات عربی - فارسی آشنا شد. «دیوان» او در سال 1935 با پیشگفتار محمد تقی بهار منتشر شد. اشعار دیوان او در قالب های قصیده، مثنوی، قطعه و غزل سروده شده است و درون مایه آن اجتماعی و اخلاقی است. تأثیر پذیری از سنایی، عطار، سعدی و حافظ را می توان در اشعار او دید. در شعر هایش که به موضوعات عصر مدرن در قالبهای شعر کلاسیک می پردازد، می بینیم که پروین نگاهی ترحم بر انگیز و دلسوزانه داشته است و از نشان دادن عشق خود به طبیعت و کودکان ابایی نداشته و همچنین با وجهی شجاعانه مشکلات موجود در جامعه و اهمیت نقش زنان در رشد و توسعه ی اجتماعی را بیان کرده است. پروین با سبک خود و استعاره هایی که به کار برده ؛از جایگاهی مهم در ادبیات ایران برخوردار است. در این پژوهش اطلاعاتی از زندگینامه ، شخصیت ادبی و سبک پروین اعتصامی ارائه شده و رویدادهای سیاسی آن دوره نیز به اختصار ذکر شده است و البته بررسی و تحلیل شخصیت و عاطفه کودک در شعر روايي «طفل يتيم» از سروده های این شاعر، مورد تاکید قرار گرفته است. هدف از این پژوهش این است که در شعر «طفل يتيم» چگونگی انعکاس مشکلات اجتماعی و دغدغه های شاعر در خصوص قشر کودکان بی سرپرست مورد بررسی قرار گیرد. نتیجه گرفته شده است که از حیث انتقال احساسات کودک به خواننده از زبان کودک و استفاده ی ماهرانه از آرایه های ادبی و روش مناظره شعر «طفل يتيم» نمونه مهمی از شعر روايي است که در آن زمان سروده شده است.

واژه های کلیدی: پروین اعتصامی، ادبیات معاصر ایران، شخصیت کودک، شعر طفل يتيم.

Pervîn-i İ'tisâmî'nin "Yetim Çocuk" Adlı Anlatı Şiirindeki Çocuk Karakteri ve Duygusunun Tahlili

ÖZ

Çağdaş İran Edebiyatı'nın en güçlü kadın şairlerinden Pervîn-i İ'tisâmî, Tebriz'de dünyaya gelmiştir. Edebiyatçı bir ailede yetiştiği için küçük yaşından itibaren Arap-Fars edebiyatına vâkıf olmuştur. "Dîvân"ı 1935 yılında Muhammed Takî Bahâr'ın önsözü ile basılmıştır. Dîvânındaki şiirler kaside, mesnevi, kıta ve gazel tarzında kaleme alınmıştır. Toplumsal ve ahlâkî konular üzerinedir. Şiirlerinde Senâî, Attâr, Sa'dî ve Hâfız'ın etkilerini görmek mümkündür. Klasik şiir altyapısıyla modern çağın konularını işlediği şiirlerinde Pervîn'in doğaya, çocuklara sevgisini göstermekten çekinmeyen şefkatli bir yanı olduğu kadar toplumdaki aksaklıkları ve kadınların toplumun gelişmesindeki önemini ifade edebilecek cesur bir yanı olduğunu da görmekteyiz. Pervîn, üslûbu ve kullandığı mazmunlarla İran edebiyatında önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmamızda, Pervîn-i İ'tisâmî'nin hayatı, edebî kişiliği ve üslûbu hakkında bilgi verilmiş ve dönemin siyasî olaylarına da kısaca değinilmiştir. Pervîn'in "Yetim Çocuk" adlı anlatı şiirinde geçen çocuk karakteri ve duygusu üzerinde durulmuştur. Çalışmamızın amacı hem toplumsal sıkıntıların hem de şairin kimsesiz çocuklara yönelik kaygılarının "Yetim Çocuk" şiirine nasıl yansıdığını göstermektir. Pervîn-i İ'tisâmî'nin kendi hislerini bir çocuğun ağzından okuyucuya aktarması, edebî sanatların yanı sıra münazara

¹ Doktor Öğretim Üyesi, Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Fars Dili ve Edebiyatı Bölümü, e-posta: gmvavcioglu@selcuk.edu.tr, (ORCID ID <https://orcid.org/0000-0003-0020-5383>).

yöntemini de büyük bir ustalıklarla şiirinde kullanması açısından “Yetim Çocuk” şiirinin o dönem yazılmış önemli bir anlatı şiir örneği olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Pervîn-i İ'tisâmî, Çağdaş İran edebiyatı, Çocuk karakteri, Yetim Çocuk Şiiri.

HIGH-SKILLED MIGRATION FROM TURKIYE TO GERMANY: A DIGITAL ETHNOGRAPHIC STUDY IN THE CONTEXT OF THE NETWORK THEORY

Arş. Gör. Dr. Yelda BEKTAŞ¹

¹Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, İİBF, - 0000-0003-3348-6214

ABSTRACT

High-skilled migration, also known as brain drain, refers to the emigration of highly skilled or educated individuals from one country to another, often in search of better economic or professional opportunities. This phenomenon has been the subject of extensive research, as it has significant economic and social consequences for both sending and receiving countries. In this study, we focus on the specific case of highly skilled migration from Turkiye to Germany, a trend that has been observed in recent years. Turkiye and Germany are both countries with large and diverse economies, and the movement of highly skilled individuals between them has the potential to bring significant benefits. However, little is known about the experiences and motivations of Turkish migrants who immigrated in the last ten years in Germany, or about the role of social networks and connections in shaping their migration decisions. To address these gaps in knowledge, we adopt a digital ethnographic approach, using qualitative analysis of online data sources such as social media platforms and online forums to examine the migration experiences of Turkish migrants in Germany. We draw on network theory, which emphasizes the role of social connections and networks in shaping migration patterns and trends, to understand the role of these factors in the high skilled migration process.

This study explored the phenomenon of high skilled migration from Turkiye to Germany, using a digital ethnographic approach to examine the role of social networks and connections in shaping the migration process. Our findings suggest that social networks and connections play a significant role in facilitating this migration, providing individuals with information, support, and resources during the migration process and helping them to adapt to their new environments. However, we also identified a number of challenges and barriers faced by Turkish migrants in Germany, including language barriers and discrimination, which can make it difficult for migrants to fully integrate into their new communities and to access employment and other opportunities.

Keywords: high-skilled migration, Turkiye, Germany, network theory, digital ethnography

MODERN APPROACHES TO THE STUDY OF CHEMICAL DISCIPLINES USING TECHNOLOGIES

Lavryk RUSLAN Volodimirovich

National University of Life and Environmental sciences of Ukraine

– ORCID ID 0000-0001-5219-1337

Galimova VALENTINA Mihalovna

National University of Life and Environmental sciences of Ukraine

- ORCID ID 0000-0001-9602-1006

ABSTRACT

The 21st century is rightly called the age of information, the information revolution, which is based on the unprecedented development of new technologies in terms of the speed and volume of information transfer. Modern society is on the threshold of a new link in its development - the information society. The dictionary of philosophy gives the following definition: “The information society is a social device, the main factor in the development of which is the creation and use of the information industry (computers, microelectronics, communication networks, national and international databases)”. Today, computer literacy, that is, the totality of knowledge and skills necessary to use computer tools to solve problems in educational, chemical, environmental, agrobiological, economic, technical, social and other areas of human activity, is an integral characteristic of a modern person as the ability to read and write. That is why one of the most important goals of the modern Ukrainian school is the formation of computer literacy of the younger generation. The current level of development of society requires highly educated specialists, creative people capable of free thinking. This sets the task for modern pedagogy to develop methods for the development of such a competitive personality. In recent decades, this problem has been successfully solved through the development and implementation of various pedagogical technologies in the educational process. It is clear that informatization concerns every area of human life and, in particular, education. At all stages of the development of society, information technologies ensured the exchange of information between people, reflected the appropriate level and capabilities of systems for searching, registering, storing, processing, presenting, transmitting information, and, in fact, were a synthesis of methods and means of operating a person with information in the interests of his activities.

Information technology is a set of methods, tools, techniques that ensure the search, collection, storage, processing, presentation, transfer of information between people and the implementation of a specific complex process by people by dividing it into a system of sequential interrelated procedures and operations that are performed more or less unambiguously and pursue the goal of achieving high efficiency of a certain type of activity.

Pedagogical technology is a field of knowledge that includes methods, teaching aids and the theory of applying methods and means to achieve learning goals. Educational technology may include other specialized technologies such as NIT (new information technology). With the introduction of NIT in education, the question of learning technology has arisen, reflecting the way of mastering a specific educational material within a specific subject, topic, section and

the chosen technology. Learning technology provides tactics for the implementation of educational technologies and is based on knowledge of the regularities of the functioning of the teacher-material environment-student system under certain learning conditions. Technological parameters, knowledge control and testing, etc.); non-traditional learning model (scientific and research work in computer laboratories, computational experiments, distance learning, the use of hypertext reference systems with the ability to access the information network).

The main goal of NIT education is to prepare students for a full-fledged life in the information society. NIT training has the following main pedagogical tasks:

- intensification of all levels of the educational process, increasing its efficiency and quality;
- building an open education system that provides each student with their own trajectory of self-education;
- system integration of subject areas of knowledge;
- development of the student's creative potential, his ability to communicate;
- development of skills in experimental research activities and culture of educational activities;
- formation of students' information culture;
- training of specialists in the field of informatics and computer technology, training of the user of NIT tools;
- training of modern specialists in ecology who can carry out analytical and ecological studies in environmental chemistry using modern analytical instruments operating with the use of computer technologies;
- training of chemists-analysts capable of monitoring the quality of drinking water, food products and raw materials for their production using modern analyzers of the content of toxicants in environmental objects.

An urgent problem is the effective use of modern and formational technologies in the educational process in the study of chemical problems of environmental safety and assessment of the state of pollution by heavy metals of environmental objects. The use of modern technical means for solving professional problems based on the received computer training, especially chemical and environmental problems, is the key to the competitiveness of the future specialist. With the massive provision of computers, his individuality is preserved, the possibility of obtaining a reliable assessment without spending a lot of time on monitoring environmental pollution by chemical toxicants environment and the study of their migration processes (for example, heavy metals) in the chain "water - soil - plant - animal - man".

Keywords: technology; education; environment; training of modern specialists; ecological control.

SOSYAL HİZMET VE HAKKANİYET OLARAK ADALET

Öğr. Gör. Dr. Hasan Tahsin YÖYEN¹

¹ Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Kazım Karabekir Meslek Yüksekokulu

– ORCID ID: 0000-0003-1019-0453

ÖZET

Liberal adalet teorileri içinde sosyal hizmetin kendine alan bulabileceği yaklaşımlardan biri, Amerikalı düşünür John Rawls'un ortaya koyduğu hakkaniyet olarak adalet anlayışıdır. Hatta Rawls'un adalet anlayışının sosyal hizmet uygulamaları için en ideal liberal adalet anlayışı olduğu dahi söylenebilir.

İhtiyaç temelli bir yaklaşımı barındıran bu anlayış ile sosyal hizmet arasında ihmal edilemeyecek bir ilişki vardır. Rawls, hakkaniyet olarak adaleti, “adaletin iki ilkesi” olarak tanımladığı ilkeler üzerinden ifade etmiştir. Bu ilkelerden yola çıkarak adil bir toplumun herkes için eşit temel özgürlüklere, adil fırsat eşitliğine ve fark ilkesine ihtiyaç duyduğu söylenilebilir. Vazgeçilemez olan eşit temel özgürlükler toplumdaki her bir bireyin temel özgürlüklere erişimde eşit haklara sahip olmasını ifade eder. Adil fırsat eşitliği ise bireylerin toplumdaki mevcut kaynak ve pozisyonlara ulaşmak için aynı şansa sahip olması anlamına gelir. Son olarak fark ilkesi, toplumdaki en dezavantajlıları dikkate alır. Fark ilkesine göre toplumdaki sosyal ve ekonomik eşitsizlikler en dezavantajlıların en yüksek faydasına göre şekillenmelidir. Bu, toplumdaki temel kurumların fark ilkesi çerçevesinde hareket etmesiyle mümkündür. Sosyal hizmet ile hakkaniyet olarak adalet arasındaki ilişki de en derin halini burada alır. Zira süregelen tartışmalar bir kenara bırakılırsa sosyal hizmetin amacı toplumdaki dezavantajlıların konumunu iyileştirmek, diğerleri gibi toplumdaki kaynak ve pozisyonlara erişmelerini sağlamaktır. Eşit temel özgürlükler ve adil fırsat eşitliği ile paralel olarak sosyal hizmet, yaptığı müdahaleler ile vatandaşların sahip olduğu eşit hakları kullanabilmelerini, pratikteki engelleri kaldırarak fırsat eşitliğinden faydalanabilmelerini amaçlar.

Bu minvalde bu çalışmada sosyal hizmet ile hakkaniyet olarak adalet arasındaki ilişki dikkate alınmıştır. Rawls'un adalet anlayışı çerçevesinde, günümüz toplumlarında sosyal hizmet, daha adil bir düzen için önemli bir unsur olarak karışımızda durmaktadır. Buradan hareketle sosyal hizmetlerin adil bir toplumsal düzene erişme noktasında büyük katkıları olduğu söylenebilir. Sosyal hizmet, bir taraftan sosyal adaleti sağlama hedefi gibi Rawls'un adalet anlayışıyla ortak noktalara sahipken diğer taraftan hakkaniyet olarak adaleti yerine getirmede işlevsel bir araç olarak görülebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Hizmet, Hakkaniyet Olarak Adalet, John Rawls

SAĞLIKTA ŞİDDETİN DOKTORLARIN ÇALIŞMA PERFORMANSI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ VE BU KONUDA ALINABİLECEK EK ÖNLEMLER

Tuğba YURT ASLAN
Milli Eğitim Bakanlığı(Öğretmen)
Meltem KÖKSAL
Milli Eğitim Bakanlığı(Öğretmen)
Ebru SATICI
Milli Eğitim Bakanlığı(Öğretmen)
Ramazan AYDIN
Milli Eğitim Bakanlığı(Öğretmen)
Aras GÜNDÜZ
Milli Eğitim Bakanlığı(Öğrenci)
Damla GÜNDOĞDU
Milli Eğitim Bakanlığı(Öğrenci)
Yağmur GÜNAL
Milli Eğitim Bakanlığı(Öğrenci)

ÖZET

Doktorlar, her gün canı pahasına onlarca hatta yüzlerce insana yardımcı olmaktadır. Ama ne yazık ki bizler için canı pahasına çalışan doktorlarımız, hiç ama hiç görmek istemeyeceğimiz olaylarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu çalışmamızda asıl amaç, günümüzün ciddi problemlerinden biri olan şiddetin, hem fiziksel hem de sözel olarak sağlık alanındaki boyutunu, sağlık çalışanlarının şiddet konusunda ne derece etkilendiği ve bu konuda neler yapılabileceği aynı zamanda sağlıkta şiddeti minimize etmek için neler yapılabileceği hakkında doktorlardan önerileri sizlere sunabilmektir. Sağlıkta şiddetin doktorlar üzerinde ne gibi etkileri olabileceğini görebilmek için, internet üzerinden 386 doktorumuza 9 soruluk bir anket uyguladık. Anketimizdeki soruları, doktorlarımızı anlayabilmek için, aynı zamanda sağlıkta şiddet hakkındaki sorunlarını görüp bir çözüm üretebilme amacıyla hazırladık. Anket sonucunda ulaştığımız veriler, ne yazık ki 386 doktorumuzun arasından 379 (%93) tanesinin sözlü veya fiziksel şiddete maruz kaldığını gösteriyor. Şiddete maruz kalan 379 doktorumuzdan her 4 kişiden 3'ü sadece sözel şiddete maruz kalırken, her 5 kişiden biri ise yalnızca fiziksel şiddete maruz kalmaktadır. Ayrıca anketimize katılan 386 doktordan 385 doktor kendisinin veya meslektaşlarının gördüğü şiddetten oldukça etkilenmektedir. Gerçekten insanın içini ürperten rakamlar öyle değil mi? Aynı zamanda doktorlarımızdan yalnızca 3 (%0,77) tanesi sağlıkta şiddeti önlemeye dair çalışmaları yeterli bulmaktadır. Doktorlarımız ise sağlıkta şiddeti önlemek ve sağlık çalışanlarını koruyabilmek için bazı öneriler sunmuştur. Doktorlarımızın verdiği öneriler çoğunlukla benzerdi. Bunlar genellikle; halka tarafsız bir şekilde eğitim

verilmesi, caydırıcı cezalar ve doktorların iş yükünün azaltılması. Bu anketin sonuçlarına göre doktorlarımızı gözetmeli ve onların çalışabileceği en rahat ortamı hazırlayabilmemiz gerekmektedir. Unutmamak lazım ki onlar da birer anne, baba, eş, evlat.. Bizlere şifa bulmaya çalışan insanların işlerini zorlaştırmak yerine kolaylaştırma yoluna gitmeliyiz.

Anahtar Kelimeler : Doktor, Sağlık, Şiddet, Ek Önlem

الثقافة السياسية و أثرها على مسارات العدالة الإنتقالية في العراق بعد عام 2005 (دراسة نظرية - تحليلية)

Political Culture and its impact on transitional justice paths in Iraq after 2005

(Analytical -theory study)

Dr. Najm Al-Deen M. Yaseen Reakany
College Of Law
University of Duhok – Iraq

■ تمهيد:

يعاني العراق بعد التحول السياسي الذي شهدته عام 2003، حاله حال معظم المجتمعات والبلدان في العالم الثالث، من جملة مشاكل سياسية وإقتصادية وإجتماعية متنوعة، منها ما هو مستجد ومنها ما هو موروث من العهود السابقة، والتي تحتاج إلى وضع جملة برامج وإتخاذ إجراءات متنوعة ذات أبعاد سياسية وقانونية وأخرى إجتماعية وثقافية، آنية أحياناً، لإمكانية وضع حلول واقعية وموضوعية لهذه المشاكل ومواجهة آثارها، ولكي تسهم هذه الحلول في تلبية متطلبات المرحلة الجديدة التي دخلت فيه.

وتعد مشكلة غياب ثقافة سياسية وطنية، تسهم في تسهيل نجاح هذه البرامج والإجراءات التي تتطلبها المرحلة الإنتقالية التي تمر بها، وتحديد ما يتعلق ببرامج العدالة الإنتقالية، واحدة من أعقد المشاكل التي يواجهها العراق في هذه المرحلة الإنتقالية، هذا البرنامج الذي يعد واحداً من متطلبات وشروط نجاح عملية التحول السياسي نحو بناء النظام الديمقراطي الذي يسعى العراق إلى تطبيقه، خاصة بعد ما أقر دستوره لعام 2005 تبني مثل هذا النظام على الصعيدين السياسي والمجتمعي. وهذه هي الموضوعة التي تشكل مضمون بحثنا هذا.

■ أهمية البحث:

تكتسب هذه الدراسة أهميتها من كونها تهدف إلى:

- إلقاء الضوء على إشكالية على قدر كبير من الأهمية، والمتمثلة في واحدة من المشاكل الأساسية التي لها آثاراً متنوعة على العراق دولة ومجتمعاً، وتمثل تحدياً حقيقياً أمام سعيه في بناء نظام سياسي ديمقراطي حقيقي، وهي مشكلة ضعف البيئة الثقافية الحافظة والداعمة لهذه المساعي، ومنها مساعي تحقيق العدالة الإنتقالية.
- التأسيس لثقافة الديمقراطية في المجتمع العراقي المرتكزة على مفاهيم (المواطنة والقبول بالآخر المختلف وجوداً ومنهجاً). ذلك أننا نؤمن بأن من السذاجة محاولة فرض الديمقراطية من الخارج أو من الأعلى، قبل نشر مفاهيمها وترسيخها في وعي وعقل وسلوك الإنسان والمجتمع العراقي.
- إمكانية تطوير رؤية سياسية وموضوعية، بعيدة عن التنظير المثالي، حول هذه المشكلة عبر الكشف عن الأسباب الحقيقية ورائها وتحليلها بموضوعية وحيادية، ومن ثم محاولة إقتراح بعض الحلول اللازمة (المعالجات) لها، ليستفاد منها صانع القرار السياسي والسلطة السياسية والمعنيين بها في العراق، لتصويب مواضع الخلل التي إنتابت مسيرة البناء الديمقراطي منذ بدايتها ولحد وقتنا هذا.

■ إشكالية البحث:

يتناول هذا البحث واحدة من أبرز المشاكل التي واجهها العراق بعد التحول السياسي الذي شهده عام 2003، وضمن المرحلة الإنتقالية التي دخل فيها بعد ذلك، وسعى لبناء نظام سياسي يركز على مبادئ ومفاهيم الديمقراطية، وهي مشكلة ضعف البيئة الثقافية الحاضرة والداعمة لهذه المساعي وغياب الثقافة السياسية المساهمة التي تعد من أهم مبادئ ومفاهيم الحكم الرشيد والصالح والديمقراطية، والتي تتطلب صياغة دستور ديمقراطي و وضع جملة برامج وإتخاذ إجراءات متنوعة ذات أبعاد سياسية وقانونية وأخرى إجتماعية وثقافية، ومن ضمنها وأهمها ومنها هو صياغة وتفعيل آليات تحقيق برنامج العدالة الإنتقالية ضمن هذه الفترة الإنتقالية.

فالباحث يسعى إلى إلقاء الضوء على هذه المشكلة المعقدة، عبر دراسة ومحاولة تشخيص أسبابها وأبعادها وآثارها وإنعكاساتها على مجمل الحياة السياسية والمجتمعية في العراق بعد دخوله في متاهة سياسية وأمنية وإنقسام مجتمعي وتدخلات خارجية بالجملة. ومن خلال الإجابة على جملة تساؤلات تأتي في مقدمتها التساؤلات الأساسية التالية:

هل وجد في العراق الثقافة العامة والثقافة السياسية الداعمة لمساعي البناء الديمقراطي ضمن الفترة الإنتقالية للتحول السياسي الذي شهده منذ عام 2003 ولحد الآن؟

وهل كانت الثقافة السياسية السائدة في العراق ثقافة وطنية مساهمة أم ثقافة سياسية طائفية معرقة لهذه المساعي عامة و برنامج العدالة الإنتقالية خاصة؟

■ فرضية البحث:

تتجسد فرضية البحث الرئيسية في المقولة التالية:

لكي تنشأ الديمقراطية وتنمو بصورة سليمة، لا بد من وجود بيئة (وعاء حضاري) واستعداد عقلي ومناخ ثقافي واجتماعي يحتضن هذا البناء ويرعاه ويوفر متطلباته الأساسية. بمعنى أن الديمقراطية تحتاج إلى من يؤمن بها فعلاً وبقيمها ويتصرف على أساس هذا الإيمان في حياته الشخصية والعامة. كما يعني ذلك أيضاً، ضرورة وجود ثقافة مجتمعية (عامة وسياسية) تنسجم وتستوعب وتتكيف مع قيم الديمقراطية ومبادئها، ولا نقول تتطابق كلياً، إنسجاماً مع التباين والاختلاف في بعض الخصوصيات الثقافية والاجتماعية من مجتمع إلى آخر. وهي ثقافة المواطنة أو المواطنة، والتي هي عكس الثقافة الطائفية.

عليه، ستحاول هذه الدراسة إختبار هذه الفرضية في الواقع السياسي والإجتماعي العراقي الجديد الذي دخل فيه بعد عام 2003، للتأكد من مدى مواءمة هذا الواقع مع هذه المقولة من عدمها، وبالإستناد إلى دراسة وتحليل بنيته الثقافية والثقافة السياسية السائدة فيه، لكي نقف على طبيعة الدور الذي تلعبه (سلباً وإيجاباً) في عملية التحول السياسي الذي يمر به عامة وبرنامج العدالة الإنتقالية بصورة خاصة، والأثر الذي تركته على هذه العملية بعد عام 2011.

■ محتويات البحث:

سيتم تناول المفردات التالية بالبحث والتحليل العلمي المنهجي للوصول إلى الاهداف المرجوة من هذا البحث. حيث سنتناول بداية التعريف بمفاهيم البحث الأساسية، كالثقافة السياسية و العدالة الإنتقالية وما يرتبط بها من مفاهيم ومصطلحات، ومن ثم سيتم عرض طبيعة وخصائص ومضامين الثقافة السياسية السائدة في العراق، ومن ثم سيتم التطرق إلى الأثر الذي تحدثه على برنامج العدالة الإنتقالية بصورة خاصة و عملية البناء الديمقراطي على الصعيدين السياسي والمجتمعي عامة، وأخيراً، سنورد جملة من الإستنتاجات والتوصيات الضرورية في هذا الشأن.

د. نجم الدين محي الدين ريكاني

كلية القانون - جامعة دهوك

العراق

PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK İLE KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ: BİR META ANALİZ ÇALIŞMASI

Dr. Öğ. Üyesi TOLGA SEKİ¹

ÖZET

Psikolojik dayanıklılık, zor durumlar karşısında yeniden ayağa kalkma ve toparlanma yeteneği olarak tanımlanmaktadır. Psikolojik dayanıklılık, bireyin yaşamının her alanında karşılaştığı zorlukları aşmasını kolaylaştıran olumlu bir özelliktir. Araştırmalar bireylerin psikolojik dayanıklılıkları ile kişilik özelliklerinin ilişkili olduğunu göstermiştir. Bireylerin kişilik özelliklerini belirlemede en çok kullanılan ölçeklerden biri beş faktörlü kişilik envanteridir. Bu çalışmada yapılan araştırmadan hareketle psikolojik dayanıklılık ile beş faktörlü kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin etki büyüklüğüne ilişkin genel bir sonuç elde etmek amaçlanmıştır. Bu amaç ile psikolojik dayanıklılık ile kişilik özellikleri arasındaki korelasyonel çalışmaların meta-analizi yapılmıştır. Çalışmanın veri kaynağını Türkiye’de psikolojik dayanıklılık ile kişilik özellikleri ilişkisini konu edinen makaleler ve lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Araştırma Aralık 2022-Ocak 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri Ulusal Tez Merkezi, Google Akademik, DergiPark Akademik, ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı kullanılarak taranmıştır. Araştırmaya Türkiye örnekleminde gerçekleştirilmiş, çalışmaların etki büyüklüğünün hesaplanabilmesini sağlayacak verileri içeren, Türkçe ya da İngilizce tez ve makaleler dâhil edilmiştir. Araştırmada meta-analize dâhil edilen her bir çalışmanın ayrı ayrı ve birleştirilmiş etki büyüklüğü hesaplanmış, yayın yanlılığının kontrolü, homojenlik testi gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 18 farklı çalışmadan 90 farklı etki büyüklüğü elde edilmiştir. Araştırmanın genel etki büyüklüğü rastgele etkiler modeline göre hesaplanmıştır. Araştırmada her bir kişilik özelliği için toplam örneklem büyüklüğü 9544 bireyden oluşmaktadır. Araştırmanın yayın yılları 2016 ile 2022 arasında değişmektedir. Araştırmanın yayın yanlılığını incelemek için Rosenthal’s fail-safe N analizi yapılmış ve bu değer psikolojik dayanıklılık ile dışa dönüklük için 3753, uyumluluk için 2652, sorumluluk için 3426, nevroitiklik için 4587, deneyime açıklık için 3378 bulunmuştur. Analiz sonuçları yayın yanlılığının olmadığını göstermektedir. Heterojenlik sonuçları dışa dönüklük için $Q=116.167$ ve $I^2= 85.366$; uyumluluk için $Q=332.346$ ve $I^2= 94.885$; sorumluluk için $Q=192.127$ ve $I^2= 91.152$; nevroitiklik için $Q=161.519$ ve $I^2= 90.094$; deneyime açıklık için $Q=175.303$ ve $I^2= 90.446$ bulunmuştur. Analiz sonucunda araştırmaya dâhil edilen çalışmaların heterojen dağılıma sahip olduğunu görülmüştür. Meta-analiz sonucunda psikolojik dayanıklılık ile dışa dönüklük arasında 0.335 [$GA= 0.282; 0.386$]; uyumluluk arasında 0.312 [$GA= 0.222; 0.397$], sorumluluk arasında 0.332 [$GA= 0.264; 0.396$], nevroitiklik arasında -0.374 [$GA= -0.435; -0.310$], deneyime açıklık arasında 0.328 [$GA= 0.263; 0.391$] etki büyüklüğü elde edilmiştir. Analiz sonucunda psikolojik dayanıklılık ile nevroitiklik arasında negatif ilişki görülmüştür. Psikolojik dayanıklılık ile pozitif ilişki gösteren en önemli kişilik özelliği sırası ile dışa dönüklük, sorumluluk, deneyime açıklık ve uyumluluk olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kişilik, Psikolojik dayanıklılık, Meta-analiz

MADDE BAĞIMLISI BİREYLERİN PROFİLİ: SAKARYA ÖRNEĞİ¹

Prof. Dr., Yusuf GENÇ¹, Doç. Dr., Hasan Hüseyin TAYLAN², Dr. Arş. Gör., Hüseyin Zahid KARA³, Arş. Gör., Fatmanur ALSANCAK⁴, Arş. Gör., Cengizhan AYNACI⁵

¹ Sakarya Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, ygenç@sakarya.edu.tr - 0000-0001-6580-0883

² Sakarya Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, - 0000-0002-3968-7546

³ Sakarya Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, - 0000-0003-4503-2703

⁴ Sakarya Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, - 0000-0002-1414-3358

⁵ Sakarya Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, - 0000-0001-6536-6642

ÖZET

Bağımlılık, insan hayatını biyolojik, psikolojik, ekonomik ve sosyal açılardan etkileyen çok boyutlu bir olgudur. Bağımlılığın boyutlarından birisi olarak tanımlanan ve bu çalışmada ele alınan madde bağımlılığı ise çocuk, genç, yetişkin veya yaşlı olmak üzere her yaşta insanı tehdit eden önemli bir sorundur. Bu çalışmada, madde bağımlısı bireylerin sosyo-demografik profillerinin belirlenmesi ve böylece risk altında bulunan kişilerin belirgin özelliklerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Böylece madde bağımlılığına dair profilin ortaya koyulması ile bağımlılıkla mücadeleye dair koruyucu-önleyici uygulamaların odağı daha sağlıklı belirlenebilecektir. Nicel araştırma metodolojisine göre tasarlanan bu araştırma projesi kapsamında Sakarya ili genelinde toplam 175 madde bağımlısına amaçlı örneklem yöntemi ile ulaşılmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formu ile veriler toplanmış ve elde edilen veriler SPSS 25.00 programına aktarılmıştır. Madde bağımlısı bireylerin profillerinin belirlenmesi amacıyla betimsel analizler gerçekleştirilmiş ve bulgular ortaya koyulmuştur. Buna göre araştırmaya katılım sağlayan bağımlıların önemli bir bölümü erkektir (%86,1) ve katılımcıların büyük bir kısmı 25 yaşın üzerindedir (~%75). Katılımcıların neredeyse yarısının (%46,8) ilk madde kullanım yaşının 18 yaşının altında olduğu, üçte birinin ise (%35,3) 19-30 yaş aralığında ilk defa madde kullandıkları görülmüştür. Ayrıca katılımcıların üçte ikisinden fazlasının (%69,8) maddeye erişimlerinin arkadaş çevreleri üzerinden sağlandığı belirlenmiştir. Madde türleri dikkate alındığında, katılımcıların büyük bir kısmının (%77,5) halihazırda sigara kullandıkları görülmekte, kullanıp bırakılan maddelerde ise uyuşturucuların (%52,9) öne çıktığı dikkat çekmektedir. Madde kullanan bireylerin neredeyse tamamının (%93,2) maddeyi bırakmak istedikleri, buna karşın önemli bir kesimin (%81,3) bir şekilde tedavi ve/veya

¹ Bu çalışmada Sakarya Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü bünyesinde yürütülen "Bireyleri Madde Bağımlılığına İten Sebepler, Çözümler ve Madde Bağımlılığından Koruyucu, Önleyici Ve İyileştirici E-Öğrenme Platformu" konulu araştırma projesinin verileri kullanılmıştır. Bu bildiri ilgili projenin araştırma boyutunun bilimsel çıktısıdır.

psikolojik destek almadıkları anlaşılmıştır. Ulaşılan sonuçlar, madde bağımlısı bireylerin özellikle genç yaşlarda ve arkadaş ortamında söz konusu maddeler ile tanıştığını göstermektedir. Sigara, alkol, uyuşturucu, sakinleştirici ve uçucu maddelerin çeşitli düzeylerde kullanılmasında ekonomik imkanlar ve erişim koşullarının da etkisi olduğu göz ardı edilmeden söz konusu maddelerin kullanımına dönük koruyucu-önleyici etmenlerin önemli olacağı değerlendirilmektedir. Ayrıca gerek medikal gerekse psiko-sosyal tedavi destek/yöntemlerinin görünür hale getirilmesi ve yaygınlaştırılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Madde kullanımı, Madde bağımlılığı, Bağımlı profili

PROFILE OF SUBSTANCE ADDICTED INDIVIDUALS: A CASE STUDY OF SAKARYA

ABSTRACT

Addiction is a multidimensional phenomenon that affects human life in biological, psychological, economic and social aspects. Substance addiction, which is defined as one of the dimensions of addiction and discussed in this study, is an important problem that threatens people of all ages, whether children, young people, adults or the elderly. In this study, it was aimed to reveal the socio-demographic profiles of substance addicted individuals and thus to evaluate the prominent characteristics of people at risk. Thus, by revealing the profile of substance addiction, the focus of protective-preventive practices related to the fight against addiction will be determined in a more comprehensive way. Within the scope of this research project, which was designed according to the quantitative research methodology, a total of 175 substance addicts across Sakarya province were reached with the purposeful sampling method. The data were collected with the questionnaire form prepared by the researchers and the data obtained were transferred to the SPSS 25.00 program. Descriptive analyzes were performed and findings were presented in order to reveal the profiles of substance addicted individuals. Accordingly, a significant proportion of the addicts who participated in the study were male (86.1%) and the majority of the participants were over 25 years of age (~ 75%). It was observed that almost half (46.8%) of the participants were under the age of 18 and one third (35.3%) used substances for the first time between the ages of 19-30. In addition, it was determined that more than two-thirds (69.8%) of the participants had access to the substance through their friends. Considering the types of substances, it is seen that most of the participants (77.5%) are currently smoking, and it is noteworthy that drugs (52.9%) come to the fore in the substances used and left behind. It was understood that almost all (93.2%) of the individuals using the substance wanted to quit the substance, however, a significant number (81.3%) did not receive any treatment and/or psychological support. The results show that substance addicted individuals are introduced to the said substances, especially at a young age and in a friend circle. It is considered that protective-preventive factors for the use of cigarettes, alcohol, drugs, tranquilizers and volatile substances will be important without neglecting the fact that economic opportunities and access conditions also have an effect on their use at various levels. In addition,

it is thought that it is important to make both medical and psycho-social treatment support/methods visible and widespread.

Keywords : Substance use, Substance addiction, Addicted profile

KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN GAZETE HABERLERİNDE YENİDEN ÜRETİMİ: PINAR GÜLTEKİN CİNAYETİ ÖRNEĞİ

Arş. Gör. FATMA ÖZTAT

Selçuk Üniversitesi, İletişim Fakültesi, ORCID: 0000-0002-6988-7389

ÖZET

Şiddet yüzyılı olarak tanımlanan 20. yüzyıl, şiddetin kitle iletişim araçlarıyla yeniden üretimine de sahne olmaya başladığı bir dönemdir. Şiddetin fiziksel bir güç aracı olduğu ve ikincil gruplara yöneltildiği düşünüldüğünde, kadınların, şiddetin yöneltildiği grupta en başta geldiği ifade edilebilmektedir. Toplumsal cinsiyet konusu ve erkek-kadın rolleriyle ilişkilendirilen bu durumda kitle iletişim araçlarının rolü her geçen gün artmaktadır. Bu çalışmada söz edilen sorunlara dair ilgili literatür ışığında, Türk gazetelerindeki kadına yönelik şiddet haberleri van Dijk'ın eleştirel söylem analizi yöntemi ile incelenmiştir. Kullanılan haber dilinde şiddeti özendirilen ya da yeniden üretilmesine yol açabilecek ifadelerin olup olmadığı ortaya konulmuştur. Çalışma, 16 Temmuz 2020 tarihinde kaybolan ve 21 Temmuz 2020 tarihinde ormanlık alanda cesedi bulunan Pınar Gültekin'in cinayet vakasının açıklanan gerekçeli kararına yönelik Hürriyet, Habertürk ve Cumhuriyet gazetelerinin haberleri ile sınırlandırılmıştır. İlgili haberler, söylem analizinin aşamaları olan; makro ve mikro yapılarla göre analiz edilmiş, kullanılan ifadeler ile cümle yapıları ele alınmıştır.

İncelenen haber metinlerinin şiddeti özendirebileceği, aynı zamanda kullanılan ifadelerle şiddetin meşrulaştırılmasına zemin hazırlayabileceği görülmüştür. Şiddet içerikli eylemler aktarılırken pasif cümleler kullanılarak, şiddetin etkisi azaltılmaya çalışılmıştır. Zarar verici eylemlerle, sıradan fiillere aynı cümlede yer verilmiş, şiddetin meşrulaştırılmasına zemin hazırlanmıştır. Cinayete dair gerekçeli karardan ve yansımalarından oluşacağı düşünülen haber metinleri, cinayetin tüm detaylarının yer aldığı akışlara dönüştürülmüştür. Kan dondurucu cinayetin en ağır şekilde cezalandırılmamasına vurgu yapması beklenen haber metinleri, beklenenin aksine "*bir cinayet nasıl işlenir ?*" sorusunun cevabını verir niteliktedir. Yapılan pek çok çalışmada, medyadaki şiddet içerikli metin ve görsellerin, bireyleri şiddete özendirdiği, kontrolsüzce aktarılan içeriklerin benzer şiddet olaylarında kullanıldığı ifade edilmektedir. Bu çalışmanın sonuçları da alandaki diğer medya ve şiddet konulu çalışmalarla tutarlıdır. Buradan hareketle toplum vicdanını yaralayıcı benzer kayıpların yaşanmaması için özellikle medya çalışanlarının ve toplumun farkındalığını artırmaya yönelik çalışmalara ihtiyaç duyulduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın cinayetleri, Pınar Gültekin, gazete haberleri, şiddet.

ÜSKÜP KADISI VEYSİ'NİN MEKTUPLARI

Dr. Öğr. Üyesi HALİL İBRAHİM HAKSEVER¹

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, <https://orcid.org/0000-0002-7801-3667>.

ÖZET

17. yüzyıl Türk nesrinin usta yazarlarından Veysî, klasik edebiyatımızın en meşhur münşilerindendir. Şairliği de olan Veysî daha çok inşasıyla tanınmış, süslü nesrin zirve isimlerindendir. Anadolu ve Balkanlarda çeşitli devlet memurluklarında bulunmuş olup bunlar arasında kadılık önemli yer tutar. Yedi kez Üsküp kadılığına atanmakla dikkat çeken Veysî, daha çok mensur eser yazmış; edebî sanatlarla dolu inşa tarzıyla kaleme aldığı orijinal metinler Türk edebiyatının seçkin örnekleri arasındadır. Eserleri arasında bulunan Münşeâtı, görevleri esnasında çeşitli makam sahiplerine ve şahsî dostlarına yazdığı mektuplardan oluşmuştur. Farklı içeriklerde, benzer inşa üslubu ile yazılan bu mektuplar, Veysî'nin düşünce yapısının yanısıra sanatçı ruhunu ve iç dünyasını yansıtması bakımından önem arz ederler. Yazarın dost çevresini, hayata ilişkin gözlem ve tespitlerini, görevine dair talep ve duygularının izlerini görebileceğimiz bu yazışma örnekleri, şairin beşerî ilişkilerini ve insanî yönünü de gösteren metinlerdir. Çeşitli münşeât mecmualarında parça parça örnekleri görülen ve diğer birkaç eseriyle birlikte basımı da yapılan Münşeâtı hakkında teferruatlı ve tamamlanmış bilimsel bir çalışma henüz yoktur. Yazarın mektuplarının genel olarak tanıtılacağı bu bölümde hangi konularda kimlerle yazıştığı belirtilip bunların muhtevalarına dair bazı bilgiler aktarılacak, yazıların dil ve üslubuna ilişkin tespitlerde bulunulacaktır. İnşa ustası Veysî'nin Osmanlı lisanını yüksek bir ifade gücüne ulaştırması yanında, bu dil ve üslubun günümüzde anlaşılma zorluğu da vardır. Lafız ve mananın mezcedildiği inşa tarzı yazışma metinleri Osmanlı nasirleri arasında benzer özellikler gösterse de, Veysî şahsî üslubuyla Türk nesir tarihinde adı Nergisî ile birlikte anılan başarılı bir münşidir. Uzun, secili ve tumturaklı ifadeleri, bugün için anlaşılması zor olsa da, bir söz sanatçısının kıvamını bulmuş, ahenkli ve sağlam cümleleri olarak nesir edebiyatımızın kıymetli metinleridir.

Anahtar Kelimeler : Veysî, Mektup, Münşeât.

MEÂL OKUMANIN DİNDEKİ YERİNE DAİR TOPLUMUMUZDA YER ALAN İKİ YAKLAŞIMIN TAHLİLİ -DİN İŞLERİ YÜKSEK KURULUNA SORULAN SORULARDAN HAREKETLE-

Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı, **DR. ABDÜLKADİR ERKUT**

Diyanet İşleri Başkanlığı, - 0000-0002-3311-5395

ÖZET

Toplumumuzda meâl okumanın dindeki yeri konusunda birbirine zıt iki yaklaşımın bulunduğu görülmektedir. Bunlardan birincisine göre Kur'an'ın meâlini okumak yeterli iken diğerine göre Kur'an'ın aslını okumak yeterli olup meâlini okumak doğru değildir. Bildiride bu iki yaklaşımı temel kaynaklar bağlamında değerlendirmek amaçlanmaktadır. Bunun için iki yaklaşım ikişer başlıkta ayrı ayrı ele alınmış, her iki yaklaşımın doğru ve yanlış yönleri ifade edilmiştir. Kur'an'ın anlamını mümkün mertebe doğru bir şekilde okura ulaştırın meallerin hazırlanmasının ve meal okuma yöntemine dair bir farkındalığın geliştirilmesinin bu konuda itidalli bir yaklaşıma ulaştıracağı kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Tefsir, Meâl

1917 TARİHLİ HUKÛK-İ ÂİLE KARARNAMESİ VE OSMANLI ÂİLE HUKUKUNA GETİRDİĞİ YENİLİKLER

Hava ÜNAL SERTKAYA ¹

¹ Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Temel İslam Bilimleri Yüksek Lisans Öğrencisi
- ORCID ID: 0000-0001-7365-998X

ÖZET

Osmanlı hukuku içerisinde aile hukuku diğer hukuk dallarına nazaran tamamına yakını İslam hukukuna göre oluşturulmuştur. Aile hukukunun düzenli işleyişini sağlamak ve ortaya çıkan problemlere çözüm bulmak amacıyla az da olsa örfi hukuktan da yararlanılmıştır. Padişah iradesine dayanan örfi hukuk hiçbir şekilde İslam hukukuna aykırı olmamıştır.

Osmanlı Devleti'nde İslam hukukunun hâkim olduğu devlet yapısına 1839 Tanzimat dönemi sonrası Avrupa'dan iktibas edilen kanunlarla yenilik devresi başlamıştır. Birçok hukuki alanda kanunnameler yapılmasına rağmen aile hukuku alanı sonlara bırakılmıştır. 1917 tarihine kadar kanun çalışması yapılmasa da bu alanda ihtiyaca göre düzenlemeler yapılmıştır. Kararname öncesinde farklı İslam ülkelerinde aile hukuku alanında hususi çalışmalar yapılmış fakat bunlar tasarı olarak kalmıştır. Dolayısıyla Hukuk-i Aile Kararnamesi ilk aile hukuku kanunu olarak İslam hukuk tarihinde önemli bir yer tutmuş ve diğer İslam ülkelerine öncülük etmiştir.

Kararname Müslümanlar, Hıristiyanlar ve Museviler hakkında ayrı hükümler getirerek üçlü karakter yapısıyla hukuk birliğini sağlamaya çalışmıştır. Kararnamede, birçok konuda Hanefi mezhebine bağlı kalma geleneğinden ayrılarak diğer mezheplerden yararlanılmıştır.

Kararnamenin yaptığı önemli bir yenilik ise evlenme ve boşanmalara devlet kontrolü getirmesi, evlenecek kişilerin evlenmeye engel bir durumunun bulunup bulunmamasının tespiti için nikâh ilanının yapılması eğer buna engel yoksa hâkim huzurunda nikâh akdinin gerçekleştirilmesi esasını benimsemesidir. Boşanmada ise boşanan bireylerin belli bir süre içinde mahkemeye boşandıklarını bildirmeleri şeklinde olmuştur. Ayrıca kanunu hazırlayanlar bazı durumlarda devrin şartlarını ve toplum sosyolojisini iyi değerlendirerek kadınlara tefrik hakkı vermiş, böylelikle kazai/adli boşanmanın kapsamını genişletmiştir. Kararname çok eşliliği yasaklama

yoluna gitmemiş fakat “üzerine evlenmemek ve evlendiği surette kendisi ve ikinci kadın boş olmak şartıyla...” maddesiyle çok eşliliği sınırlandırmıştır.

Ayrıca dört mezhebin de içinde bulunduğu klasik fıkıh ekolleri küçüklerin evlendirilebileceği görüşü benimsemişken, kararname İbn Şübrüme ve Ebû Bekir El-Esam’ın görüşlerini kanunlaştırarak buluştan önce küçüklerin evlendirilmesini yasaklamıştır.

Anahtar Kelimeler : Osmanlı, Aile hukuku, Evlenme, Yenilikler

*Bu Çalışma Prof. Dr. Merter Rahmi Telkenaroğlu danışmanlığında devam eden “Osmanlı Aile Hukuku Kararnamesinde Mezhep Dışı Etki” başlıklı yüksek lisans tezi esas alınarak hazırlanmıştır. (Nevşehir: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2023)

İSMÂİLİLİĞİN GELİŞİMİNDE EBÛ HÂTİM AHMED B. HAMDAN ER- RÂZİ’NİN (ö.322/ 933-34)YERİ¹

Hatice Kübra İNAL² Dr. Abdullah Ömer YAVUZ³

ÖZ

İslam dini, kısa bir sürede birçok bölgeye yayılmış, farklı kültür ve fikirlerle ilişki kurmuştur. Bu ilişkilerin sonucunda ise İslam irfanının temelleri atılmıştır. İsmâiliyye de İslam irfan dünyasının içinden çıkmış ve asırlar boyu da İslam dünyasını etkilemiş olan önemli mezheplerden biridir. Teşekkülünden itibaren hareketli ve özgün yapısı ile dikkat çekmeyi başaran İsmâiliyye kısa sürede İslam âleminin birçok bölgesine yayılmıştır. Davetin ilerleyişinin Horasan bölgesinde diğer bölgelerde olduğundan farklı bir kulvar da seyrettiği görülmektedir. Horasan İsmâililiği hem literatür olarak hem de davet anlayışı olarak kendine has bir sistem kurmuş ve bölgede etkin bir mezhep olarak varlığını korumayı başarmıştır. Horasan İsmâililiğinin doktrinleşmesinde ise Ebû Hâtim er-Razi’nin davet faaliyetlerinin ve fikirlerinin oldukça önemli etkileri olduğunu görmekteyiz. Bölgede yönetici kesim ile etkin ilişkiler kuran Ebû Hâtim hem yönetici sınıfından hem de İmâmi ve Zeydî halktan büyük bir kitleyi İsmâili davete katmaya başararak bölgede önemli bir güç haline gelmiştir. Aksiyoner kişiliğinin yanı sıra Ebû Hâtim’in Arap dili, hadis, kelim ve felsefe gibi birçok alana hâkim olması ve bu alanda eserler neşretmesi de onun Horasan İsmâililiğinde ki izi açısından oldukça değerlidir. Ebû Hâtim İsmâiliyye’nin itikad anlayışını temellendirirken bir yandan bölgenin kültürel ve felsefi dinamiklerinden yararlanmış diğer yandan ise bu tezleri İslami argümanlarla destekli bir hale getirmiştir. Ebû Hâtim’in bölgenin dinamiklerine uygun olarak geliştirmiş olduğu bu dil sayesinde, eserleri ve fikirleri sadece kendi dönemini etkilememiş kendinden sonra ki dönemde de ilgi görmeye devam etmiştir.

Anahtar Kelimeler: İslam Mezhepleri Tarihi, Şîî-İsmâililik, Horasan, Ebû Hatîm er-Râzî

¹ Bu bildiri Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Ömer Yavuz danışmanlığında Hatice Kübra İnal tarafından hazırlanmakta olan “İsmâililiğin Gelişiminde Ebû Hâtim Ahmed b. Hamdan Er-Râzî’nin (Ö.322/ 933-34) Yeri” başlıklı Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı.

³ Dr. Öğr. Üyesi, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı.

**EBÛ CA'FER NASÎRÜDDÎN MUHAMMED B. EL-HASAN ET-TÛSÎ'NİN
(597/672) İMÂMET ANLAYIŞI**

Doç. Dr. Yasin ULUTAŞ

Uşak Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi,

Temel İslam Bilimleri Bölümü

Kelam ve İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7912-6500>

ÖZET

Hz. Peygamberden sonra Müslümanların ihtilaf ettiği ilk konulardan biri imâmet meselesidir. Müslümanlar Hz. Peygamberin vefatından sonra kısa bir süre içerisinde Hz. Ebû Bekir'i İmâm/Halife seçtiler. İlk üç halife de sorunsuz seçildi. Çeşitli sebeplerden dolayı üçüncü Halife Hz. Osman'ın öldürülmesinden sonra Hz. Ali halife oldu. Ancak bazı Müslüman gruplar çeşitli sebeplerle Hz. Ali'nin hilafetine karşı çıkıp isyan ettiler. Bu isyanlar neticesinde Müslümanlar arasında Cemel ve Siffin gibi bazı iç çatışmalar meydana geldi. Çok geçmeden bu iç çatışmaların neticeleri siyasi bir zeminden dini bir zemine kaydı ve çeşitli inanç grupları meydana geldi. Bu grupların ilki Hariciler'dir. Hz. Ali'yi hakemin hükmünü kabul etti gerekçesi ile tekfir edip bir suikast ile şehit ettiler. Hz. Ali'nin vefatından kısa bir süre sonra Muaviye iktidara geldi. Muaviye ile birlikte hilafet saltanata dönüştü, yerine oğlu Yezid'i getirdi. Bu dönemde Hz. Ali'nin oğlu Hüseyin ailesiyle birlikte öldürüldü. Bu olaylar, Hz. Ali taraftarlarını bir araya getirdi. Daha sonra tarihi süreç içerisinde Şia olarak adlandırılan farklı gruplar ortaya çıktı. Bu gruplardan bir de İmâmîye olup imâmeti siyasi bir konu değil, dinin aslından bir konu olarak görmüştür. Tûsî de bu ekole mensup olup imâmet teorisinin sistemleşmesine katkı sunan kelamcılardan biridir. Müellife göre imâmet dinin üçüncü aslıdır. Konu ile ilgili görüşlerini imam nedir? İmam var mıdır? Niçin imam vardır? İmam nasıldır? İmam kimdir? Soruları üzerinden açıklamaya çalışır. Ona göre imâm, Müslümanların seçimi ile değil Allah'ın tayin etmesi ile olur. İnsanlara dini ve dünyevi konularda rehberlik etmesi amacıyla bir lütuf olarak imâmın tayin edilmesi Allah'a vaciptir. Allah, kendisine vacip olan bu lütufu terk etmez. Teklif devam ettiği müddetçe Allah'a imam tayin etmek vacip olmaya devam eder. Bundan hareketle imam her zaman vardır ve tektir. Bir dönemde Allah tarafından birden fazla imamın tayini caiz değildir. Allah'ın atamasıyla gelen imam, ismet, ilim, şecaat, fazilet, cömert olması, soy itibarıyla temiz ve Allah'a yakın olması gibi vasıf ve niteliklere sahip olması gerekir. İmamın farklı sebeplerden dolayı kaybolması caizdir. İmamîyenin imamet görüşünün akli olarak nasıl temellendirildiğinin anlaşılması açısından Tûsî'nin konu ile ilgili görüşleri önem arz etmektedir. Tûsî'nin imâmet ile ilgili savunduğu ve İmâmîyye grubunun kabul ettiği bu görüşleri Müslümanların çoğunluğu tarafından kabul edilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Kelam, İmâmet, Hilâfet, Şia, Tûsî.

EBÛ CA'FER NASIRUDDIN MUHAMMED B. EL-HASAN ET-TÛSI'S APPROACH OF IMAMET

ABSTRACT

Hz. One of the first issues that Muslims disagreed after the Prophet was the issue of imamate. Muslims Shortly after the death of the Prophet, Hz. They chose Abu Bakr as Imam/Caliph. The first three caliphs were elected without any problems. For various reasons, the third Caliph Hz. After the murder of Uthman, Hz. Ali became the Caliph. However, some Muslim groups They rebelled against Ali's caliphate. As a result of these rebellions, some internal conflicts such as Cemel and Siffin occurred among Muslims. Soon, the results of these internal conflicts shifted from a political ground to a religious one, and various belief groups emerged. The first of these groups is the Kharijites. On the grounds that he accepted the decision of the referee, they made a takfir of Ali and martyred him with an assassination. Muawiya came to power shortly after Ali's death. With Muawiya, the caliphate turned into a sultanate, and he brought his son Yazid in his place. During this period, Ali's son Hussein was killed with his family. These events, Ali brought his fans together. Later on, different groups called Shia emerged in the historical process. One of these groups was the Imamiyya and saw the imamate not as a political issue, but as a religious issue. Tusi is also a member of this school. He is one of the theologians who contributed to the systematization of the Imamate theory of the school. According to the author, the imamate is the third foundation of religion. What is the imam's opinion on the subject? Is there an imam? Why is there an imam? How is the imam? Who is the imam? He tries to explain through his questions. The imam is not by the choice of Muslims, but by the appointment of Allah. It is obligatory upon Allah for Allah to appoint the imam as a bounty. He does not abandon this grace of Allah, which is obligatory on him. As long as the offer continues, it remains obligatory to appoint an imam for Allah. From this point of view, the imam is always and only one. It is not permissible to appoint more than one imam by Allah at a time. The imam, who comes with the appointment of Allah, must have qualities and qualities such as ismet, knowledge, courage, generosity, virtue, clean in lineage, and closeness to Allah. It is permissible for the imam to disappear for different reasons. Tusi's views on the subject are important in terms of understanding how the imamate view of the imamate is rationally grounded. These views of Tusi about the imamate and accepted by the Imamiyya group were not accepted by the majority of Muslims.

Keywords: Kalam, Imamate, Caliphate, Shia, Tusi.

DİN-BİLİM ÇATIŞMASI SAVI: OSMANLI ALİMLERİ ÖRNEĞİ
RELIGIOUS-SCIENCE CONFLICT CLAIM: THE CASE OF OTTOMAN SCIENCES

Prof. Dr. Ramazan BİÇER
Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Sakarya
ORCID NO: 0000-0003-1501-2103

ÖZET

Din-bilim çatışması Orta çağ Avrupa'sının büyük sorunu olmuştur. Kilise dini insanlar üzerinde bir baskı aracı ve otorite yetkisi olarak kullanmış ve bu doğrultuda da bilim insanlarını çoğu zaman cezalandırmıştır. İslam tarihinde bu yönlü iddialar bulunmakta ise de yapılan ciddi ve bilimsel araştırmalar, özellikle Osmanlı Devleti döneminde genel olarak bilimle bir çatışmasının olmadığını göstermektedir. Öncelikle Müslümanların kutsal kitabı Kur'an-ı Kerim beş yüze yakın ayetiyle inanan kimseye akli kullanmaya ve bu doğrultuda da bilimi geliştirmeye davet etmektedir. Müslümanlar arasında insanların en hayırlısının, insanlara en fazla yararı dokunan olduğu ilkesi temel bir veri olarak kabul edilmiştir. Bu yönlü buyruklar doğrultusunda Müslümanların bilim alanına önemli katkısı olmuştur. Osmanlı tarihi sürecinde 13. yüzyıldan sonra yetkililer, olumsuz etkilerden korunmak amacıyla dini öğretilere daha fazla önem verdiler. Ancak bu din-bilim ilişkisini dengeli tutmaktan uzak kalmışlar ve Osmanlıların her alanında olduğu gibi bilimsel alanda da bir çöküş başlamıştır. Bunun nedeni ise Osmanlıların ilk dönemlerinde medreselerde dini ilimler yanında müspet bilimlerin birlikte ders olarak okutulmasının terk edilmesidir. Sonraki dönemlerde ve özellikle 19. yüzyılda Batı'daki bilimsel ve teknolojik devrimler maalesef o dönemde birçok Müslüman tarafından yanlış anlaşılmış ve çekinceli tavır konulmuş ve böylece bilim ve teknolojinin Osmanlı topraklarına girmesi gecikmiştir. Osmanlı döneminde çok fazla bilimsel gelişmeye tanık olmakla birlikte bilim ve din arasındaki çatışmaya dair bazı iddialar vardır. Tarihsel olarak Şeyhülislam ve ulema gibi bazı dinî aydınlar bilimsel gelişmeye karşı çıkmışlarsa da çoğunluğu bilimsel gelişmeyi/reformları desteklemişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Din, Bilim, Teknoloji, Ulema, Bağnazlık.

ABSTRACT

The conflict between religion and science was the major problem of medieval Europe. The church has used religion as a tool of pressure and authority over people and has often punished scientists in this direction. Although there are such claims in the history of Islam, serious and scientific researches show that there is no conflict with science in general, especially during the Ottoman Empire. First, the holy book of Muslims, the Quran, with its nearly five hundred verses, invites believers to use their minds and to develop science in this direction. Among Muslims, the principle that the best of people is the one who benefits people the most has been accepted as a basic data. In line with these directional orders, Muslims have made an important contribution to the field of science. During Ottoman history, after the 13th century, the authorities gave more importance to religious teachings in order to protect them from negative effects. However, they were far from keeping this religion-science relationship balanced, and a collapse began in the scientific field, as in every field of the Ottomans. The reason for this is the abandonment of teaching positive sciences together with religious sciences in madrasahs in

the first period of the Ottomans. In the following periods, and especially in the 19th century, the scientific and technological revolutions in the West were unfortunately misunderstood by many Muslims at that time and a hesitant attitude was put in place, thus delaying the entry of science and technology into the Ottoman lands. Although the Ottoman period witnessed a lot of scientific development, there are some claims about the conflict between science and religion. Historically, some religious intellectuals such as Sheikh al-Islam and ulema opposed scientific development, but most of them supported scientific development/reforms.

Keywords: Religion, Science, Technology, *Ulama*, Bigotry.

İTİKADÎ MEZHEPLER ARASINDA TEOLOJİK ETKİLEŞİM BAĞLAMINDA MÂTÜRÎDÎ VE MU‘TEZİLE’NİN ORTAK VE BENZER GÖRÜŞLERİ

Doç. Dr., RECEP ÖNAL

Giresun Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi,

onal1975@gmail.com- ORCID ID: 0000-0002-2571-9949

ÖZET

Hız. Peygamber’in vefatının akabinde İslam toplumunda yaşanan siyasî ihtilaflar ve iç savaşlar din-siyaset, iman-küfür-fısk, iman-amel ilişkisi, imanın artıp eksilmesi, mürtekb-i kebîrenin dini konumu, kader-cebr-irade vb. itikadî meselelerin tartışılmasına neden olmuştur. Bu meselelere dair benimsenen görüşler mezhebi oluşumların teşekkül etmesine zemin hazırlamıştır. Öte yandan fetih hareketleri sayesinde sınırları genişleyen Müslüman toplumun farklı kültür ve medeniyetlerle tanışması, bunlara ait eserlerin tercüme edilmesi, Müslümanların, gayrı-müslime İslâm’ı tebliğ etme istediği, İslâm’a yöneltilen itiraz ve eleştirilere karşı onu savunmaları mezheplerin ortaya çıkmasında önemli rol oynamıştır. İslâm çatısı altında ortaya çıkan bu mezhepler, bu kritik firkalaşma dönemlerinde dinî anlama, yorumlama ve savunmada Kur’ân-Kerim ve hadislerden hareket etmişlerdir. Ancak bunu yaparken birbirinden farklı yaklaşımlar, yöntemler ve görüşler benimsemişler ve neticede kendilerine has teolojik sistemler geliştirmişlerdir. Bununla birlikte bazı meselelerde de aynı ya da birbirine benzer görüşler benimsemişler. Bu yüzden mezheplerin dinî meselelerde farklı görüşler ya da birbirine yakın ve benzer görüşleri benimsemelerini garipsenecek bir durum olarak karşılamak gerekir. Çünkü neticede mezhepler beşerî oluşumlardır ve aralarında birtakım görüş alışverişinin olması ya da karşılıklı olarak birbirlerinden etkilenmeleri doğal bir süreçtir. Bu teorik zemin dikkate alınarak hazırlanan bu tebliğde, Mâtürîdiyye ve Mu‘tezile mezhebi ele alınacaktır. Her iki mezhebin arasında hem dini anlama ve yorumlamada takip edilen usul ve yöntem farklılığı hem de itikadî/kelamî konuların izahı noktasında birçok görüş ayrılığı bulunduğu gibi birbirine benzer ve yakın hatta aynı görüşleri benimsedikleri de bilinen bir gerçektir. İşte bu araştırmamızda Mâtürîdiyye ve Mu‘tezile mezhepleri arasında görüş alışverişi ve etkileşimin olduğuna dair fikir vermesi bakımından hangi konularda ortak ya da benzer görüşlerin benimsendiği her iki mezhebin görüşleri müstakil başlıklar altında verilmek suretiyle aralarındaki fikrî yakınlığın ve görüşlerin benzerliği kıyaslama ve karşılaştırma yöntemi kullanılarak tespiti çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İslam, Kelam, Mezhep, Mâtürîdiyye, Mu‘tezile.

İTİKADÎ MEZHEPLER ARASINDA TEOLOJİK ETKİLEŞİM BAĞLAMINDA MÂTÜRÎDÎ VE MU‘TEZİLE’NİN GÖRÜŞ FARKLILIKLARI

Doç. Dr., RECEP ÖNAL

Giresun Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi,
- ORCID ID: 0000-0002-2571-9949

ÖZET

Kur'an'ın nüzulünden M. 10. yüzyıla kadar İslam âleminde siyasî, ticarî ve sosyo-kültürel hayatta önemli gelişmeler ve değişmelerin yaşanması, Müslüman toplumda çeşitli dinî oluşumların neşet etmesine sebep olmuştur. Peygamber Efendimizin vefatıyla birlikte toplumda yaşanan siyasî-içtimaî tartışmalar/kargaşalar Müslümanların itikadî konularda ihtilafa düşmelerine ve ayrışmalarına sebep olmuştur. Ayrıca İslâmî fetihlerle pek çok din ve inançla karşılaşan Müslümanlar ile farklı dine mensup olanlar arasında dinî ve sosyo-kültürel kültürel alanda etkileşim kaçınılmaz olmuştur. Onlara karşı İslam'ı savunmak amacıyla fikrî mücadeleye girmişler, özellikle tevhîd inancını zedeleyen inanç ve anlayışlarla mücadele etmişlerdir. Bu iç ve dış amiller neticesinde yabancı düşünce tarzı, Müslümanları etkilemiş; bu durum aklî ve felsefî birçok yeni fikirlerin, bâtil görüşlerin ve sapmaların doğuşuna zemin teşkil etmiştir. Bu ise Müslüman âlimleri İslâm'a yönelik eleştiri ve itirazlara, zararlı/yıkıcı faaliyetlere karşı onu savunmaya sevk etmiştir. Yrütülen fikrî mücadeleler farklı İslâmî disiplinlerin oluşmasına zemin hazırlamıştır. Bu disiplinlerin en başında temel konusu İslam'ın inanç esasları olan “Kelâm İlmi” gelmektedir. Bu ilmin temellerini atıp sistemleşmesini sağlayan, İslam'a yönelik eleştiri ve itirazları cevaplandırarak, onu anlatmaya ve savunmaya çalışan kalamî mezheplerin ilkinin Mu‘tezile temsil etmektedir. Aynı amaç ve gayeyle ortaya çıkan bir diğer mezhep de Mâtürîdiyye'dir. Her ikisi de bu hedeflerine ulaşabilmek için aklî tefekküre ve felsefeye büyük önem vermişlerdir. Ancak her biri itikadî meseleleri yorumlamada farklı kanaat ve görüşlere sahip olmuşlardır. Dinde aklın rolünü ön planda tutan Mu‘tezile, kalamî meseleleri aklî delillerle açıklamaya çalışmış ve bu suretle İslâm toplumunda akılcı hareketin temsilcisi olmuştur. Ancak zamanla siyasî açıdan güç kazanan Mu‘tezile, rakiplerine karşı sert ve müsamahasız bir tutum takınmıştır. Onların bu tutumları toplum içinde tepkiyle karşılanmıştır. Nihayetinde Mu‘tezile karşısında daha mutedil ve müsamahalı bir tepkisel hareket olarak Mâtürîdiyye ortaya çıkmış; akıl-nakil arasında mutedil yol benimseyerek akla ve nakle önem veren bir metod takip etmiştir. Bu tebliğde Müslümanların çoğunun mensup olduğu Ehl-i Sünnet'in görüşlerinden oldukça farklı görüşler benimseyen Mu‘tezile ile

Sünnîlerin ilk temsilcisi olan Mâtürîdiyye'nin itikadî görüşleri mukayeseli olarak ele alınmış, hangi konularda ayrıştıkları, birbirlerinin iddialarına karşı nasıl cevap verdikleri objektif olarak tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kalam, İtikad, Mezhep, Mâtürîdî, Mu'tezile.

FİKHÎ AÇIDAN AHKÂMIN TEŞEKKÜLÜ ESNASINDA MEKKÎ AYETLERİN NÜZÜLÜNDE TAKİP EDİLEN METOTLAR

METHODS FOLLOWED IN THE RELEASE OF THE MEKKI verses DURING THE FORMATION OF THE AHKÂM IN FICHI PERSPECTIVE

Taha YILMAZ

Dr. Öğr. Üyesi, Ardahan Üniversitesi, Temel İslami Bilimler Bölümü, Fıkıh Anabilim Dalı.
Assist. Prof. Dr., Ardahan University, Theology Faculty, Department of Fikh, Ardahan/Türkiye

Halit BOZ

Doç. Dr., Ardahan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslami Bilimler Bölümü, Tefsir Alanı, Ardahan
Assist. Prof. Dr., Ardahan University, Theology Faculty, Department of Tefsir Ardahan/Türkiye

ORCID ID: 0000-0003-4480-3166.

Özet

İslam dini, insanın fitratını esas alarak ilahî hitapta bulunmuştur. Bu bakımdan İslam fitrat dinidir. İnsan fitratında ise zaman ve sabır önemli olguları temsil etmektedir. İslam dinini tebliğle mükellef olan Hz. Peygamber de ayetlerin inişinde bu gaye ve mototları gözetmiştir. Hukuk ve ahlakın yozlaştığı bir çağda, putların topluma hâkim olup tevhit inancının unutulduğu esnada “Oku” hitabıyla nübüvvet müessesesinin mührü olan Hz. Peygamber bu görevi Allah tarafından üslenmiş ve tebliğ başlanmıştır. Bu açıdan hem inanç hem de ahlak bakımından yeni bir toplumun temelleri atılmaktaydı. İslam ilk muhataplarına hitap ederken tekrar, te’kid, mecaz gibi Arap dilinin edebi üslup çeşitlerini inzâr-tebşir, soru-cevap ve örnekle anlatım gibi metotları harmanlamıştır. Tedrici bir yöntemi kullanarak da insanın alışkanlıklarını zaman içinde terk etmesini sağlamıştır. Kur’an ayetleri ilk önce toplumda tevhit inancının yerleşmesi gayesine matuf olarak inmiş sonrasında nübüvvet müessesesini tahkim etmiş ve ahiret hayatı ile insanların birbirlerine karşı sorumluluk ve hakları bağlamında hükümleri vaz ederek bu sıralamayı zaman içinde sürdürmüştür. Nübüvvet görevi kendisine tevdi edildikten sonra on üç sene Mekke’de kalan Hz. Peygamber ahkâmın teşekkülünde tedricilik, küllilik, tehatti, inzar ve tebşir, va’z ve nasihat, örnekle anlatım, soru-cevap yöntemi, gaybdan haber verme, mecaz-teşbih metodunu sıkça kullanmıştır. Mekkî ayetler daha çok üçlü bir sacayağı üzerinde ahkâmın inşasına çalışmıştır. Tevhid, nübüvvet, ahiret ve kul hakları bağlamında olgusal bir tema oluşturmuştur. Çalışmamızda nüzul sebepleri açısından Mekkî ayetleri ele alarak fikhî hükümlerin teşekkülünde takip edilen metotları metin analizi yöntemiyle irdelemeye çalıştık. Nitekim Cibril hadisinde de bu konulara değinilmiştir. Hz. Peygamber de Kur’an-ı Kerimi tebliğde hem ahkâmın teşekkülüne çalışmış hem de tebliğ ettiği ayetlerin anlaşılması hususunda büyük gayret göstermiştir. Bu amaçla Mekkî ayetlerde dini hükümlerin teşekkülünde takip edilen metotları ilmi bir yaklaşımla ortaya koymaya çalıştık.

Anahtar Kelimeler: İslam Hukuku, Toplum, Ahkâm, Ayet, Metot.

ABSTRACT

The religion of Islam has made a divine address based on human nature. In this respect, Islam is a religion of nature. In human nature, time and patience represent important facts. Hz. The Prophet also observed these aims and motives in the descent of the verses. In an age when law and morality degenerated, while idols dominated the society and the belief in oneness was forgotten, Hz. The Prophet assumed this duty by Allah and started to convey the message. In

this respect, the foundations of a new society were being laid in terms of both faith and morality. While addressing its first interlocutors, Islam again blended literary styles of the Arabic language such as te'kid and metaphor with methods such as inzâr-tebşir, question-answer and exemplification. By using a gradual method, he enabled people to abandon their habits over time. The verses of the Qur'an were first revealed with the aim of establishing the belief of tawhid in the society, then fortified the institution of prophecy and continued this order over time by preaching the provisions in the context of the hereafter and the responsibilities and rights of people towards each other. The Prophet, who stayed in Mecca for thirteen years after his duty of prophethood was entrusted to him. The Prophet frequently used the method of gradualism, universality, threat, inzar and illumination, preaching and advice, exposition with examples, question-answer method, informing about the unseen, and metaphor-tasbih method in the formation of the rules. The Meccan verses mostly tried to build the rules on a triangular trivet. It has created a factual theme in the context of tawhid, prophecy, the hereafter and human rights. In our study, we tried to examine the methods followed in the formation of the jurisprudence by text analysis by considering the Meccan verses in terms of the reasons for their revelation. As a matter of fact, these issues are also mentioned in the hadith of Jibril. Hz. In conveying the Qur'an, the Prophet both worked for the formation of the rules and showed great effort to understand the verses he conveyed. For this purpose, the methods followed in the formation of religious provisions in Meccan verses were tried to be revealed with a scientific approach.

Keywords: Islamic Law, Society, Ahkâm, Verse, Method.

Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına ve Vergi Kanunlarına göre Mali Tabloların düzenlenmesi ve Türkiye Uygulaması

İlknur KURT

Nişantaşı Üniversitesi, Siyaset Bilimi Uluslararası İlişkiler

ÖZET

Dünyada ticaret ve kapitale bağlı hareketler giderek sınırsız düzeye ulaşmıştır. Dolayısıyla bu uyum hareketleri, rakipler ile olan rekabet, teknolojik gelişim şirketlerin hem ekonomik, hem de hukuksal açılardan uyumunu arttırmıştır. İşletmelerin farklı noktalardaki yatırımlarının ve ticari faaliyetlerinin ortak bir finansal standart ile açıklanması çok önemlidir. Dünyadaki ekonomik bunalım, birçok şirketin iflas etmesine neden olmuş ve işsizliğin artmasına yol açmıştır. Bu durumda işletmeler çok daha hızlı ve doğru seçim yapmak zorunda kalmışlardır. Bu nedenle açık, net, mukayese edilebilir, gerçekçi bilgilerin yer aldığı finansal tablolar gerekmiştir.

Uluslararası Muhasebe Standardı (UMS-IAS) ile Uluslararası Finansal Raporlama Standardı (UFRS-IFRS), dünyada anlaşılabilen, kuralları olan uluslararası muhasebe sistemidir.

Ülkemizde UMS ile ilgili olarak TMSK, SPK, TÜRMOB, BDDK, Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, TOBB ve YÖK vb. kurumların birlikte hareket etmeleri, birlikte çalışmaları sonucu “Türkiye Muhasebe Standartları (TMS)” ve “Türkiye Finansal Raporlama Standartları

(TFRS)” konularında önemli ilerlemeler sağlanmıştır. Bu çalışmalar AB’ye üyelik sürecine de olumlu olarak yansiyacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Muhasebe Standartları (IAS), Uluslararası

Finansal Raporlama Standartları (IFRS), Türkiye Muhasebe Standartları (TMS),

Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS), Yakınsama.

TÜRKİYE-MAKEDONYA İLİŞKİLERİ ÜZERİNE 2000-2022 YILLARI ARASINDA YAZILMIŞ BİLİMSEL ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ-META SENTEZ ÖRNEĞİ

**Yüksek Lisans Öğrencisi, TUĞBA FİRDEVS METİN¹, Sosyal Bilgiler Öğretmeni-Bilim
Uzmanı SERHAT KAVUK², Prof. Dr. ASIM ÇOBAN³**

¹AMASYA ÜNİVERSİTESİ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, -0000-0002-8351-5776

²AMASYA/ TAŞOVA(Esençay Ortaokulu), -0000-0002-0391-2705

³AMASYA ÜNİVERSİTESİ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, - 0000-0002-7860-7561

ÖZET

Türkiye için çok önemli bir coğrafi bölge olan Balkan yarımadasının ortasında küçük bir ülke olarak yer kaplayan Makedonya; hem ortak tarih ve coğrafya hem de akrabalık ilişkilerinin olduğu, stratejik öneme sahip, ikili ilişkilerimizin yüksek seviyede devam ettiği bir balkan ülkesidir. Osmanlı Devleti'nin 1361'de Balkanlara girmesi ile I. Murat Lala Şahin Paşayı bölgenin fethiyle görevlendirmiş böylece coğrafyada Osmanlı Türklerinin beş asrı geçen egemenliği başlamıştır. 1911-1912 deki Balkan Savaşları ile bölgede Türklerin çekilmesi ve Batılı ülkelerin, Rusların bölgeye yerleşmesiyle Balkan savaşları çıkmış hemen akabinde Birinci Dünya Harbi'nin sonucunda Türklerin bölgeden geriye çekilme süreci başlamıştır. II. Dünya Harbinden sonra coğrafya SSCB kontrolüne geçtiyse de 1991'de Doğu Bloku'nun yıkılmasıyla önce SSCB, daha sonra ise Yugoslavya parçalanmıştır. Kuzey Makedonya Devleti, Yugoslavya Devletinin dağılmasıyla 1991 yılında "Makedonya Cumhuriyeti" ismiyle bağımsız bir devlet haline gelmiş, ancak iç politikada siyasi aktör olarak Arnavutlar, dış politikada ise Yunanistan karşı karşıya gelmiştir. Bu durum karşısında öncelikle Ohri Çerçeve antlaşması, daha sonra ise Prespa Antlaşmalarıyla inşa etmeye çalıştığı ulus devlet pozisyonunu güncelleme gereği duymuştur. Balkanlarda hem stratejik ve jeopolitik konumu, hem de demografik ve devlet yapısı gereği yaşadığı kimlik dönüşümü ile Kuzey Makedonya, bu anlamda araştırılması gereken ulus devletlerin başında gelmektedir.

Bu çalışmada, Türkiye'de 2000-2022 yılları arasında, özellikle Makedonya – Türkiye ilişkilerine yönelik yapılan tez ve makale çalışmalarının nitel yöntemler kullanılarak analiz edilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda, çalışmada araştırma deseni olarak içerik analizi çalışmaları dâhilinde meta sentez yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırma, 2000-2022 yılları arasında, Türkiye'de çalışılmış olan 4 makale ve 5 tez olmak üzere toplamda 9 çalışma barındırmaktadır. Verilerin elde edilmesinde "Makedonya ile Türkiye ilişkileri" anahtar kelimesi olarak seçilmiş ve genel taramada bu kelimelerin kullanımı tercih edilmiştir. Araştırma kapsamı içerisinde çalışmalar seçilirken, ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu ölçütlere dikkat edilerek araştırma kapsamına alınan her bir çalışma incelenmiş ve analiz edilerek temalaştırılmış ve bu temalar A1, A2, ... A9 şeklinde kodlanmıştır. Analizi yapılan her bir çalışma Bu çalışma, Makedonya-Türkiye ilişkileri ile ilgili hedeflenen amaçlar, kullanılan yöntemler, araştırmaların kapsadığı yıllar, çalışmaların alanları ve çalışmalardan elde edilen sonuçlar açısından analiz edilmiştir. Toplanan veriler, frekans ve tablolar aracılığıyla yorumlanmıştır. 9 çalışmadan elde edilen sonuca göre, Makedonya'nın bağımsızlığından günümüze Türkiye ile ilişkileri, doküman analizi yöntemiyle incelenmiş ve araştırma

alanlarında ağırlıklı olarak ekonomik ilişkilere yer verildiği, Türkiye'nin Makedonya pazarında üretim odaklı yatırımlara ağırlık vermesi gerektiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Makedonya, Kuzey Makedonya, Türkiye

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN 100. YILINDA GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE TÜRK-BALKAN İLİŞKİLERİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Yüksek Lisans Öğrencisi, TUĞBA FİRDEVS METİN¹, Sosyal Bilgiler Öğretmeni-Bilim Uzmanı SERHAT KAVUK², Prof. Dr. ASIM ÇOBAN³

¹AMASYA ÜNİVERSİTESİ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, -0000-0002-8351-5776

²AMASYA/ TAŞOVA(Esençay Ortaokulu), -0000-0002-0391-2705

³AMASYA ÜNİVERSİTESİ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, - 0000-0002-7860-7561

ÖZET

Avrupa'nın güneydoğuya açılan kapısı olan Balkan Yarımadası, adını Bulgaristan'ı batıdan doğuya ikiye bölen dağlardan almaktadır. Bu stratejik coğrafya sadece doğal olarak değil, sosyo-kültürel anlamda da Asya ile Avrupa arasında bir köprü konumunu her zaman korumuştur. Osmanlı Türklerinin batı hedefli genişleme politikaları sonucunda Türkler, 1363 yılında Çimpe kalesinin fethiyle birlikte Balkanlara ilk adımını atmıştır. Bu fetihlerin akabinde uygulanan iskân ve istimalet politikası sonucu egemenliğini pekiştirerek beş asır bu coğrafyaya huzuru hâkim kılmış ve hükümler olmuştur. Ancak 19. yy sonlarına doğru yaşanan Fransız ihtilali sonucu tüm dünyaya yayılan milliyetçilik akımları, Batılı ülkelerin ve Rusların kışkırtmalarıyla Balkan savaşlarının başlaması ve takip eden süreçte Birinci Dünya Savaşı'nın da etkisiyle Türklerin bu stratejik coğrafyadan geriye çekilme süreci başlamıştır.

Bu çalışmanın amacı, beş asır boyunca hükmettiğimiz, maddi ve sözlü kültür değerleriyle süslediğimiz bu stratejik coğrafyayla ilgili Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılında geçmişten günümüze Türk-Balkan ilişkilerine yönelik öğretmen görüşlerini ortaya koymaktır. Çalışmada örneklem grubu olarak Amasya' da görev yapan 11 sosyal bilgiler öğretmeni tercih edilmiştir. Örneklem grubuna uygun olarak nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (Fenomonoloji) türünde çalışılmıştır. Veri toplama aracı olarak 6,7. Sınıf sosyal bilgiler ders kitabı ile 8. Sınıf İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ders kitabındaki ünite kazanım sorularından uyarlanmış açık uçlu 10 soru tercih edilmiştir.

Çalışmadan elde edilen bulgular ve sonuçlar incelendiğinde Sosyal bilgiler öğretmenleri önemli sosyologlardan İbn-i Haldun'un "Coğrafya Kaderdir" görüşünden esinlenerek insanların hayatında olduğu gibi devletlerin geleceğinde de coğrafyanın önemli bir yer tuttuğu görüşünü dile getirmişlerdir. Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşları sonucunda bölgeden çekilmek zorunda kalmasıyla birlikte Balkanlarda yaşayan Türklerin asimilasyon, göç, ekonomik ve kültürel zorlukların yanında, psikolojik zorluklarla da karşı karşıya kaldıkları belirtilmiştir. Aynı zamanda Balkan ülkeleri ve bu ülkelerde azınlık olarak yaşayan Türklerin yanında, diğer ülke ulusları ile kültürel, siyasi ve ticari, stratejik ortaklıklar geliştirilmesi gerektiğini dile getirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Balkan Coğrafyası, Osmanlı Devleti, Türkiye

PUSLU MANTIK VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Dr. Öğr. Üyesi, İBRAHİM FEVZİ GÜVEN¹,

¹ KARABÜK ÜNİVERSİTESİ, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,

- ORCID: 0000-0001-8616-947X

ÖZET

İlk kez 1965 yılında Lütü Aliasker Zade tarafından “Bulanık Kümeler” (Fuzzy Sets) isimli makalede kullanılan puslu mantık kavramı, bu tarihten sonra giderek önemi artan şekilde günümüze kadar tartışılmaya devam etmiştir. Sibernetik sistemler ve yapay zekâ çalışmalarının dayandığı temellerin başında gelmesi ve mühendislikten sosyal bilimlere kadar geniş bir alanda uygulanma imkânı bularak yeniliklere katkı sağlaması, puslu mantığın kullanımının günümüzde göz ardı edilemeyecek düzeye ulaştığını ortaya koymaktadır. Puslu mantık, herhangi bir problemin çözümünde kesin akıl yürütme esasları ile çalışan geleneksel mantığın kullanımı yerine yaklaşık değerler üzerinden çözüme ulaşmaya, en azından çözümü tahmin etmeye çalışan bir mantıksal sistemdir. İkili değer sistemine dayalı (0 ile 1 arasında) klasik Aristo mantığının aksine puslu mantık, 0.3, 0.92 gibi ara değerlerle işlem yapmaya olanak tanınmasıyla ve “az”, “biraz”, “uzun”, “çok uzun” gibi sözel dile uygun değişkenleri kullanılmasıyla insan zekasının işleyişine daha yakın bir model sunmaktadır. İnsana özgü öğrenme ve düşünme modeline oldukça yakın bir sistem sunması ve en karmaşık ve çetrefilli problemleri ve konuları dahi matematiksel ve sözel semboller dünyasına dönüştürebilmesi, yapay zekanın ve robotik sistemlerin büyük ölçüde şekillendireceği geleceğin dünyasında puslu mantığın önemini daha da artıracığa benzemektedir. Puslu mantığın kullanımı, yapay zekâ çalışmalarında büyük bir sıçramayı, toplumlar ve devletler arası ilişkilerin dinamiklerinin değiştiği yeni bir küresel sistemi beraberinde getirebilme potansiyeline sahiptir. Uluslararası sistem ve bu sistemin bileşenlerinin bilimsel olarak analiz edildiği uluslararası ilişkiler disiplini ve dış politika analizi, uluslararası siyaset, uluslararası politik ekonomi vb. gibi bu disiplinin çeşitli çalışma alanları puslu mantığın kullanımı için oldukça elverişlidir. Bu bağlamda çalışmada, puslu mantık hem uluslararası ilişkiler disiplini hem de uluslararası ilişkilerin ve uluslararası sistemin geleceği bağlamında iki farklı boyutta ele alınacaktır. Böylece puslu mantığın uluslararası ilişkilerin teorik ve düşünsel boyutuna ve uluslararası sistemin yapısında ve uluslararası politikada tezahür eden pratik boyutuna ne gibi etkileri olabileceği tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Puslu Mantık, Uluslararası İlişkiler, Uluslararası Sistem, Yapay Zekâ

FUZZY LOGIC AND INTERNATIONAL RELATIONS

The concept of fuzzy logic, which was used for the first time in 1965 by Lutfi Aliasker Zade in the article titled "Fuzzy Sets", has continued to be discussed until today with increasing interest after this date. The fact that it is one of the main foundations on which cybernetic systems and artificial intelligence studies are based and that it contributes to innovations by finding the opportunity to be applied in a wide range of fields from engineering to social sciences reveals

that the use of hazy logic has reached a non-negligible level in today's world. Fuzzy logic is a reasoning system that tries to reach a solution through approximations, or at least to predict the solution, instead of using traditional logic that works on the basis of precise reasoning in solving a problem. Unlike classical Aristotelian logic, which is based on a binary value system (between 0 and 1), fuzzy logic offers a model that is closer to the functioning of human intelligence by allowing operations with intermediate values such as 0.3, 0.92, and by using variables suitable for verbal language such as "little", "a little", "long", "very long". The fact that it offers a system that is very close to the human model of learning and thinking, and that it can transform even the most complex and intricate problems and issues into a world of mathematical and verbal symbols, is likely to increase the importance of fuzzy logic in the future world, which will be largely shaped by artificial intelligence and robotic systems. The use of fuzzy logic has the potential to bring about a great leap in artificial intelligence studies and a new global system in which the dynamics of relations between societies and states change. The international relations discipline, in which the international system and its components are scientifically analyzed, and its various fields of study such as foreign policy analysis, international politics, international political economy, etc. are very suitable for the use of fuzzy logic. In this context, the study will address fuzzy logic in two different dimensions in the context of both the discipline of international relations and the future of international relations and the international system. Thus, the implications of fuzzy logic for the theoretical and philosophical aspect of international relations as well as for the practical aspects of the international system as evident in the structure of the international system and international politics will be discussed.

Keywords: Fuzzy Logic, International Relations, International System, Artificial Intelligence

HEDEF SAPTIRMA TEORİSİ VE SİYASİ REJİM TİPİ İLİŞKİSİ: HANGİ REJİM TÜRÜNDE HEDEF SAPTIRMA POLİTİKALARININ ORTAYA ÇIKMASI DAHA OLASIDIR?

Dr. Öğr. Üyesi, İBRAHİM FEVZİ GÜVEN ¹,

¹ KARABÜK ÜNİVERSİTESİ, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,
- ORCID: 0000-0001-8616-947X

ÖZET

Hedef saptırma teorisi çerçevesinde, siyasi liderlerin ülke içindeki sorunlar nedeniyle iç politikadaki konumlarının tehlikeye girdiği durumlarda, kamuoyunun dikkatini iç sorunlardan uzaklaştırmak için saldırgan dış politika hamleleri yapmaya eğilimli olacakları savunulmaktadır. Her ne kadar ampirik bulgular ile yeterince desteklenememesi yönünden eleştirilse de hedef saptırma teorisi, siyasi liderlerin dış politika kararlarında iç politikanın etkisine dikkat çekerek, dış politika çıktılarını ulusal çıkarlara odaklanarak açıklamaya çalışan yaklaşımlara bir alternatif sunmaktadır. Devletlerin dış politika çıktılarını sahip oldukları siyasi rejim tipi üzerinden açıklamaya çalışan bir diğer yaklaşımda ise hangi rejim tipinin daha barışçıl ya da savaşa yatkın olduğu incelenmektedir. Bunlar arasında en bilineni, demokrasilerin birbiriyle nadiren savaştığını, demokratik rejime sahip olan devletlerin daha barışçıl olduğunu öne süren demokratik barış teorisidir. Bununla birlikte, demokrasiyi tek bir kategori olarak ele almayı kurumsallaşmış, olgun demokrasiler ile yeni demokrasiler arasında bir ayrıma giden bazı çalışmalarda, yeni demokrasiye geçmiş ülkelerin savaşa girme eğiliminin, savaşa yatkınlığı ile anılan otoriter rejimlerden bile daha fazla olabileceğini öne sürülmüştür. Gerek hedef saptırma teorisi gerekse siyasi rejim ile savaşa eğilim ilişkisini ele alan çalışmaların ortak noktası, temelde bir devletin ve/veya liderin ortaya koyduğu saldırgan politikaların altında yatan faktörlerin incelenmesidir. Siyasi rejim tipi ile savaş arasındaki ilişkiyi ele alan çalışmalarda genelde demokrasi, otokrasi ve geçiş aşamasındaki demokrasiler kıyaslanarak hangi rejim tipinin savaşa girmeye daha eğilimli olduğu analiz edilirken, hedef saptırma teorisi çerçevesinde ise siyasi liderlerin hangi motivasyonlarla iç ya da dış düşmanlara karşı saldırgan ve çatışmacı bir tutuma yöneldiği sorusuna cevap aranmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacı, benzer konuları farklı açıdan ele alan bu iki literatürün bir araya getirilmesi, böylece hangi rejim türünde saptırma amaçlı politikaların ortaya çıkmasının daha olası olduğu sorusunun tartışılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Demokratik Barış Teorisi, Hedef Saptırma Teorisi, Dış Politika Analizi

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE DIVERSIONARY THEORY OF CONFLICT AND POLITICAL REGIME TYPE: IN WHICH REGIME DIVERSIONARY POLICIES ARE MORE POSSIBLE TO APPEAR?

ABSTRACT

The diversionary theory of conflict argues that when political leaders' domestic positions are jeopardized by domestic problems, they will be inclined to make aggressive foreign policy moves in an attempt to divert public attention away from domestic problems. Although it has been criticized for not being sufficiently supported by empirical evidence, by drawing attention to the influence of domestic politics on the foreign policy decisions, the theory offers an alternative to existing approaches that try to explain foreign policy outcomes by focusing on national interests. Another approach, which tries to explain the foreign policy outcomes through the type of political regime, examines which regime type is more peaceful or war-prone. The best known of those is the democratic peace theory, which posits that democracies rarely go to war with each other and states with democratic regimes are more peaceful. However, some studies, which do not treat democracy as a single category but distinguish between institutionalized, mature democracies and new democracies, have suggested that countries that have recently transitioned to democracy may be even more likely to go to war than authoritarian regimes, which are notoriously prone to war. The common point of both the diversionary theory of conflict and the studies on the relationship between political regime and war tendencies is to analyze the factors underlying the aggressive policies of a state and/or a leader. While the latter analyzes which regime type is more prone to go to war by comparing democracies, autocracies and transitional democracies, the former seeks to answer the question of what motivates political leaders to adopt an aggressive and conflictual attitude towards internal or external enemies. In this context, the aim of this paper is to bring together these two literatures which deal with similar issues from different perspectives, and to address the question of which regime type is more likely to be characterized by diversionary policies.

Keywords: Democratic Peace Theory, Diversionary Theory of Conflict, Diversionary Theory of War, Foreign Policy Analysis

THE PERSISTENCE OF ILLIBERAL TREND IN THE WESTERN BALKANS DESPITE THE EUROPEANIZATION AGENDA: INTERNAL AND EXTERNAL FACTORS

Res. Assist. Dr., ÖNDER CANVEREN¹

¹ Dokuz Eylül University, Faculty of Business, Department of International Relations,

ORCID: 0000-0002-5352-7573

ABSTRACT

At the 2003 Thessaloniki Summit, the European Union (EU) launched the candidacy process for Western Balkan countries. The EU has tried to play a constructive (normative and transformative) role in the region's ongoing post-communist and post-conflict transition processes through an external incentive model and membership incentives. Despite the 20-year period, there have been insufficient and unconvincing changes and transformations in the region's political, economic, and *acquis communautaire* criteria for the candidate (Albania, Montenegro, North Macedonia, and Serbia) and potential candidate (Bosnia and Herzegovina, and Kosovo) countries. In other words, the EU's enlargement policy appears to be failing in the Western Balkans. This study examines alternative causal explanations¹ for this failure based on the following internal and external factors. Internal reasons include i) the mode of transition, ii) the emergence of neo-conservatism, and iii) populist leadership in the region over the last decade. External considerations include i) manoeuvring encouraged by alternative powers such as Russia, China, and Turkey, ii) the EU's increasing and changing priorities due to the Euro, Brexit, migration, and Ukraine crises, and iii) the evolution of the balance between long-term values vs. short-term interests (stabilitocracy). It is argued that both regional and global crises provide a favourable environment for the region's illiberal trend. This negative structure can be degraded to the extent that the EU enhances its capability to manage crises and maintains its internal integrity and stability.

Keywords: European Union, Western Balkans, Enlargement, Europeanization, Illiberalism.

STK'ların Temsili Demokrasinin Meşruiyet Krizine Cevabı ve Katılımcı Demokrasiye Olan Etkisi

Yüksek Lisans Öğrencisi, Serhat POLAT ¹,

¹ Selçuk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, - 0000-0001-9390-4110

ÖZET

Sivil toplum kuruluşları ve demokrasi arasında yıllardır süregelen önemli sorun alanlarından biri; sivil toplum kuruluşlarının demokrasi kavramını topluma aktarabilme, özümsetebilme açısından bir araç mı yoksa amaç mı olduğudur? Bu çerçevede sivil toplumun demokrasiyle olan ilişkisi ele alınıp aynı zamanda sivil toplumun demokrasinin gelişimine veya kurumlaşmasına ne derecede etki ettiği üzerinde durulmuştur. Bununla birlikte çağımızda birçok ülkenin temsili demokrasi modelini benimsemesi sonucu ortaya çıkan aksaklıklardan, yurttaşların temsili demokrasi modeli ile demokratik değerlerinin ne ölçüde temsil edildiği, temsili demokrasi modelinin günümüzde nasıl işlevsizleştiği ve sorun alanlarının ne olduğu aktarılmaya çalışılmıştır. Bu sorunların daha katılımcı bir demokrasiyle çözülebileceği, çoğulcu bir yapının benimsenmesi ile bireylerin kendisini kamuda daha değerli hissedebileceği ve bu esnada sivil toplum kuruluşlarının “katılımcı demokrasi” modelinin yaşama geçirilmesindeki kritik rolü ve etkisi üzerinde durulmuştur. Sivil toplum kuruluşlarının temsili demokrasideki rolünün zayıf olması, katılımcı demokrasi modelinin benimsenmesiyle birlikte değişim geçirip, gelişim gösterecektir.

Bu bağlamda çalışmada; sivil toplum kuruluşlarının katılımcı demokrasinin temel unsurlarından biri olan siyasal katılıma ve halka olan etkisi irdelenmiş, aynı zamanda bu çalışmada yeni bir model olan katılımcı demokrasinin, temsili demokrasinin meşruiyet krizine yanıt üretip, üretemeyeceği sorusu üzerinde yoğunlaşmıştır.

Anahtar Kelimeler: Temsili demokrasi, Katılımcı demokrasi, Sivil toplum

TURGUT ZAIM'İN ESERLERİNDEKİ FİGÜRLERİ ELE ALIŞ BİÇİMİNDE MİNYATÜR ETKİLER VE BİÇİMSEL DEFORMASYON SORUNSALI

Doç. Dr., FAHRETTİN GEÇEN¹, Dr. Öğretim Üyesi Banu DAVUN²

¹ İnönü Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi,

- ORCID ID: 0000-0002-0787-7505

² Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim- İş Eğitimi
ABD., ORCID ID: 002-2924-2789

ÖZET

Çağdaş Türk sanatçıları batıdan etkilenmiş çoğunlukla da resim çalışmalarında biçimsel açıdan esinlenerek sanatsal bir yol olarak beslenmiş ve kullanmışlardır. Daha çok biçimsel bir etkilenme söz konusu olurken aynı zamanda doğu batı bileşimi bir yol izleyen ve geçmişinden kopmayan sanatçılarda olmuştur. Osmanlı sanatının vazgeçilmez sanatsal uygulamalarından olan minyatür, hat, tezhip vb. sanatlar bizim sanatçılarımızın önemli beslenme kaynakları olmuştur. Batının modern sanatıyla bizim geleneksel sanatlarımızı bir araya getirip harmanlayıp çalışan sanatçılardan bir tanesi de Turgut Zaim'dir. Literatürde Turgut Zaim'in figürleri ele alma biçimlerinin minyatürden esinlenerek modernleştirilmesi olarak ifade edilse de Turgut Zaim'in stilize ederek yaptığı figürlerde özellikle de yüzlerde bir takım farklı uygulamaların olduğu göze çarpmaktadır. Elbette ki Turgut Zaim'in Paris'te aldığı sanat eğitiminin onun sanat kimliğine katkıları olduğu gerçeği de yadsınamaz. Turgut Zaim'de Türk resminde tema açısından ulusal ve yöresel konular ele almıştır. Ancak resimlerinde Osmanlı-İslam sanatının etkileri de görülmektedir. Minyatür ve stilizenin etkisiyle geometriksel ve basitleştirilmiş figürler çizilmekteydi. Fakat bu figürleri çizerken özellikle yüzlerde deformasyonlara gitmekteydi. Araştırmanın amacı Turgut Zaim'in yaptığı resimlerdeki figürlerde yaptığı biçimsel bozmaların minyatürden farklı olarak bir bozum olup olmadığını ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın önemi ise literatürde minyatürden etkilenerek stilize figürler çizdiği söylenen Turgut Zaim'in aslında modern sanat etkisiyle biçimsel bozmalara da gittiğini göstermek bilinenin aksine bir durumu ortaya çıkarmaktır. Araştırmada verilere ulaşmak için makalelere, tezlere, kitaplara, internet kaynaklarına bakılarak literatür taramasına gidilmiştir. Nitel bir araştırma yöntemi ile yapılan bu araştırmada resimler betimsel resim analizi kullanılarak irdelenmiştir. Araştırmanın sonucunda Türk resim sanatında bazı yanlış bilinen konular ele alınmış, Turgut Zaim'in çalışmalarında etkilendiği Minyatür sanatı dışında kendinden bir şeyler katarak modern sanat anlayışıyla figürlerde biçimsel bozmalara gittiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Turgut Zaim, Minyatür, Stilize, Deformasyon, Osmanlı Sanatı

ABSTRACT

MINIATURE EFFECTS AND THE PROBLEM OF FORMAL DEFORMATION IN THE WAY TURGUT ZAIM DEALS WITH THE FIGURES IN HIS WORKS

Contemporary Turkish artists have been influenced by the West and have mostly been inspired from a formal point of view in their painting works and have nurtured and used it as an artistic path. While there is a more formal influence, at the same time, the east-west composition has been in the artists who have followed a path and have not broken away from their past. Miniature, calligraphy, illumination, etc., which are one of the indispensable artistic applications of Ottoman art. art has been an important source of nutrition for our artists. Turgut Zaim is one of the artists who brings together the modern art of the West and our traditional arts and works Deconstructing them. Although it is expressed in the literature as a modernization of Turgut Zaim's way of handling figures inspired by miniature, it is noticeable that there are a number of different applications in the figures made by Turgut Zaim by stylizing, especially on faces. Of course, the fact that the art education Turgut Zaim received in Paris also contributed to his artistic identity cannot be denied. In addition to the fact that artists are influenced by Ottoman and eastern art, the misconception that miniature in Ottoman art consists only of geometric and stylized forms is also a separate problematic. Even though many Ottoman artists consciously used stylistic and geometric forms, 16. It is also necessary to know the fact that realist influences were seen in Ottoman art after the 19th century. But the formal distortions applied by the west in contemporary painting were already consciously and deliberately applied in east-west art in its own unique style long ago. In Turgut Zaim, he has dealt with national and local issues in Turkish painting in terms of theme. However, the effects of Ottoman-Islamic art were also visible in his paintings. He was drawing geometric and simplified figures with the influence of miniatures and stylization. But while drawing these figures, he was going to deformations, especially on the faces. The purpose of the research is to reveal whether the formal distortions made by Turgut Zaim in the figures in his paintings are a distortion as opposed to miniature. The importance of the research is to show that Turgut Zaim, who is said to have drawn stylized figures influenced by miniature in the literature, actually went to formal distortions with the influence of modern art, to reveal a situation contrary to what is known. In order to reach the data in the research, literature review was conducted by looking at articles, theses, books, Internet resources. In this research, which was conducted with a qualitative

research method, the pictures were examined using descriptive picture analysis. As a result of the research, some well-known issues in Turkish painting were discussed, and it was found that Turgut Zaim went to formal distortions in figures with a modern understanding of art, adding something of himself, except for the miniature art that he was influenced by in his works.

Keywords: Turgut Zaim, Miniature, Stylized, Deformation, Ottoman

TOPLUMSAL GERÇEKÇİ RESSAM NEŞET GÜNAL'İN ESERLERİNDEKİ FİGÜRLERİN ANATOMİ VE YÜZ İFADELERİNİN ELEŞTİREL YÖNTEMLE İNCELENMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Banu DAVUN¹, Doç. Dr., FAHRETTİN GEÇEN²

¹ Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim- İş Eğitimi
ABD., ORCID ID: 002-2924-2789

² İnönü Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi,
- ORCID ID: 0000-0002-0787-7505

ÖZET

Nevşehirli Ressam Neşet Günal, toplumcu gerçekçi resim anlayışını temsil eden en önemli sanatçılarımızdan biridir. Sabri Berkel ve Leopold Levy'nin atölyelerinde çalışan ressam, sağlam deseni ve güçlü anlatımıyla Leopold Levy'nin en başarılı öğrencilerinden biriydi.

Paris' ten sonra yurda dönen Günal, Güzel Sanatlar Akademisi'ne asistan olarak girerek, akademisyenlik kariyerine başlamıştır. Sanatçı, doğup yetişip büyüdüğü kadim topraklar olan Kapadokya bölgesini içinden geldiği gibi ve yaşadığı toplumla sanatı arasında bir köprü kurarak ustalıklı aktarmayı başarabilmiştir. Eserlerinde teknik olarak dışavurumcu- gerçeküstücü olan ressam, - Kapadokya bölgesi köy yaşantısına dair öğeleri kendine özgü yorumuyla kullanmıştır. Bütün bu öğelerin tamamı resmin genel temasını destekler niteliktedir. Son derece güçlü ve ustaca çizilmiş figürleriyle Orta Anadolu köy kültürüne dair giyim, yaşantı, tarla, bağ, bahçe gibi bilgi öğelerini ustalıklı izleyicisine aktarırken, aynı zamanda betimlenen kompozisyon tiyatral bir perdeyi aralamakta ve Kapadokya bölgesine alıp götürmektedir. Birçok medeniyete ev sahipliği yapmış kadim bir tarihi ve özel volkanik bir coğrafi yapıya sahip Kapadokya bölgesini tema olarak eserlerine yansıtırken, kurak ve verimsiz topraklara dikkat çekmektedir. Bu topraklarda yaşamını sürdürmeye çalışan insanların çektikleri sıkıntılar ve hayat mücadelesi üzgün yüz ifadeleriyle kendisini bulan ve adeta konuşan figürlerinde şekillenmiştir.

Figürlerinde dikkat çekici bir şekilde, ellerin ayakların ve yüzün olduğundan büyük çizilerek, anatomik bozukluklar oluşturulması gerçeküstücü bir anlatımda üslup olarak kendisini göstermektedir. Toprağına bağlı, geçimini topraktan-tarımdan sağlayan çilekeş, özverili ve çalışkan Anadolu insanını kendine has üslup çizgileriyle betimlerken normalinden büyük çizilen eller ve ayakların toprakla bütünleşen hayat mücadelesindeki önemine vurgu yapmaktadır.

Toplumcu ve gerçekçi resim anlayışının temsilcilerinden olan Neşet Günal'ın eserlerindeki estetik analizlerle sanatçının tekniği ve özgün üslubu irdelenmiştir. Ayrıca yorumladığı kültürel öğelerle sanatçının Türk resim sanatının gelişmesindeki etkisi ve gelecek kuşaklara nasıl yansıdığı araştırılması amaçlanmıştır.

Araştırma Nitel araştırma yöntemi ile yapılmış olup literatür taraması içi kitaplara, tezlere, makalelere, internet kaynaklarına bakılmıştır. Sanatçının eserlerindeki figürler irdelenirken betimsel bir metot uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kapadokya Bölgesi, Neşet Günal, Özgün Yorum, Figüratif Eser, Toprak, Köy Yaşantısı, Toplumsal Gerçekçi Resim

ABSTRACT

A CRITICAL EXAMINATION OF THE ANATOMY AND FACIAL EXPRESSIONS OF THE FIGURES IN THE WORKS OF THE SOCIAL REALIST PAINTER NEŞET GÜNAL

Nevşehir-based painter Neşet Günal is one of our most important artists representing the socialistic realistic understanding of painting. The painter, who worked in the workshops of Sabri Berkel and Leopold Levy, was one of the most successful students of Leopold Levy with his solid pattern and strong narrative.

After Paris, Günal returned to his homeland and entered the Academy of Fine Arts as an assistant and started his academic career. The artist has managed to Decipher the Cappadocia region, the ancient land where he was born, raised and raised, as he came from and by building a bridge between the society he lives in and his art with skill. Technically an expressionist-surrealist painter, he used elements about village life in the Cappadocia region with his own unique interpretation in his works. All of these elements support the overall theme of the picture. Extremely powerful and skillfully drawn village in central Anatolia culture figures, clothing, life, Farm, Vineyard, garden items expertly audience when transferring information, such as, at the same time, the writing takes away from Cappadocia and described a theatrical curtain alternative. While reflecting the Cappadocia region, which has an ancient history and a special volcanic geographical structure that has hosted many civilizations, as a theme in his works, he draws attention to the arid and unproductive soils. The troubles suffered by people trying to live their lives in this land and the struggle for life are shaped in the figures who find themselves with sad facial expressions and almost speak.

Remarkably, in his figures, the drawing of hands, feet and face larger than they are, the creation of anatomical disorders shows itself stylistically in a surrealist narrative. Çilekeş, who is connected to the soil and makes his living from soil-agriculture, describes the selfless and hardworking Anatolian people with his unique stylistic lines, emphasizing the importance of hands and feet drawn larger than normal in the struggle for life integrated with the soil.

The technique and original style of the artist have been examined with the aesthetic analysis of the works of Neşet Günel, who is one of the representatives of the socialistic and realistic understanding of painting. In addition, it is aimed to investigate the influence of the artist on the development of Turkish painting art and how it is reflected to future generations with the cultural elements it interprets.

The research was conducted by qualitative research method and books, theses, articles, Internet resources were examined in the literature review. A descriptive method was applied while examining the figures in the artist's works.

Keywords: Cappadocia Region, Neşet Günel, Original Interpretation, Figurative Work, Soil, Village Life, Social Realistic Painting

**SAVAŞ SONRASI SANATTA ATEŞ KULLANIMININ BİÇİME ETKİSİ:
ALBERTO BURRI, YVES KLEIN, ARMAN, CLAUDIO PARMIGGIANI**

N. Fulya Asyalı Büyükerman, Arş.Gör.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, GSF Heykel Bölümü,
, Orchid ID : 0000-0003-3331-069X

ÖZET

Ateşin plastik sanatlarda bir araç olarak kullanımı, nesnede yol açtığı dönüşümlerin hızı ve öngörülemeyen sonuçları yanında üretim sürecinin sanatçıda bastırılan enerjinin açığa çıkmasına imkân verişle tarihsel süreç boyunca ilgi çekici bir eylem olmuştur. Keşfinden itibaren dünyanın kültürel tarihinde fiziksel yapısı ile yarattığı dönüşüm kadar metaforları ile de evrensel düşüncenin en büyüleyici imgelerinden biri olan ateş, mitolojiden felsefeye, teolojiden ruhbilime özgürleşen düşünce ve ruhsal dönüşümün sembolü olarak kendine yer bulmuştur. Gaston Bachelard, ateşin modern dünyanın insanı üzerindeki ruhsal etkilerini araştırdığı *Ateşin Psikanalizi* adlı kitabında, ateşin insan için hem hızlı hem de ayrıntılı bir 'oluş' örneği olmakla insanda zamanı değiştirmek, sarsmak, sonuna kadar götürmek arzusunun telkin ettiğini belirtir ve insan ruhunda ateşten büyülenmenin ve onda hakimiyet kurma arzusunun devamlılığını ön plana çıkarır. Bu bağlamda sanat yapıtlarının üretiminde bilinçli şekilde ateşin biçime etki edecek şekilde kullanılması incelendiğinde, II. Dünya Savaşı sonrası yükselen sanatsal eğilimler çerçevesinde ele alınan bazı örnekler kendine özel bir alan açmış görülür. İki büyük savaşın ardından yaşanan yıkımın sanatçılar üzerinde 'yaratıcı bir süreç olarak yıkım' fikrine dayanan yeni yaklaşımlar ortaya çıkaran bir etkisi olmuş; küllerinden doğma metaforu, zamanın gerçekliğine bağlı bir dil yaratma girişimi, bir tür simyasal dönüşüm, kefarete, yenilenme eylemi olacak yeni bir sanat inşa etmek arzusu yaratmıştır. Bu metinde ateşin plastik dile etkisini araştırmak amacıyla, savaş sonrası sanatın özgün temsilcilerinden Alberto Burri, Yves Klein, Arman, Claudio Parmiggiani'nin üretim süreçlerine ve yapıtlarında ateşin etkisine odaklanılmıştır. Bu sanatçıların yapıtları, ateşin kullanımında süreçsel etkiler, performatif nitelikleri ve nesne üzerinde ateşe dair biçimsel sonuçların çeşitliliği açısından zengin bir arşiv oluşturmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ateş, Kül, Savaş Sonrası Sanat, Dönüşüm, Tahrip

RESMİN ÖLÜMÜNDEN SONRA MODERN RESİM PROJESİNE İTİRAZ OLARAK RESİM ve MARK TANSEY ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Haydar TAŞÇILAR

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi

ORCID NO: 0000-0001-9667-0073

ÖZET

Modern sanat akımları birbirini reddeden bütün biçimlerine karşın özünde tek bir konuda, temsilin reddi konusunda hemfikir olmuş, her biçim kendi mantığı çerçevesinde temsili aşmanın yollarını aramıştır. Temel mesele aracın devreden çıkarılarak dolaysız ve biçimsel bir dil ortaya koyulması olmuştur. Modern sonrası sanatın yeniden tanımlandığı postmodern dönemde, modern sanat mantığına itiraz zemininde şekillenen birçok farklı disiplinin yanı sıra, resim sanatının içerisinde de birçok tanım güncel koşullarda yeniden yapılmış ve modern gelenekleri güncel gözlerle yeniden yorumlayan bir sanatçı kuşağı ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda çalışmalar üreten Mark Tansey sanatın tarihini çalışmalarının merkezine koyarak alegorik bir dil ortaya koymuştur. Tansey tüm çağdaş sanatçıların yaptığı gibi Greenberg'in modern sanat eleştirisine ve temsil sorununa eğilerek sorgulamalar ortaya koymuş, modern sanatı kendi kendinin ötesinde hiç bir şeye işaret etmeyen, düz yüzeylerde beliren bir özeleştirici olarak, dolayımı temelden olumsuzlayan bir karakterde tanımlamıştır. Tansey temel itirazını bu zemin üzerine yerleştirerek, dolaysızlık deneyiminin imkânsız olduğunu ileri sürmüştür. Aracın özne ve nesne arasında bir sınır olmasından dolayı reddedildiği modern yaklaşımın tersine sınırın zorunluluğunun altını çizmiştir. Dolayımı ve sınırı reddetmenin sonuçsuz bir tartışma yarattığından hareketle kendi ortamının olanaklarını ve sınırlarını araştırmaya girişmiş, resmin kaçınılmaz olarak retorik olduğunu belirtmiştir. Bu çalışmanın amacı Mark Tansey özelinden hareketle, modernizmin eleştirisinin genel anlamda tuval resminin toptan reddi yoluyla yapılan itirazlara alternatif olarak, tuval resmi aracılığıyla resmin kendi cephesinde üretilen ve tarihsel alegorilere dayanan yeni bir resimsel dil ile farklı bir örnek sunmaktır. Böylece modern projeye toptan itirazdan öte salt modern resim projesine bir itiraz olarak da okunabilecektir.

Anahtar sözcükler: postmodernizm, tuval resmi, mark tansey, alegorik resim.

SANATTA TEMSİL KONUSU VE İTİRAZLAR

Doç. Hatice Kübra KUZUCANLI

Kütahya Dumlupınar üniversitesi, güzel sanatlar fakültesi, resim bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Haydar TAŞÇILAR

Kütahya Dumlupınar üniversitesi, güzel sanatlar fakültesi, resim bölümü

Özet

Sanatta temsil konusu geçmişten günümüze farklı boyutlarıyla tartışılan bir konudur. Dönemin ya da sanatçının siyasal, ekonomik, psikolojik ve benzer değişkenlerle sanatsal ifadeleri temsil anlayışını değiştirmiştir ve estetik değerleri mevcut sanatsal temsil üzerinden gerçekleştirmiştir. Bu açıdan bakıldığında temsil edilen şey konuya esas oluşturmakta temsil etme olgusu ise görüneni göreceli bir aktarım biçimiyle dolaylı anlatım yollarıyla aktarmaktadır. Temsile itiraz olarak okunabilecek modern sanat akımları birbirini reddeden bütün biçimlerine karşın özünde tek bir konuda, temsilin reddi konusunda hemfikir olmuş, her biçim kendi mantığı çerçevesinde temsili aşmanın yollarını aramıştır. Temel mesele aracın devreden çıkarılarak dolaysız ve biçimsel bir dil ortaya koyulması olmuştur. Bu anlamda; bu araştırmada sanatın temsil edilmesi durumundan yola çıkarak, temsile itirazlar ve temsile itiraza itirazlar başlıklarından hareketle örnek eser incelemeleri yapılmıştır. Temsil konusuna kuramsal ve tarihsel çerçevede yaklaşılacak bu çalışmada, literatür tarama ve betimsel analiz yöntemleri kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Temsil, Gerçeklik, İtiraz.

SUBJECT OF REPRESENTATION IN ART AND OBJECTIONS

Summary

The subject of representation in art is a subject that has been discussed with different dimensions from the past to the present. The artistic expressions of the period or the artist with political, economic, psychological and similar variables changed the understanding of representation and realized the aesthetic values through the existing artistic representation. From this point of view, what is represented constitutes the basis of the subject, while the phenomenon of representation conveys the visible with a relative way of transferring indirectly. Modern art movements, which can be read as an objection to representation, have essentially agreed on one issue, the rejection of representation, despite all their rejection of each other, and each form has sought ways to overcome representation within the framework of its own logic. The main issue was the removal of the tool and the creation of a direct and formal language. In this sense; In this research, based on the representation of art, sample works have been examined based on the titles of objections to representation and objections to representation. In this study, which approached the subject of representation in a theoretical and historical framework, literature review and descriptive analysis methods were used.

Keywords: Art, Representation, Reality, Objection.

ÇAĞDAŞ TÜRK RESSAM ONAY AKBAŞ'IN ESERLERİNİ ANLAMAK

Mehmet Alpdoğan Erciş

alpdoganercis@gmail.com –0000-0002-1555 -532X.

ÖZET

Çağdaş Türk ressam olan Onay Akbaş'ın resim çalışmalarının üslup özelliklerini sanat anlayışını inceleyerek, onun mevcut öneminin ve sanatçısının sanatı üzerindeki etkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu çalışma, Onay Akbaş'ın çağdaş resim çalışmalarını üslup özellikleri açısından inceleyerek günümüz sanatına katkısını ve etkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırma modeli olarak literatür taraması kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamı Onay Akbaş'ın sanat anlayışı ve eserlerini içermektedir. Bu çalışmada oluşturulan resimler, çağdaş Türk ressamı Onay Akbaş'ın sanat anlayışını yansıtmaktadır.

Bu araştırma sayesinde Onay Akbaş'ın sadece sanatta değil tarihin akışında da rengi nesneden ayırması, alışılmadık renk kullanımı, perspektifi ve konu seçimi ile parlayan bir ressam olduğunu görüyoruz. Eserlerindeki ustalığı ve günümüz sanatında sanatsal oluşumuna yaptığı muazzam katkısı eserlerinde görülmektedir. Üslubu ve eserlerinin kendine has izleriyle toplumu yansıtan sanatçı, özgün çizgi karakterleriyle çağdaşlarına ve gelecek nesillere yeni ufuklar sunacaktır. Araştırma verileri; literatür taramaları, sanatçı biyografisi ve sanat eserleri, makalelerden ve dergilerden derlenmiştir. Araştırma verilerinin analizinde nitel araştırmalarda kullanılan veri analiz tekniklerinden biri olan “betimsel analiz teknikleri” kullanılmıştır. Sanatçının çizimlerini çizgi, leke, renk, kompozisyon, konu ve teknik özellikler açısından tek tek incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: Onay Akbaş, Çağdaş Sanat, Desen, Üslup.

TO UNDERSTAND THE WORKS OF THE CONTEMPORARY TURKISH PAINTER ONAY AKBAŞ

By examining the stylistic features of the paintings of Onay Akbaş, a contemporary Turkish painter, and his understanding of art, it aims to reveal his current importance and the impact of his artist on his art. This study aims to reveal Onay Akbaş's contribution and influence on modern art by examining his contemporary painting works in terms of stylistic features. Literature review was used as the research model. The scope of the research includes Onay

Akbaş's understanding of art and his works. The paintings created in this work reflect the artistic understanding of the contemporary Turkish painter Onay Akbaş.

Thanks to this research, we see that Onay Akbaş is a painter who shines not only in art but also in the flow of history with his separation of color from the object, his unusual use of color, his perspective and his choice of subject. His mastery of his works and his enormous contribution to the artistic formation in today's art are seen in his works. Reflecting the society with his style and unique traces of his works, the artist will offer new horizons to his contemporaries and future generations with his original cartoon characters. Research data were compiled from literature reviews, artist biographies and artworks, articles and magazines. In the analysis of the research data, “descriptive analysis techniques”, which are one of the data analysis techniques used in qualitative research, were used. The artist's drawings have been examined one by one in terms of lines, stains, colors, composition, subject and technical characteristics,

Keywords: Onay Akbaş, Contemporary Art, Desing, Style.

ESPASIN ETKİSİ

Mehmet Alp Doğan Erciş

alpdoganercis@gmail.com –0000-0002-1555 -532X.

ÖZET

Espas, figürler, desenler, nesnelere ve çeşitli öğeler arasındaki boşluk olarak tanımlanmaktadır. Espasın temel anlamı boşluk olarak değerlendirilebilir. Espas her dönemde farklı şekilde ele alınmalıdır. Espas, varlık ve yokluğa tekabül etmekte olup, doluluk ve kütle kavramları üzerinden oluşturmaktadır. Klasik mekân, figüratif, soyut, imgesel espas olarak değerlendirilmelidir. Boşluk kavramının tanımı tarihin akışı içinde farklı inanç ve kültürler göre değişiklik göstermiştir. Dünya ile ilişkili olarak kavramaya çalışılan her nesne duyuşal veriler üzerinden süzölmeye çalışılırken asıl önemli olan o nesnenin diğer nesnelere bağımsız olarak nasıl ve neden konumlandırıldığıdır. Bu durum aynı zamanda mekânın var olabilmesi için nesnelere kadar başka şeyleri de gerektirip gerektirmediğini sorgulamayı gerekli kılmaktadır. Espas, biçim kaygısından bir tür özgür eyleme kaymaya başlayınca, kavramsal bağlamda yeni işlerin ortaya çıkışını hızlandırmıştır. Boşluk, nesneden bağımsız hale geldi. Çalışmanın amacı, espasın etkisini biçim ve renk üzerinden incelemektir. Çalışmada veri toplama aracı olarak literatür taraması ve veri analizi yöntemleri kullanılmıştır. Eserler sanat tarihi ve sanat eleştirisi bağlamında incelenmiş, elde edilen veriler değerlendirilerek özetlenmiştir.

Anahtar kelime: Espas, Sanat, Çağdaş Sanat, Derinlik, Biçim

THE EFFECT OF SPACE

ABSTRACT

Decoupage is defined as the space between figures, patterns, objects and various elements. The basic meaning of humor can be considered as emptiness. Espas should be handled differently in each period. Espas corresponds to being and non-being and forms it through the concepts of fullness and mass. Classical space should be evaluated as figurative, abstract, imaginative space. The definition of the concept of emptiness has varied according to different beliefs and cultures in the course of history. While every object that is tried to comprehend in relation to the world is trying to filter through sensory data, the main thing is how and why that object is positioned independently of other objects. This situation also makes it necessary to

question whether space requires other things as well as objects in order to exist. When Espas started to shift from a form concern to a kind of free action, he accelerated the emergence of new works in a conceptual context. Space has become independent of the object. The aim of the study is to examine the effect of espace on form and color. Literature review and business analysis methods were used as data collection tools in the study. The works were examined in the context of art history and art criticism, the data obtained were summarized by evaluating.

Keyword: Space, Art, Contemporary Art, Depth, Form

KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN ULUSAL DÜZEYDEKİ ETKİLERİ

Doç. Dr. Kemal YAMAN ¹

¹ Karabük Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, - ORCID ID: 0000-0001-9844-4264

ÖZET

Bu çalışmada, küresel iklim değişimi, kuraklık ve çölleşmenin ulusal düzeyde gözlemlenen etkilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Endüstri devriminden buyana atmosfere salınan muhtelif sera gazların birikimi sonucu dünya genelinde iklim değişikliğinin yaşanmasına yol açmıştır. Özellikle Akdeniz bölgesinde, Güney Asya'nın bir kısmı ile Güney Afrika'da görülen, bunun sonunda ise dünyamızın birçok bölümünde ve Türkiye'de yaşanan şiddetli yağışlar veya mevsim normallerinin çok altında yaşanan kar/yağmur yağışları gözlemlenmiştir. 1990'lı yıllardan itibaren donlu gün sayısı ve karlı günlerin belirgin olarak azalma eğilimi göstermesi yakın bir gelecekte karşılaşacağımız sorunların göstergesi gibidir. Bu çalışmada küresel iklim değişikliğinin nedenleri, ve değişimin bölgeler bazında olası etkileri araştırılmıştır. Sonuçta Akdeniz Bölgesinde hortum ve deniz hortumları, ani yağmurlar, dolu yağışları, yüksek sıcaklıklar, rüzgâr değişimleri, deniz kaplumbağalarının başka yerlere göç ettiği, İç Anadolu Bölgesinde kuraklık, kuraklıkla birlikte yerel etkiler meydana geldiği, Güney Doğu Anadolu Bölgesinde su kaynaklarının tükenmesi, yağışların değişmesi ve kar yağışlarının azalış göstermesi, biyolojik çeşitliliğin azalması ile birlikte kuraklığın baş göstermesi, enerji kullanımının artması, mevsimlik göçün artmasına yol açtığı, Doğu Anadolu Bölgesi'nde hava sıcaklıklarının artması ile birlikte yağış rejiminin değişmesi ve kar yağışlarında azalma göstermesi, kış turizmi yaygın olan bu bölgede kış turizmi olumsuz etkilendiği, Karadeniz Bölgesi'nde iklim değişikliği sonucu sıcaklığın artması ile birlikte balıkçılık ve tarım sektörünün olumsuz etkilendiği, değil düzensiz yağış rejimlerinin olumsuz sonuçlarının yaşandığı, Marmara ve Ege Bölgesi'nde de iklim değişikliği ile birlikte sıcaklıklar mevsim normallerinin üst seviyesine çıktığı, su kaynaklarında kayıplar meydana geldiği, ortalama hava sıcaklığındaki artışlar nedeniyle kar yağışlarının sıklığında azalma ve yağış rejimlerinde kayıplar meydana geldiği anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sera etkisi, Küresel ısınma, iklim değişimi, buzulların erimesi, fosil yakıtlar.

BİR YEREL YÖNETİM BİRİMİ OLARAK METROPOLİTEN ALANLAR:LOS ANGELES ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Kemal YAMAN¹

¹ Karabük Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,
- ORCID ID: 0000-0001-9844-4264

ÖZET

Yaklaşık 333 milyonluk nüfusu barındıran ABD’de çok sayıda metropoliten alan bulunmaktadır. Bu alanların genel özellikleri merkezde bulunan bir kent ve onunla bütünleşmiş il, ilçe ya da köy merkezlerinden oluşmaktadır. Günümüzde Washington, Philadelphia, Denver, Los Angeles, San Francisco, Jacksonville, Nashville, Indianapolis, Louisville, New Orleans, Kansas City, Miami, Broomfield ve Lexington gibi bölgelerde metropoliten alanlar yayılmış durumdadır. ABD’de metropoliten alan oluşturma kriterleri arasında nüfus yoğunluğu, merkezi kentin ticari ve ekonomik yönden bütünleştiği başka kentlerin varlığı gibi faktörler yer almaktadır. Bu çalışmada Los Angeles metropoliten alan yönetim sisteminin genel yapısı incelenmiştir. Los Angeles metropoliten alanın merkezinde yer alan Los Angeles yerel yönetimi halk tarafından doğrudan ve 4 yılda bir seçilen ve toplamda 5 kişiden oluşan denetçiler kurulu ile belediye başkanı ve toplamda 15 bölgeyi temsilen seçilen 15 üyeden oluşan belediye meclisinden oluştuğu anlaşılmıştır. Belediye Başkanı tarafından atanan genel müdürlerin yürüttüğü 44 bölümden oluşan bürolar bulunmaktadır. Ayrıca Şehir Şartı’nın bir gereği olarak kurulan şehrin baş muhasebe sorumlusu olarak görev yapan şehir denetçisi, halk tarafından seçilen ve şehirdeki tüm idari birimlere yasal danışmanlık görevini yürüten şehir avukatı da Los Angeles Belediye yönetimini oluşturan birimlerdendir. Bunun yanında şehirde ikamet eden yaşlılara ve bakıcılara hizmet sunan, onların çıkarlarını savunan ve refah seviyesini yükseltmeye çalışan Yaşlanma Bölümü, Los Angeles’teki havaalanlarının tesis yönetimi, denetimi ve kontrolünden sorumlu Havaalanı Bölümü, insanların ve hayvanların Los Angeles şehirde güvenli bir şekilde beraber yaşaması için hizmet sağlayan Hayvan Hizmetleri Bölümü şehirde yerel yönetimlerin sorumluluğunda olan hizmetlerden bazılarıdır. Los Angeles’de metropoliten düzeyde hizmet veren tek kurum ise Los Angeles County Büyükşehir Ulaşım Otoritesi (Los Angeles County Metropolitan Transportation Authority)’dir.

Anahtar Kelimeler: Los Angeles, Metropoliten Yönetim Modeli, Yerel Yönetim

Implementation of an Undergraduate Integrated Biology and Chemistry Course

Jayson G. Balansag

College of Education, Bukidnon State University, Malaybalay City, Bukidnon, Philippines

Abstract:

An integrated biology and chemistry (iBC) course for freshmen college students was developed in University of Delaware. This course will prepare students to (1) become interdisciplinary thinkers in the field of biology and (2) collaboratively work with others from multiple disciplines in the future. This paper documents and describes the implementation of the course. The information gathered from reading literature, classroom observations, and interviews were used to carry out the purpose of this paper. The major goal of the iBC course is to align the concepts between Biology and Chemistry, so that students can draw science concepts from both disciplines which they can apply in their interdisciplinary researches. This course is offered every fall and spring semesters of each school year. Students enrolled in Biology are also enrolled in Chemistry during the same semester. The iBC is composed of lectures, laboratories, studio sessions, and workshops and is taught by the faculty from the biology and chemistry departments. In addition, the preceptors, graduate teaching assistants, and studio fellows facilitate the laboratory and studio sessions. These roles are interdependent with each other. The iBC can be used as a model for higher education institutions who wish to implement an integrated biology course.

Keywords: Integrated biology and chemistry, integration, interdisciplinary research, new biology, undergraduate science education.

Analyzing the Perception of Social Networking Sites as a Learning Tool among University Students: Case Study of a Business School in India

Bhaskar Basu

Xavier Institute of Management . India

Abstract:

Universities and higher education institutes are finding it increasingly difficult to engage students fruitfully through traditional pedagogic tools. Web 2.0 technologies comprising social networking sites (SNSs) offer a platform for students to collaborate and share information, thereby enhancing their learning experience. Despite the potential and reach of SNSs, its use has been limited in academic settings promoting higher education. The purpose of this paper is to assess the perception of social networking sites among business school students in India and analyze its role in enhancing quality of student experiences in a business school leading to the proposal of an agenda for future research. In this study, more than 300 students of a reputed business school were involved in a survey of their preferences of different social networking sites and their perceptions and attitudes towards these sites. A questionnaire with three major sections was designed, validated and distributed among a sample of students, the research method being descriptive in nature. Crucial questions were addressed to the students concerning time commitment, reasons for usage, nature of interaction on these sites, and the propensity to share information leading to direct and indirect modes of learning. It was further supplemented with focus group discussion to analyze the findings. The paper notes the resistance in the adoption of new technology by a section of business school faculty, who are staunch supporters of the classical “face-to-face” instruction. In conclusion, social networking sites like Facebook and LinkedIn provide new avenues for students to express themselves and to interact with one another. Universities could take advantage of the new ways in which students are communicating with one another. Although interactive educational options such as Moodle exist, social networking sites are rarely used for academic purposes. Using this medium opens new ways of academically-oriented interactions where faculty could discover more about students' interests, and students, in turn, might express and develop more intellectual facets of their lives. hitherto unknown intellectual facets. This study also throws up the enormous potential of mobile phones as a tool for “blended learning” in business schools going forward.

Keywords: Business school, India, learning, social media, social networking, university.

INVESTIGATING THE CONTEMPORARY ARCHITECTURE EDUCATION CHALLENGES IN INDIA

Vridhhi Prasad

Manipal University, India

Abstract:

The paper briefly outlines the nature of contemporary Architecture Education in India and its present challenges with theoretically feasible solutions. It explores in detail the arduous position of architecture education owing to, privatization of higher education institutes in India, every changing demand of the technology driven industry and discipline, along with regional and cultural resources that should be explored academically for the enrichment of graduates. With the government's education policy of supporting privatization, a comprehensive role for the regulating body of Architecture Education becomes imperative. The paper provides key insights through empirical research into the nature of these roles and the areas which need attention in light of the problems. With the aid of critically acclaimed education model like Design Build, contextual retrofits for Indian institutes can be stressed for inclusion in the curriculum. The pairing of a private institute and public industry/research body and vice versa can lead to pro-economic and pro-social research environment. These reforms if stressed by an autonomous nationwide regulating body rather than the state will lead to uniformity and flexibility of curriculum which promotes the creation of fresh graduates who are adaptable to the changing needs.

Keywords: Architecture education, building information modeling, design build, pedagogy.

PROPOSED PROGRAM FOR DEVELOPING SOME CONCEPTS FOR NURSERY SCHOOL CHILDREN IN EGYPT USING ARTISTIC ACTIVITIES

Ebtehag Tolba

Department of Educational Science, Cairo University, Egypt

Abstract:

The study presents a proposed program for nursery school children in Egypt. The program consists of a collection of artistic activities and aims to develop the language, mathematical, and artistic skills of preschool children. Furthermore, the researcher has presented a questionnaire to experts about the link between the target group and the content. Finally, the proposed program was applied to group of 30 children. In addition, the researcher has prepared another questionnaire for measuring the effect of the program. This questionnaire was used as a pre-test and post-test, and at the end of the study, a significant difference was determined in favour of the post-test results.

Keywords: Developing, concepts, nursery, children, artistic activities.

The Challenges of Hyper-Textual Learning Approach for Religious Education

Elham Shirvani–Ghadikolaei, Seyed Mahdi Sajjadi

Phd. Candidate at Technische Universitat, Berlin

Assoc. Prof. at Tarbiat Modarres University , Tehran Iran.

Abstract:

State of the art technology has the tremendous impact on our life, in this situation education system have been influenced as well as. In this paper, tried to compare two space of learning text and hypertext with each other, and some challenges of using hypertext in religious education. Regarding the fact that, hypertext is an undeniable part of learning in this world and it has highly beneficial for the education process from class to office and home. In this paper tried to solve this question: the consequences and challenges of applying hypertext in religious education. Also, the consequences of this survey demonstrate the role of curriculum designer and planner of education to solve this problem.

Keywords: Hyper-textual, education, religious text, religious education.

Computer-Aided Teaching of Transformers for Undergraduates

Rajesh Kumar, Roopali Dogra, Puneet Aggarwal

Maharishi Markandeshwar University, Mullana India

Maharishi Markandeshwar University

Maharishi Markandeshwar University

Abstract:

In the era of technological advancement, use of computer technology has become inevitable. Hence it has become the need of the hour to integrate software methods in engineering curriculum as a part to boost pedagogy techniques. Simulations software is a great help to graduates of disciplines such as electrical engineering. Since electrical engineering deals with high voltages and heavy instruments, extra care must be taken while operating with them. The viable solution would be to have appropriate control. The appropriate control could be well designed if engineers have knowledge of kind of waveforms associated with the system. Though these waveforms can be plotted manually, but it consumes a lot of time. Hence aid of simulation helps to understand steady state of system and resulting in better performance. In this paper computer, aided teaching of transformer is carried out using MATLAB/Simulink. The test carried out on a transformer includes open circuit test and short circuit respectively. The respective parameters of transformer are then calculated using the values obtained from open circuit and short circuit test respectively using Simulink.

Keywords: Computer aided teaching, transformer, open circuit test, short circuit test, Simulink.

The Nuclear Energy Museum in Brazil: Creative Solutions to Transform Science Education into Meaningful Learning

Denise Levy, Helen J. Khoury

Omicron PG; São Paulo, Brazil
Federal University of Pernambuco; Pernambuco, Brazil

Abstract:

Nuclear technology is a controversial issue among a great share of the Brazilian population. Misinformation and common wrong beliefs confuse public's perceptions and the scientific community is expected to offer a wider perspective on the benefits and risks resulting from ionizing radiation in everyday life. Attentive to the need of new approaches between science and society, the Nuclear Energy Museum, in northeast Brazil, is an initiative created to communicate the growing impact of the beneficial applications of nuclear technology in medicine, industry, agriculture and electric power generation. Providing accessible scientific information, the museum offers a rich learning environment, making use of different educational strategies, such as films, interactive panels and multimedia learning tools, which not only increase the enjoyment of visitors, but also maximize their learning potential. Developed according to modern active learning instructional strategies, multimedia materials are designed to present the increasingly role of nuclear science in modern life, transforming science education into a meaningful learning experience. In year 2016, nine different interactive computer-based activities were developed, presenting curiosities about ionizing radiation in different landmarks around the world, such as radiocarbon dating works in Egypt, nuclear power generation in France and X-radiography of famous paintings in Italy. Feedback surveys have reported a high level of visitors' satisfaction, proving the high quality experience in learning nuclear science at the museum. The Nuclear Energy Museum is the first and, up to the present time, the only permanent museum in Brazil devoted entirely to nuclear science.

Keywords: Nuclear technology, multimedia learning tools, science museum, society and education.

Intersectional Bullying, LGBT Youth and the Construction of Power

Elle Hilke Dominski

University of Nottingham, UK

Abstract:

This paper explores the impact of intersectional bullying of lesbian, gay, bisexual, transgender (LGBT) youth from a multi-layered experience perspective within bullying incidents at school. Present inclusionary measures at school may not be designed as a continuous process of finding better methods for responding to diversity, rather remain 'fixed' as singular solutions applied universally. This paper argues recognizing education through a lens of inclusion begins to realize most educational systems are poorly equipped to handle diversity.

Keywords: Education, inclusion and exclusion, bullying, intersectional bullying, LGBT, power paradigms.

West African Islamic Civilization: Sokoto Caliphate and Science Education

Hassan Attahiru Gwandu

Federal University Birnin Kebbi – Nigeria

Abstract:

This study aims at surveying and analyzing the contribution of Sokoto scholars or Sokoto Caliphate in the development of science and technology in West Africa. Today, it is generally accepted that the 19th century Islamic revivalism in Hausaland was a very important revolution in the history of Hausa society and beyond. It is therefore, as a result of this movement or Jihad; the Hausaland (West Africa in general) witnessed several changes and transformations. These changes were in different sectors of life from politics, economy to social and religious aspect. It is these changes especially on religion that will be given considerations in this paper. The jihad resulted is the establishment of an Islamic state of Sokoto Caliphate, the revival Islam and development of learning and scholarship. During the existence of this Caliphate, a great deal of scholarship on Islamic laws were revived, written and documented by mostly, the three Jihad leaders; Usmanu Danfodiyo, his brother Abdullahi Fodiyo and his son Muhammad Bello. The trio had written more than one thousand books and made several verdicts on Islamic medicine. This study therefore, seeks to find out the contributions of these scholars or the Sokoto caliphate in the development of science in West Africa.

Keywords: Sokoto Caliphate, scholarship, science and technology, West Africa.

Effect of Depression, Self-Regulation Control and Characteristics of ADHD as the Cause of School Brawl in Jakarta, Indonesia

Melani Arnaldi, Suzy Yusna Dewi

Hang Lekiu Psychology Learning Disability Clinic for Children, Kebayoran Baru, Jakarta,
Indonesia,
Dr. Soeharto Heerdjan Mental Hospital, Grogol, Jakarta, Indonesia

Abstract:

School brawls have taken casualties to the life of students in Jakarta. In the last time, school brawl studies investigate the cause with groups approach such as cognitive dissonance that provocation and resentment among student in the schools. This research focus on individual factors as the cause of school brawls, where the characteristics of children with ADHD, lack of self-control regulation, and level of depression. The results show that in fact the lower influence of individual factor to be come conduct disorder. The meaning students have good self-regulation control, insignificant characteristics of children with ADHD, and moderate of depression level. Concluded group factor more significant than individual factor to caused school brawl.

Keywords: ADHD, depression, school brawl, self-regulation control.

The Therapist's Self Disclosure in Cross- Cultural Treatment

Ruth Lijtmaer, Roy Moodley, Shafik Sunderani

faculty and supervisor at The Center for Psychotherapy and Psychoanalysis of New Jersey,
USA

Associate Professor in Counseling Psychology at the Ontario Institute for Studies in
Education at the University of Toronto

Abstract:

The argument that self-disclosure will change the psychoanalytic process into a socio-cultural niche distorting the therapeutic alliance and compromise therapeutic effectiveness is still the widely held belief amongst many psychotherapists. This paper considers the issues surrounding culture, disclosure and concealment since they remain largely untheorized and clinically problematic. The first part of the paper will critically examine the theory and practice of psychoanalysis across cultures, and explore the reasons for culturally diverse patients to conceal rather than disclose their feelings and thoughts in the transference. This is followed by a discussion on how immigrant analysts- anonymity is difficult to maintain since diverse nationalities, language and accents provide clues to the therapist-s and patient-s origins. Through personal clinical examples of one the author-s (who is an immigrant) the paper analyses the transference-countertransference paradigm and how it reflects in the analyst-s self-revelation.

Keywords: Self-disclosure, cross-cultural, transferencecountertransference, immigrant therapist.

The Relationship between Pretend Play and False-Belief in 18-Month-Old Children

Midori Ban, Ichiro Uchiyama

Abstract:

This experimental study examined the relationship between pretend play and false-belief. Eighteen-month-old children engaged in pretend play with an experimenter using various controlled behaviors and performed a false-belief task. The results showed that the children who understood pretend play performed better on the false-belief task. This suggests that pretended play and false-belief are related at the age of 18 months.

Keywords: 18-month-old, pretend play, false-belief task.

Talent in Autism: Cognitive Style based on Weak Central Coherence and Special Sensory Characteristics in State of Kuwait: Case Study

Mariam Abdulaziz Y.Esmaeel

Arabian Gulf University (Kingdom of Bahrain)

Abstract:

The study aimed to identify the nature of autistic talent, the manifestations of their weak central coherence, and their sensory characteristics. The case study consisted of four talented autistic males. Two of them in drawing, one in clay formation and one in jigsaw puzzle. Tools of data collection were Group Embedded Figures Test, Block Design Test, Sensory Profile Checklist Revised, Interview forms and direct observation. Results indicated that talent among autistics emerges in limited domain and being extraordinary for each case. Also overlapping construction properties. Indeed, they show three perceptual aspects of weak central coherence: The weak in visual spatial-constructional coherence, the weak in perceptual coherence and the weak in verbal – semantic coherence. Moreover, the majority of the study cases used the three strategies of weak central coherence (segmentation, obliqueness and rotation). As for the sensory characteristics, all study cases have numbers of that characteristics that especially emerges in the visual system.

Keywords: Autism, Central Coherence, Savant, Sensory characteristics, Talent.

The Emotional Language and Temperamental Traits

Barbara Gawda, Ewa Szepietowska, Agnieszka Gawda

University of Maria Curie- Sklodowska, Lublin, POLAND

Abstract:

The aim of this study is to describe the associations between the temperamental traits and the narrative emotional expression. The Temperament Questionnaire was used: The FCB-TI of Zawadzki & Strelau. A sample of 85 persons described three emotional situations: love, hate, and anxiety. This study analyzes the verbal form of expression by means of a written account of emotions. The relationship between the narratives of love, hate and anxiety and temperament characteristics were studied. Results indicate that vigorousness (VI), perseverance (PE), sensory sensitivity (SS), emotional reactivity (ER), endurance (EN) and activeness (AC) have a significant impact on the emotional expression in narratives. The temperamental traits are linked to the form of emotional language. It means that temperament has an impact on cognitive representations of emotions.

Keywords: Emotional narratives, Cognitive representation, Love, Hate, Anxiety, Temperament.

LEARNER AUTONOMY BASED ON CONSTRUCTIVISM LEARNING THEORY

Haiyan Wang

College of Foreign Languages, Qingdao University of Science and Technology, China

Abstract:

Constructivism learning theory lays emphasis on the learners' active learning, such as learning initiative, sociality and context. By analyzing the relationship between constructivism learning theory and learner autonomy, this paper explores how to cultivate learners' learner autonomy under the guidance of constructivism learning theory.

Keywords: Constructivism learning theory, learner autonomy, relationship, cultivation.

NEGATIVE EMOTIONS AND WAYS OF OVERCOMING THEM IN PRISON

Katarzyna Czubak

Institute of Psychology at Maria Curie- Skłodowska University in Lublin, Poland

Abstract:

The aim of this paper is description of the notion of the death for prisoners and the ways of deal with. They express indifference, coldness, inability to accept the blame, they have no shame and no empathy. Is it enough to perform acts verging on the death. In this paper we described mechanisms and regularities of selfdestructive behaviour in the view of the relevant literature? The explanation of the phenomenon is of a biological and sociopsychological nature. It must be clearly stated that all forms of selfdestructive behaviour result from various impulses, conflicts and deficits. That is why they should be treated differently in terms of motivation and functions which they perform in a given group of people. Behind self-destruction there seems to be a motivational mechanism which forces prisoners to rebel and fight against the hated law and penitentiary systems. The imprisoned believe that pain and suffering inflicted on them by themselves are better than passive acceptance of repression. The variety of self-destruction acts is wide, and some of them take strange forms. We assume that a life-death barrier is a kind of game for them. If they cannot change the degrading situation, their life loses sense.

Keywords: Self- destruction, Simulation, Negative emotions, Consequences of conviction.

Impact of Personality and Loneliness on Life: Role of Online Flow Experiences

Asmita Shukla, Soma Parija

School of Humanities, Social Sciences and Management, Indian Institute of Technology
Bhubaneswar, Odisha, India,

Abstract:

The present study examines the mediating effect of online flow experience on the relationship between extraversion/introversion, locus of control and loneliness, and depression and satisfaction with life. The data was obtained using a structured questionnaire prepared by adapting standardized scales available from a sample of 102 engineering students from different technical institutions at Bhubaneswar, India. The results indicate that there is a positive significant relationship between introversion, external locus of control, loneliness, depression and online flow experience, and extraversion, internal locus of control and satisfaction with life. The results also suggest that online flow experience mediates the relationship between the aforementioned variables.

Keywords: Life satisfaction and depression, loneliness, online flow experience, personality.

Career Counseling Program for the Psychological Well-Being of Freshmen University Students

Sheila Marie G. Hocson

Far Eastern University, Manila, Philippines

Abstract:

One of the vital developmental tasks that an individual faces during adolescence is choosing a career. Arriving at a career decision is difficult and anxious for many adolescents in the tertiary level. The main purpose of this study is to determine the factors relating to career indecision among freshmen college students as basis for the formulation of a comprehensive career counseling program for the psychological well-being of freshmen university students. The subjects were purposively selected. The Slovin-s formula was used in determining the sample size, using a 0.05 margin of error in getting the total number of samples per college and per major. The researcher made use of descriptive correlational study in determining significant factors relating to career indecision. Multiple Regression Analysis indicated that career thoughts, career decisions and vocational identity as factors related to career indecision.

Keywords: career decisions, career guidance program, career thoughts, vocational identity

A Comparative Analysis of Zotero and Mendeley Reference Management Software

Sujit K. Basak

Durban University of Technology, Department of Information Technology, KwaZulu-Natal,
South Africa

Abstract:

This paper presents a comparison of the reference management software between Zotero and Mendeley and the results were drawn by comparing the two software's. The novelty of this paper is the comparative analysis of the software and it has shown that Mendeley can import more information from the Google Scholar for the researchers. This finding can help to know researchers to use the reference management software.

Keywords: Analysis, comparative analysis, zotero, researchers, Mendeley.

The Study of Idiom Translation in Fiction from English into Thai

Chinchira Bunchutrakun

Lecturer of Business English Program, Faculty of Humanities and Social Sciences at Suan
Sunandha Rajabhat University, Thailand

Abstract:

The purposes of the study are to investigate the problems that the translators encountered when translating English idioms into Thai and study the strategies they applied in solving the problems. The original English version and the Thai translated version of each of two works of fiction were purposively selected for the study. The first was *Mr. Maybe*, written by Jane Green and translated by Montharat Songphao. The second was *The Trials of Tiffany Trott*, written by Isabel Wolff and translated by Jitraporn Notoda. Thirty idioms of two translated works of fiction were, then, analyzed. Questionnaires and interviews with the translators of each novel were conducted to obtain the best possible information.

The results indicated that the only type of problem that occurred was cultural problems, and these were solved differently by the two translators

Keywords: Translation, idiom translation, fiction translation, problem-solution strategies.

The Effects of the Parent Training Program for Obesity Reduction on Health Behaviors of School-Age Children

Muntanavadee Maytapattana

teacher of the College of Nursing and Health, Suan Sunandha Rajabhat University, Dusit
Bangkok

Abstract:

The purposes of the study were to evaluate the effectiveness of the Parent Training Program for Obesity Reduction (PTPOR) on health behaviors of school-age children. An Ecological Systems Theory (EST) was approached the study and a randomized control trial was used in this study. Participants were school-age overweight or obese children and their parents. One hundred and one parent-child dyads were recruited and random assigned into the PTPOR ($N=30$), Educational Intervention or EI ($N=32$), and control group ($N=39$). The parents in the PTPOR group participated in five sessions including an educational session, a cooking session, aerobic exercise training, 2-time group discussion sessions, and 4-time telephoned counseling sessions. Repeated Measure ANCOVA was used to analyze data. The results presented that the outcomes of the PTPOR group were better than the EI and the control groups at 1st, 8th, and 32nd weeks after finishing the program such as child exercise behavior ($F_{(2,97)} = 3.98, p = .02$) and child dietary behavior ($F_{(2,97)} = 9.42, p = .00$). The results suggest that nurses and health care providers should utilize the PTPOR for child weight reduction and for the health promotion of a lifestyle among overweight and obese children.

Keywords: Parent training program for obesity reduction, child health behaviors, school-age children.

Association of Sensory Processing and Cognitive Deficits in Children with Autism Spectrum Disorders – Pioneer Study in Saudi Arabia

Rana M. Zeina, Laila AL-Ayadhi, Shahid Bashir

KSU-Autism Research and Treatment Center, Faculty of Medicine, King Saud University,
Saudi Arabia

Abstract:

The association between sensory problems and cognitive abilities has been studied in individuals with Autism Spectrum Disorders (ASDs). In this study, we used a Neuropsychological Test to evaluate memory and attention in ASDs children with sensory problems compared to the ASDs children without sensory problems. Four visual memory tests of Cambridge Neuropsychological Test Automated Battery (CANTAB) including Big/little circle (BLC), Simple Reaction Time (SRT) Intra /Extra dimensional set shift (IED), Spatial recognition memory (SRM), were administered to 14 ASDs children with sensory problems compared to 13 ASDs without sensory problems aged 3 to 12 with IQ of above 70. ASDs individuals with sensory problems performed worse than the ASDs group without sensory problems on comprehension, learning, reversal and simple reaction time tasks, and no significant difference between the two groups was recorded in terms of the visual memory and visual comprehension tasks. The findings of this study suggest that ASDs children with sensory problems are facing deficits in learning, comprehension, reversal, and speed of response to a stimulus.

Keywords: Visual memory, Attention, Autism Spectrum Disorders (ASDs).

What Are the Factors Underlying the Differences between Young Saudi Women in Traditional Families That Choose to Conform to the Society Norms, and Young Saudi Women Who Do Not Conform?

Mai Al-Subaie

Psychology Department, Effat University, Jeddah, Saudi Arabia

Abstract:

This research suggests that women in traditional families of Saudi Arabia are divided into two groups, the one who conforms to the society and the new type of women that has been emerged due to the changing and development of the culture, who do not want to conform to the rules. The factors underlying the differences were explored by using a test and an interview. And that concluded some of the main factors that were a real affect of why some women still want to follow the society and traditional rules, and other want to break free.

Keywords: Conformity, Non-Conformity, Saudi Arabia, Women.

Verification and Proposal of Information Processing Model Using EEG-Based Brain Activity Monitoring

Toshitaka Higashino, Naoki Wakamiya

Naoki Wakamiya are with Graduate School of Information Science and Technology, Osaka University, Suita, Osaka Japan

Abstract:

Human beings perform a task by perceiving information from outside, recognizing them, and responding them. There have been various attempts to analyze and understand internal processes behind the reaction to a given stimulus by conducting psychological experiments and analysis from multiple perspectives. Among these, we focused on Model Human Processor (MHP). However, it was built based on psychological experiments and thus the relation with brain activity was unclear so far. To verify the validity of the MHP and propose our model from a viewpoint of neuroscience, EEG (Electroencephalography) measurements are performed during experiments in this study. More specifically, first, experiments were conducted where Latin alphabet characters were used as visual stimuli. In addition to response time, ERPs (event-related potentials) such as N100 and P300 were measured by using EEG. By comparing cycle time predicted by the MHP and latency of ERPs, it was found that N100, related to perception of stimuli, appeared at the end of the perceptual processor. Furthermore, by conducting an additional experiment, it was revealed that P300, related to decision making, appeared during the response decision process, not at the end. Second, by experiments using Japanese Hiragana characters, i.e. Japan's own phonetic symbols, those findings were confirmed. Finally, Japanese Kanji characters were used as more complicated visual stimuli. A Kanji character usually has several readings and several meanings. Despite the difference, a reading-related task and a meaning-related task exhibited similar results, meaning that they involved similar information processing processes of the brain. Based on those results, our model was proposed which reflects response time and ERP latency. It consists of three processors: the perception processor from an input of a stimulus to appearance of N100, the cognitive processor from N100 to P300, and the decision-action processor from P300 to response. Using our model, an application system which reflects brain activity can be established.

Keywords: Brain activity, EEG, information processing model, model human processor.

A Bio-Ecological Perspective on Risk Awareness and Factors Associated with Substance Use during Pregnancy in Communities of the Western Cape Province, South Africa

Mutshinye Manguvhewa, Maria Florence, Mansoo Yu

Department of Psychology, University of the Western Cape, Robert Sobukwe Road, Cape Town, South Africa

Abstract:

Substance use among pregnant women is a perennial problem in the Western Cape Province of South Africa. There are many influential elements related with substance use among women of childbearing-age. Factors associated with substance use during pregnancy were explored using qualitative research approach and bio-ecological theoretical framework was utilised to guide the study. Participants were selected using purposive sampling. Participants accessed from the Department of Social Development who met the inclusion criteria of the study were interviewed using semi structured interviews. Participants were referred for psychological intervention during the interview if deemed necessary. Braun and Clarke's six phases of thematic analysis were used to analyse the data. The study adhered to ethical measures for the participants' protection. Participants had been knowledgeable about the study earlier than the initiation of the interviews and the important points of their voluntary participation had been explained. The key findings from this study illustrate that social factors, individual area and romantic relationship are the major contributing factors to substance use among pregnant ladies in this sample. Recommendations arising from the study encompass that the stakeholders, rehabilitation centers, Department of Health and future researchers ought to act proactively against substance use all through pregnancy.

Keywords: Bio-ecological factors, pregnancy risk awareness, antenatal care, substance use.

The Aspect of the Human Bias in Decision Making within Quality Management Systems & LEAN Theory

Adriana Ávila Zúñiga Nordfjeld

Doctoral candidate in the Logistics Program at the Molde University College, Specialized University in Logistics, in Norway. Her research interests include logistics, maritime transport, decision making, safety & risk management, Total Quality Management, and LEAN

Abstract:

This paper provides a literature review to document the state of the art with respect to handling “human bias” in decision making within the established quality management systems (QMS) and LEAN theory, in the context of shipbuilding. Previous research shows that in shipbuilding there is a huge deviation from the planned man-hours under the project management to the actual man-hours used because of errors in planning and reworks caused by human bias in the information flows, among others. This reduces the efficiency, and increases operational costs. Thus, the research question is how QMS and LEAN handle biases. The findings show the gap in studying the integration of methods to handle human bias in decision making into QMS and lean, not only within shipbuilding, but in general. Theoretical and practical implications are discussed for researchers and practitioners in the areas of decision making, QMS and LEAN, and future research is suggested.

Keywords: Human bias, decision making, LEAN Shipbuilding, quality management systems.

The Effect of Education Level on Psychological Empowerment and Burnout-The Mediating Role of Workplace Learning Behaviors

Sarit Rashkovits, Yael Livne

Academic College Of EmekYezreel, Israel

Abstract:

The study investigates the relationship between education level, workplace learning behaviors, psychological empowerment and burnout in a sample of 191 teachers. We hypothesized that education level will positively affect psychological state of increased empowerment and decreased burnout, and we purposed that these effects will be mediated by workplace learning behaviors. We used multiple regression analyses to test the model that included also the 6 following control variables: The teachers' age, gender, and teaching tenure; the schools' religious level, the pupils' needs: regular/ special needs, and the class level: elementary/ high school. The results support the purposed mediating model.

Keywords: Education level, Learning behaviors, Psychological empowerment, Burnout.

State of Freelancing in IT and Future Trends

Mihai Gheorghe

Bucharest University of Economic Studies, 6 Piata Romana, Romania

Abstract:

Freelancing in IT has seen an increased popularity during the last years mainly because of the fast Internet adoption in the countries with emerging economies, correlated with the continuous seek for reduced development costs as well with the rise of online platforms which address planning, coordination and various development tasks. This paper conducts an overview of the most relevant Freelance Marketplaces available and studies the market structure, distribution of the workforce and trends in IT freelancing.

Keywords: Freelancing in IT, Freelance Marketplaces, Freelance Market Structure, Globalization, Online Staffing, Trends in Freelancing.

TOURISM POLICY CHALLENGES IN POST-SOVIET GEORGIA

Merab Khokhobaia

Tourism and Hospitality Management Department, Faculty of Economics and Business, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Tbilisi, Georgia

Abstract:

Within the framework of this research, the regulatory documents, which are in force in relation to this industry, were analyzed. The main attention is turned to their modernization and necessity of their compliance with European standards. It is a current issue to direct the efforts of state policy on support of business by implementing infrastructural projects, as well as by development of human resources, which may be possible by supporting the relevant higher and vocational studying-educational programs.

Keywords: Regional Development, Tourism Industry, Tourism Policy, Transition.

MARKETING MIX FOR TOURISM IN THE CHONBURI PROVINCE

Pisit Potjanajaruwit

Faculty of Management Science, Suan Sunandha Rajabhat University, Bangkok, Thailand

Abstract:

The objectives of the study were to determine the marketing mix factors that influencing tourist's destination decision making for cultural tourism in the Chonburi province. Both quantitative and qualitative data were applied in this study. The samples of 400 cases for quantitative analysis were tourists (both Thai and foreign) who were interested in cultural tourism in the Chonburi province, and traveled to cultural sites in Chonburi and 14 representatives from provincial tourism committee of Chonburi and local tourism experts. Statistics utilized in this research included frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The study found that Thai and foreign tourists are influenced by different important marketing mix factors. The important factors for Thai respondents were physical evidence, price, people, and place at high importance level. For foreign respondents, physical evidence, price, people, and process were high importance level, whereas, product, place and promotion were moderate importance level.

Keywords: Chonburi Province, Decision Making for cultural tourism, Marketing Mixed.

SOME ASPECTS OF SOCIAL MEDIA MARKETING (GEORGIAN CASE)

Nugzar Todua, Charita Jashi

Nugzar Todua is with the Marketing Department, Tbilisi State University
Charita Jashi is with the Marketing Department, Tbilisi State University (corresponding author,

The work is supported by Center of Marketing Research at the Tbilisi State University.

Abstract:

This paper is focusing on the attitude of Georgian consumers toward social media, influence of social media on consumer buying behavior. The purpose of this paper is to explore the usage of social media marketing for small business companies of Georgia. The result of marketing research has revealed that social webs are mostly used by Georgian consumers, but they have little impact on the buying decision. The research method was exploratory and descriptive. Conclusions summarize the research results and offers insight to provide better understandings of consumers demand and implementation of marketing strategy through social media in Georgia.

Keywords: Marketing Research, Purchasing behavior, Social Media Marketing, Small Business, Tourism Industry.

DO PERSISTENT AND TRANSITORY HYBRID ENTREPRENEURS DIFFER?

Anmari H. Viljamaa, Elina M. Varamäki

Seinäjoki University of Applied Sciences, Finland

E. M. Varamäki is with the Seinäjoki University of Applied Sciences, Finland

Abstract:

In this study, we compare the profiles of transitory hybrid entrepreneurs and persistent hybrid entrepreneurs to determine how they differ. Hybrid entrepreneurs (HEs) represent a significant share of entrepreneurial activity yet little is known about them. We define HEs as individuals who are active as entrepreneurs but do not support themselves primarily by their enterprise. Persistent HEs (PHEs) are not planning to transition to fulltime entrepreneurship whereas transitory HEs (THEs) consider it probable. Our results show that THEs and PHEs are quite similar in background. THEs are more interested in increasing their turnover than PHEs, as expected, but also emphasize self-fulfillment as a motive for entrepreneurship more than PHEs. The clearest differences between THEs and PHEs are found in their views on how well their immediate circle supports full-time entrepreneurship, and their views of their own entrepreneurial abilities and the market potential of their firm. Our results support earlier arguments that hybrids should be considered separately in research on entrepreneurial entry and self-employment.

Keywords: Hybrid entrepreneurship, part-time entrepreneurship, self-employment, Theory of Planned Behavior.

Public Procurement Development Stages in Georgia

Giorgi Gaprindashvili

Department of Economic Policy, Faculty of Economics and Business, Ivane Javakhishvili
Tbilisi State University, Tbilisi, Georgia

Abstract:

One of the best examples, in evolution of the public procurement, from post-soviet countries are reforms carried out in Georgia, which brought them close to international standards of procurement. In Georgia, public procurement legislation started functioning short after gaining independence. The reform has passed several stages and came in the form as it is today. It should also be noted, that countries with economy in transition, including Georgia, implemented all the reforms in public procurement based on recommendations and support of World Bank, the United Nations and other international organizations. The aim of first adopted law was regulation of the procurement process of budget-organizations, transparency and creation of competitive environment for private companies to access state funds legally. The priorities were identified quite clearly in the wording of the law, but operation/function of this law could not be reached on its level, because of some objective and subjective reasons. The high level of corruption in all levels of governance can be considered as a main obstacle reason and of course, it is natural, that it had direct impact on the procurement process, as well as on transparency and rational use of state funds. These circumstances were the reasons that reforms in this sphere continued, to improve procurement process, in particular, the first wave of reforms began after several years. Public procurement agency carried out reform with World Bank with main purpose of smartening the procurement legislation and its harmonization with international treaties and agreements. Also with the support of World Bank various activities were carried out to raise awareness of participants involved in procurement system. Further major changes in the legislation were filed bit later, which was also directed towards the improvement and smarten of the procurement process. The third wave of the reform more or less guaranteed the transparency of the procurement process, which later became the basis for the rational spending of state funds. The reform of the procurement system completely changed the procedures. Carried out reform in Georgia resulted in introducing new electronic tendering system, which benefit the transparency of the process, after this became the basis for the further development of a competitive environment, which become a prerequisite for the state rational spending. Increased number of supplier organizations participating in the procurement process resulted in reduction of the estimated cost and the actual cost. Assessment of the reforms in Georgia in the field of public procurement can be concluded, that proper regulation of the sector and relevant policy may proceed to rational and transparent spending of the budget from country's state institutions. Also, the business sector has the opportunity to work in competitive market conditions and to make a preliminary analysis, which is a prerequisite for future strategy and development.

Keywords: Public Administration, Public Procurement, Reforms, Transparency.

Solid Waste Management in Steel Industry - Challenges and Opportunities

Sushovan Sarkar, Debabrata Mazumder

Heritage Institute of Technology, Kolkata 700107, India

Abstract:

Solid waste management in steel industry is broadly classified in “4 Rs” i.e. reduce, reuse, recycle and restore the materials. Reuse and recycling the entire solid waste generated in the process of steel making is a viable solution in targeting a clean, green and zero waste technology leading to sustainable development of the steel industry. Solid waste management has gained importance in steel industry in view of its uncertainty, volatility and speculation due to world competitive standards, rising input costs, scarcity of raw materials and solid waste generated like in other sectors. The challenges that the steel Industry faces today are the requirement of a sustainable development by meeting the needs of our present generation without compromising the ability of future generations. Technologies are developed not only for gainful utilization of solid wastes in manufacture of conventional products but also for conversion of same in to completely new products.

Keywords: Reuse, recycle, solid waste, sustainable development.

Carrying Out the Steps of Decision Making Process in Concrete Organization

Eva Štěpánková

University of Defence, Brno, 662 10, Czech Republic

Abstract:

The decision-making process is theoretically clearly defined. Generally, it includes the problem identification and analysis, data gathering, goals and criteria setting, alternatives development and optimal alternative choice and its implementation. In practice however, various modifications of the theoretical decision-making process can occur. The managers can consider some of the phases to be too complicated or unfeasible and thus they do not carry them out and conversely some of the steps can be overestimated. The aim of the paper is to reveal and characterize the perception of the individual phases of decision-making process by the managers. The research is concerned with managers in the military environment – commanders. Quantitative survey is focused cross-sectionally in the individual levels of management of the Ministry of Defence of the Czech Republic. On the total number of 135 respondents the analysis focuses on which of the decision-making process phases are problematic or not carried out in practice and which are again perceived to be the easiest. Then it is examined the reasons of the findings.

Keywords: Decision making, decision making process, decision problems.

Impact of Financial System's Development on Economic Development: An Empirical Investigation

Vilma Deltuaitė

Finance Department, School of Economics and Business, Kaunas University of Technology,
Lithuania

Abstract:

Comparisons of financial development across countries are central to answering many of the questions on factors leading to economic development. For this reason this study analyzes the implications of financial system's development on country's economic development. The aim of the article: to analyze the impact of financial system's development on economic development. The following research methods were used: systemic, logical and comparative analysis of scientific literature, analysis of statistical data, time series model (Autoregressive Distributed Lag (ARDL) Model). The empirical results suggest about positive short and long term effect of stock market development on GDP per capita.

Keywords: Banking sector, economic development, financial system's development, stock market, private bond market.

DECISION MAKING ABOUT THE ENVIRONMENTAL MANAGEMENT IMPLEMENTATION – INCENTIVES AND EXPECTATIONS

Eva Štěpánková

University of Defence, Brno, 662 10, Czech Republic

Abstract:

Environmental management implementation is presently one of the ways of organization success and value improvement. Increasing an organization motivation to environmental measures introduction is caused primarily by the rising pressure of the society that generates various incentives to endeavor for the environmental performance improvement. The aim of the paper is to identify and characterize the key incentives and expectations leading organizations to the environmental management implementation. The author focuses on five businesses of different size and field, operating in the Czech Republic. The qualitative approach and grounded theory procedure are used in research. The results point out that the significant incentives for environmental management implementation represent primarily demands of customers, the opportunity to declare the environmental commitment and image improvement. The researched enterprises less commonly expect the economical contribution, competitive advantage increase or export rate improvement. The results show that marketing contributions are primarily expected from the environmental management implementation.

Keywords: Environmental management, environmental management systems, ISO 14001.

INTEREST RATE FLUCTUATION EFFECT ON COMMERCIAL BANK'S FIXED FUND DEPOSIT IN NIGERIA

Okolo Chimaobi Valentine

Enugu State University of Science and Technology, Enugu, Enugu State, Nigeria

Abstract:

Commercial banks in Nigeria adopted many strategies to attract fresh deposits including the use of high deposit rate. However, pricing of banking services moved in favor of the banks at the expense of customers, resulting in their seeking other investment alternatives rather than saving their money in the bank. Both deposit and lending rates were greatly influenced by the Central Bank of Nigeria (CBN) decision on interest rate. Therefore, commercial bank effort to attract deposits via manipulation of her rates was greatly limited, otherwise the banks will be giving out more than it earned. The study aimed at examining the relationship between interest rate and fixed fund deposit of commercial banks, how policy-controlled interest rate affected commercial bank's fixed fund deposit. The researcher employed ordinary least square technique, using, multiple linear regression, unrestricted vector auto-regression, correlation matrix test, granger causality and impulse response graph in the analysis. Commercial bank's interest rates affected commercial bank's fixed fund deposit significantly while policy-controlled interest rate did not significantly transmit through the commercial bank's interest rates to affect fixed fund deposit. While commercial banks seek creative ways to expand their fixed fund deposit, policy authorities in Nigeria should better coordinate interest rate fluctuation and induce competition in the entire financial sector.

Keywords: Commercial bank, fixed fund deposit, fluctuation effects, interest rate.

A Framework to Assess the Maturity of Customer Involvement in the Service Design of Product-Service Systems

Taghreed Abu-Salim

University of Wollongong in Dubai

Abstract:

This paper develops and investigates a framework for the assessment of customer involvement in the service design process of result oriented product-service systems in order to improve the service offering in a business-to-business (B2B) context. The framework comprises five main criteria and fifteen sub-criteria that contribute to customer involvement in a hierarchy using a maturity grid to highlight the strengths and weaknesses for each criterion. To develop the customer involvement framework, an extensive literature review related to service design, result oriented product-service system (PSS) and customer involvement in service design was carried out. Key factors that significantly influence customer involvement from industry and literature were identified to develop the framework. A major contribution of the developed framework includes a hierarchy of appropriate criteria for assessing customer involvement in the service design process within results oriented PSS; the definition of four maturity levels which are suitable to describe the whole spectrum of customer involvement in the service design process; and finally, The paper concludes by enabling service providers to: take proactive decisions; screen and evaluate new services; improve perceived service quality; and provide barriers against imitation.

Keywords: Customer involvement, maturity grid, new service development, result oriented product-service system, service design.

Conceptualization of Value Co-Creation for Shrimp Products in Bangladesh

Subarna Ferdous, Mitsuru Ikeda

School of Knowledge Science, Japan Advanced Institute of Science and Technology, Japan

Abstract:

For the shrimp companies to remain relevant to its local and international consumers, they must offer new shrimp product and services. It must work actively not just to create value for the consumer, but to involve the consumer in co-creating value for shrimp product innovation in the market. In this theoretical work, we conceptualize the business concept of value co-creation in the context of shrimp products, and propose a framework of value co-creation for shrimp product innovation in shrimp industries. With guidance on value co-creation in in shrimp industry, and shrimp value chain actors mapped to the co-creation cycle, companies can use the framework to offer new shrimp product to consumer communities. Although customer co-creation is known approach in the world, it is not commonly used by the companies in Bangladesh. This paper makes an original contribution by conceptualizing co-creation and set the examples of best co-creation practices in food sector. The results of the study provide management with guidelines for successful co-creation projects with an innovation- and market-oriented approach. The framework also provides a basis for further research in this area.

Keywords: Bangladesh, shrimp industry, shrimp product, value co-creation.

Mind Your Product-Market Strategy on Selecting Marketing Inputs: An Uncertainty Approach in Indian Context

Susmita Ghosh, Bhaskar Bhowmick

RMSoEE, Indian Institute of Technology, Kharagpur, India

Abstract:

Market is an important factor for start-ups to look into during decision-making in product development and related areas. Emerging country markets are more uncertain in terms of information availability and institutional supports. The literature review of market uncertainty reveals the need for identifying factors representing the market uncertainty. This paper identifies factors for market uncertainty using Exploratory Factor Analysis (EFA) and confirmed the number of factor retention using an alternative factor retention criterion 'Parallel Analysis'. 500 entrepreneurs, engaged in start-ups from all over India participated in the study. This paper concludes with the factor structure of 'market uncertainty' having dimensions of uncertainty in industry orientation, uncertainty in customer orientation and uncertainty in marketing orientation.

Keywords: Uncertainty, market, orientation, competitor, demand.

A Framework for University Social Responsibility and Sustainability: The Case of South Valley University, Egypt

Alaa Tag Eldin Mohamed

Business Administration Department, Faculty of Commerce, South Valley University, Egypt

Abstract:

The environmental, cultural, social, and technological changes have led higher education institutes to question their traditional roles. Many declarations and frameworks highlight the importance of fulfilling social responsibility of higher education institutes. The study aims at developing a framework of university social responsibility and sustainability (USR&S) with focus on South Valley University (SVU) as a case study of Egyptian Universities. The study used meetings with 12 vice deans of community services and environmental affairs on social responsibility and environmental issues. The proposed framework integrates social responsibility with strategic management through the establishment and maintenance of the vision, mission, values, goals and management systems; elaboration of policies; provision of actions; evaluation of services and development of social collaboration with stakeholders to meet current and future needs of the community and environment. The framework links between different stakeholders internally and externally using communication and reporting tools. The results show that SVU integrates social responsibility and sustainability in its strategic plans. It has policies and actions however fragmented and lack of appropriate structure and budgeting. The proposed framework could be valuable for researchers and decision makers of the Egyptian Universities. The study proposed recommendations and highlighted building on the results and conducting future research.

Keywords: Corporate social responsibility (CSR), South Valley University, Sustainable University, university social responsibility and sustainability (USR&S).

Supplier Selection in a Scenario Based Stochastic Model with Uncertain Defectiveness and Delivery Lateness Rates

Abeer Amayri, Akif A. Bulgak

Department of Mechanical and Industrial Engineering, Concordia University, 1455 de
Maisonneuve Boulevard, West Montreal (Quebec), Canada

Abstract:

Due to today's globalization as well as outsourcing practices of the companies, the Supply Chain (SC) performances have become more dependent on the efficient movement of material among places that are geographically dispersed, where there is more chance for disruptions. One such disruption is the quality and delivery uncertainties of outsourcing. These uncertainties could lead the products to be unsafe and, as is the case in a number of recent examples, companies may have to end up in recalling their products. As a result of these problems, there is a need to develop a methodology for selecting suppliers globally in view of risks associated with low quality and late delivery. Accordingly, we developed a two-stage stochastic model that captures the risks associated with uncertainty in quality and delivery as well as a solution procedure for the model. The stochastic model developed simultaneously optimizes supplier selection and purchase quantities under price discounts over a time horizon. In particular, our target is the study of global organizations with multiple sites and multiple overseas suppliers, where the pricing is offered in suppliers' local currencies. Our proposed methodology is applied to a case study for a US automotive company having two assembly plants and four potential global suppliers to illustrate how the proposed model works in practice.

Keywords: Global supply chains, quality, stochastic programming, supplier selection.

Non-Parametric, Unconditional Quantile Estimation of Efficiency in Microfinance Institutions

Komlan Sedzro

professor at the School of management, University of Quebec at Montreal. Succ. Montreal (QC) Canada

Abstract:

We apply the non-parametric, unconditional, hyperbolic order- α quantile estimator to appraise the relative efficiency of Microfinance Institutions in Africa in terms of outreach. Our purpose is to verify if these institutions, which must constantly try to strike a compromise between their social role and financial sustainability are operationally efficient. Using data on African MFIs extracted from the Microfinance Information eXchange (MIX) database and covering the 2004 to 2006 periods, we find that more efficient MFIs are also the most profitable. This result is in line with the view that social performance is not in contradiction with the pursuit of excellent financial performance. Our results also show that large MFIs in terms of asset and those charging the highest fees are not necessarily the most efficient.

Keywords: Data envelopment analysis, microfinance institutions, quantile estimation of efficiency, social and financial performance.

Bounded Rational Heterogeneous Agents in Artificial Stock Markets: Literature Review and Research Direction

Talal Alsulaiman, Khaldoun Khashanah

PhD candidate in Financial Engineering at Stevens Institute of Technology, USA

Abstract:

In this paper, we provided a literature survey on the artificial stock problem (ASM). The paper began by exploring the complexity of the stock market and the needs for ASM. ASM aims to investigate the link between individual behaviors (micro level) and financial market dynamics (macro level). The variety of patterns at the macro level is a function of the AFM complexity. The financial market system is a complex system where the relationship between the micro and macro level cannot be captured analytically. Computational approaches, such as simulation, are expected to comprehend this connection. Agent-based simulation is a simulation technique commonly used to build AFMs. The paper proceeds by discussing the components of the ASM. We consider the roles of behavioral finance (BF) alongside the traditionally risk-averse assumption in the construction of agent's attributes. Also, the influence of social networks in the developing of agents interactions is addressed. Network topologies such as a small world, distance-based, and scale-free networks may be utilized to outline economic collaborations. In addition, the primary methods for developing agents learning and adaptive abilities have been summarized. These incorporated approach such as Genetic Algorithm, Genetic Programming, Artificial neural network and Reinforcement Learning. In addition, the most common statistical properties (the stylized facts) of stock that are used for calibration and validation of ASM are discussed. Besides, we have reviewed the major related previous studies and categorize the utilized approaches as a part of these studies. Finally, research directions and potential research questions are argued. The research directions of ASM may focus on the macro level by analyzing the market dynamic or on the micro level by investigating the wealth distributions of the agents.

Keywords: Artificial stock markets, agent based simulation, bounded rationality, behavioral finance, artificial neural network, interaction, scale-free

Implementing a Strategy of Reliability Centered Maintenance (RCM) in the Libyan Cement Industry

Khalid M. Albarkoly, Kenneth S. Park

School of Engineering & Applied Science, Aston University, Aston Triangle; UK

Abstract:

The substantial development of the construction industry has forced the cement industry, its major support, to focus on achieving maximum productivity to meet the growing demand for this material. This means that the reliability of a cement production system needs to be at the highest level that can be achieved by good maintenance. This paper studies the extent to which the implementation of RCM is needed as a strategy for increasing the reliability of the production systems component can be increased, thus ensuring continuous productivity. In a case study of four Libyan cement factories, 80 employees were surveyed and 12 top and middle managers interviewed. It is evident that these factories usually breakdown more often than once per month which has led to a decline in productivity. In many times they cannot achieve the minimum level of production amount. This has resulted from the poor reliability of their production systems as a result of poor or insufficient maintenance. It has been found that most of the factories' employees misunderstand maintenance and its importance. The main cause of this problem is the lack of qualified and trained staff, but in addition it has been found that most employees are not found to be motivated as a result of a lack of management support and interest. In response to these findings, it has been suggested that the RCM strategy should be implemented in the four factories. The results show the importance of the development of maintenance strategies through the implementation of RCM in these factories. The purpose of it would be to overcome the problems that could secure the reliability of the production systems. This study could be a useful source of information for academic researchers and the industrial organizations which are still experiencing problems in maintenance practices.

Keywords: Libyan cement industry, maintenance, production, reliability centered maintenance, reliability.

Studying the Influence of Logistics on Organizational Performance through a Supply Chain Strategy: Case Study in Goldiran Electronics Co.

Ali Hajiesmaeili, Mehdi Rahimi, Ehsan Jaber, Amir Abbas Hosseini

Bordeaux University, France

Abstract:

The purpose of this study is investigating the influences of logistics performance on organizational performance including both marketing & financial aspects, and showing the financial impacts of selecting the right marketing and logistics priorities in line with their supply chain type, and also giving the practitioners an advance identification of their priorities and participation types of supply chain, and the best combination of their strategies and resources in this regard. We made use of the original model's questionnaire to gather all expert's data and also SPSS and AMOS Ver.22 to analyze the gathered data. CFA method was also used to test whether a relationship between observed variables and their underlying latent constructs exists. Supply chain strategy implementation leads to logistics performance improvement, and marketing performance will be affected as well. Logistics service providers should focus on enhancement of supply chain performance, since logistics performance has been considered as a basis of evaluation of supply chain management strategy. Consequently, performance of the organization will be enhanced. This case is the first research made in Iran that analyzes the relationship between Logistics & Organizational performance in Home Appliances and Home Entertainment companies.

Keywords: Logistics, organizational performance, supply chain, supply chain strategy.

Strategic Maintenance Management of Built Facilities in an Organisation

Anita D. Adamu, Winston M. W. Shakantu

Nelson Mandela Metropolitan University , South Africa

Abstract:

Maintenance management is no longer a stand-alone activity. It has now assumed a strategic position in many organisations that have recognised its importance in achieving primary goals and a key aspect of effective management of facilities. This paper aims at providing an understanding of the role and function of strategic management in creating and sustaining an effective maintenance management system in an organisation. The background provides an articulated concept and principles of strategic management. The theoretical concepts paved way for a conceptual framework for which strategic management can be integrated into the maintenance management system of an organisation to improve effectiveness in the maintenance of facilities.

Keywords: Facilities, maintenance management, organisations, strategic management.

Fair Value Implementation of Financial Asset: Evidence in Indonesia's Banking Sector

Alhamdi Alfi Fajri

Faculty of Economics and Business, University of Indonesia, Indonesia

Abstract:

The purpose of this study is to analyze and to give empirical proof about the effect of fair value implementation on financial asset against information asymmetry in Indonesia's banking sector. This research tested the effect of fair value implementation on financial asset based on Statement of Financial Accounting Standard (PSAK) No. 55 and the fair value reliability measurement based on PSAK No. 60 against level of information asymmetry. The scope of research is Indonesia's banking sector. The test's result shows that the use of fair value based on PSAK No. 55 is significantly associated with information asymmetry. This positive relation is higher than the amortized cost implementation on financial asset. In addition, the fair value hierarchy based on PSAK No. 60 is significantly associated with information asymmetry. This research proves that the more reliable measurement of fair value on financial asset, the more observable fair value measurement and reduces level of information asymmetry.

Keywords: Fair value, PSAK No. 55, PSAK No. 60, information asymmetry, banks.

Correlation of the Rate of Imperfect Competition and Profit in Banking Markets

Jan Cernohorsky

University of Pardubice, Czech Republic.

Abstract:

This article aims to assess the evolution of imperfect competition in selected banking markets, in particular in the banking markets of Slovakia, Poland, Hungary, Slovenia and Croatia. Another objective is to assess the evolution of the relationship of imperfect competition and profit development in the banking markets. The article first provides an overview of literature on the topic. It then measures the degree of imperfect competition in individual markets using the Herfindahl-Hirschman Index. The commonly used indicator of total assets was chosen as an indicator. Based on this measurement, the individual banking sectors are categorized into theoretical definitions of the various types of imperfect competition - namely all surveyed banking sectors falling within the theoretical definition of monopolistic competition. Subsequently, using correlation analysis, i.e., the Pearson correlation coefficient, or the Spearman correlation coefficient, the connection between the evolution of imperfect competition and the development of the gross profit on selected banking markets was surveyed. It was found that with the exception of the banking market in Slovenia, where there is a positive correlation; there is no correlation between the evolution of imperfect competition and profit development in the selected markets. This means a recommendation for the regulators that it is not appropriate to rationalize a higher degree of regulation in granting banking licenses on the size of the profits attained in the banking market, as the relationship between the degree of concentration in the banking market and the amount of profit according to our measurements does not exist.

Keywords: Banking system, imperfect competition, profitability.

MANAGERS' CAPACITY BUILDING FOR INSTITUTIONAL SUSTAINABILITY PERFORMANCE

Analiza Acuña-Villacorte

Bulacan State University, Philippines

Abstract:

The Institutional Sustainability Performance (ISP) of State Universities and Colleges (SUCs) in the Philippines reveals the level of compliance and fidelity of the latter to the mandates of the state. This performance evaluation procedure aims to perpetually monitor and sustain the quality of services provided by the state institutions in the country. Importantly, the SUC level rating is one of the key indicators of the merit system adopted by the state to give incentives to government institutions. With the crucial role of the ISP and SUC level in the performance of an institution and in sustaining quality assurance, this study theorized that the top managers' capacity to influence is the critical factor in meeting the expectations of the state. This study assessed the top managers' capacity to influence. The hypothesis in this study proved that leadership style of top managers has significant relationship to the managers' capacity to influence for institutional sustainability performance. Thus, the subjects of this study were restricted only to the State Universities and Colleges (SUC) that qualified in the top 20 Institutional Sustainability Performance; the digital governance performance, and the SUC leveling status nationwide. The top managers and their subordinates with doctorate of Bulacan State University and Bataan Peninsula State University whose programs have been consistently submitted to accreditation and were ranked Levels III and IV were subjected and participated to the study. This study assessed the top managers' capacity to influence. The hypothesis in this study proved that leadership style of top managers has significant relationship to the managers' capacity to influence for institutional sustainability performance. Thus, the subjects of this study were restricted only to the State Universities and Colleges (SUC) that qualified in the top 20 Institutional Sustainability Performance; the digital governance performance, and the SUC leveling status nationwide. The top managers and their subordinates with doctorate of Bulacan State University and Bataan Peninsula State University whose programs have been consistently submitted to accreditation and were ranked Levels III and IV were subjected and participated to the study.

Keywords: Capacity to Influence, Descriptive Design, Institutional Sustainability Performance, Management.

ADAPTATION ACTIONS IN COMPANIES AS THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS: A CASE STUDY OF A FOOD INGREDIENTS AND ADDITIVES PRODUCER

Maja Sajdak

Department of Strategic Management at the Poznań University of Economics, Poznań

Abstract:

The aim of this article is to identify the measures companies undertake in order to adapt to the environment as well as discussing their diversity and effectiveness. The research methods used in the study include an in-depth analysis of the literature and a case study, which helps to illustrate the issue in question. Referring to the concept of agility, which is firmly embedded in the theory of strategic management and has been developed with the aim of adapting to the environment and its changes, the paper first examines different types of adaptation measures for companies. Then the issue under discussion is illustrated with the example of the company Hortimex. This company is an eminent representative of the world's leading manufacturers of food additives and ingredients. The company was established in 1988 and is a family business, which in practice means that it conducts business in a responsible manner, observing the law and respecting the interests of society and the environment. The company's mission is to develop a market in Poland for the products and solutions offered by their partners and to share their knowledge of additives in food production and consumption.

Keywords: Adaptation measures, agile company, flexibility, unanticipated changes.

Operational Guidelines for Six-Sigma Implementation: Survey of Indian Medium Scale Automotive Industries

Rajeshkumar U. Sambhe

Associate Professor in Department of Mechanical Engineering at Jawaharlal Darda Institute of Engineering and Technology, Yavatmal, Maharashtra, India

Abstract:

Large scale Indian manufacturers started implementing Six Sigma to their supply core to fulfill the endless need of high quality products. As well, they initiated encouraging their suppliers to apply the well-ascertain SS management practice and kept no resource for supplier enterprises, generally small mid-sized enterprises to think for the admittance of Six Sigma as a quality promotion drive. There are many issues to study for requisite changes before the introduction of Six Sigma in auto SMEs. This paper converges on impeding factors while implementing SS drive and also pinpoints the gains achieved through successful implementation. The result of this study suggest some operational guidelines for effective implementation of Six Sigma from evidences acquired through research questionnaire and interviews with industrial professionals, apportioned to assort auto sector mid-sized enterprises (MSEs) in India.

Keywords: Indian automotive SMEs, quality management practices, six sigma imperatives, problems faced in six sigma implementation, benefits, some guidelines for implementation.

Applying Hybrid Graph Drawing and Clustering Methods on Stock Investment Analysis

Mouataz Zreika, Maria Estela Varua

School of Business, Western Sydney Australia

Abstract:

Stock investment decisions are often made based on current events of the global economy and the analysis of historical data. Conversely, visual representation could assist investors' gain deeper understanding and better insight on stock market trends more efficiently. The trend analysis is based on long-term data collection. The study adopts a hybrid method that combines the Clustering algorithm and Force-directed algorithm to overcome the scalability problem when visualizing large data. This method exemplifies the potential relationships between each stock, as well as determining the degree of strength and connectivity, which will provide investors another understanding of the stock relationship for reference. Information derived from visualization will also help them make an informed decision. The results of the experiments show that the proposed method is able to produced visualized data aesthetically by providing clearer views for connectivity and edge weights.

Keywords: Clustering, force-directed, graph drawing, stock investment analysis.

Debts and Debt-Based Sukuk Related to Risk Shifting Behavior

Siti Raihana Hamzah

Faculty of Science and Technology, Universiti Sains Islam, Malaysia

Abstract:

This paper elaborates risk shifting in debt financing system as the ultimate cause of the global financial crisis. In contrast, risk sharing in equity financing like sukuk helps the economic system to be better sustained. Nevertheless, some types of sukuk are haunted by the issue of imitation with bonds. The critics on the imitation issue not only have raised doubt on the ability of sukuk to diminish risk shifting behavior but also the ability of this Islamic financial instrument to ensure better future financial stability. Through that, this paper provides discussion on the possibility of sukuk to induce risk shifting and how equity financing may help sukuk to be free from risk shifting. This paper is important in the sense that sukuk receives a significant demand from investors throughout the world. For this instrument to be supportive in the future economic stability, the issue of imitation needs to be identified and addressed. Furthermore, critics cannot be focused on debts and its ability to gauge the financial flux but also to sukuk due to their structures similarity.

Keywords: Global financial crisis, debt, risk-shifting, risk sharing, equity, sukuk, bonds.

Exploring the Role of Private Commercial Banks in Increasing Small and Medium Size Enterprises' Financial Accessibility in Developing Countries: A Study in Bangladesh

Khondokar Farid Ahmmed, Robin Bown

Department of Business Administration, University of Gloucestershire, United Kingdom

Abstract:

It is widely recognized that the formal financing of Small and Medium Size Enterprises (SMEs) by Private Commercial Banks (PCBs) is restricted. Due to changing financial market competition, SMEs are now important customers to PCBs in the member countries of the Asian Development Bank (ADB). Various initiatives in enhancing the efficiency of risk assessment of PCBs have failed in increasing financing accessibility in the traditional financing system where information asymmetry is a key constraint. In this circumstance, PCBs need to undertake a holistic approach. Holistic approach refers to methods that attempt to fundamentally change established traditions. To undertake holistic approach, this study intends to find the entire established financing culture between PCBs and SMEs in a new lens beyond the tradition on the basis of two basic questions: "What is the traditional lending culture between PCBs and SMEs" and "What could be potential role of PCBs to develop that culture where focusing on SME financing to PCBs". This study considered formal SME financing in Bangladesh by focusing on SMEs applying for their first loan. Bangladesh is a member country of ADB. The data collection method is semi-structured and we utilized face-to-face interviews with in-depth branch managers, higher officials and owner-managers of SME customers of PCBs and higher officials of SME Foundation and the Bangladesh central bank. Discourse analysis method was used for data analysis on the frame of thematic discussion fully based on participants' views. The research found that branch managers and loan officers have a high level of power in assessing and financing decision-making. There is a changing attitude in PCB sector in requiring flexible collateral assets. Branch managers (Loan Officers) consider value of business prospect of owner-managers as complementary of collateral assets. However, the study found the assessment process of business prospect is entirely unstructured and linked with socio-cultural settings that does not support PCBs' changing manner in terms of collateral requirement. The study redefined and classified collateral assets to include all financing constructs in a structure. The degree of value of the collateral assets determines the degree of business prospects. This study suggested applying an outside classroom-learning paradigm such as "knowledge tour" to enhance the value of the kinds of collateral assets. This is the scope of PCBs in increasing SMEs' financing eligibility in win-win basis. The findings and proposition could be effective in other ADB member countries and audiences in the field.

Keywords: CCA, financing, information asymmetry, PCA, PCB, financing.

Corporate Governance in Network Marketing Organizations: The Role of Ethics and CSR

Venugopal Kummamuru

MD, HireRedson Technologies, Gagan Mahal Colony, Hyderabad India

Abstract:

Corporate Governance (CG) is of utmost importance for running a company ethically. It is essential for the growth and success of the corporation. It is intended to increase the accountability of an organization to the larger context of the business environment. The general principles of CG include and are related to Shareholder recognition, Stakeholder interests, and focus on Corporate Social Responsibility (CSR), Clear Board responsibilities, Ethical behavior, and Business transparency. Network Marketing Organizations (NMOs) focus on marketing through direct-sales using people who are associated with the organization but are not their employees. This paper tries to study the importance of Ethics and CSR in an NMO and suggest a basic guideline for CG in NMO(s). This paper could be used as a basis or starting point for conducting an in-depth research to understand the difference in CG practices between NMO(s) and other organizations and define a standard set of guidelines for CG practice.

Keywords: Corporate governance, corporate responsibility, direct selling, network marketing.

Problems of the Management of Legal Entities of Private Law in Georgia

Ketevan Kokrashvili, Rusudan Kutateladze, Nino Pailodze

Georgian Technical University, Georgia

Abstract:

Importance of management of legal entities under private law of which especially corporate management, as well as looking for ways of its improvement and perfection has become especially relevant in the twenty-first century, which was greatly contributed to by the global economic crisis. Some states have adopted Corporate Governance Codes; the European Union has set to work on a series of directives the main purpose of which is an improvement of corporate governance, provision of greater transparency and implementation of an effective control mechanism. This process is not yet completed, and various problematic issues associated with management of legal persons are still being debated among practitioner experts and scholars. Georgia is not an exception in this regard. The article discusses the legislative gaps, and in some cases, discrepancies having arisen in legal relationships under private law and having caused many practical problems. This especially applies to the management of capital companies.

Keywords: Business entities, corporate management, public capital management, collective norms, existing problems, legal discrepancies.

Need for Standardization of Manual Inspection in Small and Medium-Scale Manufacturing Industries

Adithya Nadig

Dayananda Sagar College of Engineering, Bangalore, India

Abstract:

In the field of production, characterization of surface roughness plays a vital role in assessing the quality of a manufactured product. The defined parameters for this assessment, each, have their own drawbacks in describing a profile surface. From the purview of small-scale and medium-scale industries, an increase in time spent for manual inspection of a product for various parameters adds to the cost of the product. In order to reduce this, a uniform and established standard is necessary for quantifying a profile of a manufactured product. The inspection procedure in the small and medium-scale manufacturing units at Jigani Industrial area, Bangalore, was observed. The parameters currently in use in those industries are described in the paper and a change in the inspection method is proposed.

Keywords: Efficiency of quality assessment, areal profiling technique, manufacturing, standardization, Surface Roughness Characterization.

Corporate Philanthropy as a Source of Competitive Advantage

Mateusz Rak

WSB University of Wroclaw, Poland

Abstract:

Objective: The paper aims to present various sources of competitive advantage which may occur when an enterprise strategically applies its concept of corporate philanthropy. **Methodology:** The review of the literature and available reports on the research regarding corporate philanthropy. **Results:** Strategic philanthropy is a positive phenomenon. Unfortunately, enterprises in Poland do not see all positive sides of such activities yet. Three kinds of corporate philanthropy may be described. They are to fulfil a social duty, improve the company reputation and gain a competitive edge. **Practical implications:** Showing enterprises the advantages of taking philanthropic actions, in particular, a large role of strategic philanthropy in gaining a competitive edge in the market as well as how to avoid negative consequences of corporate philanthropy. The paper presents corporate philanthropy on a few layers: as a CSR element, actions generating values in products, actions improving a corporate image in the market, altruist actions of employees.

Keywords: Corporate philanthropy, corporate social responsibility, corporate foundations, CSR.

A Hybrid Particle Swarm Optimization-Nelder- Mead Algorithm (PSO-NM) for Nelson-Siegel- Svensson Calibration

Sofia Ayouche, Rachid Ellaia, Rajae Aboulaich

Aboulaich are in Laboratory of Study and Research in Applied Mathematics, LERMA, Mohammed V University in Rabat, Mohammadia School of Engineers, Morocco

Abstract:

Today, insurers may use the yield curve as an indicator evaluation of the profit or the performance of their portfolios; therefore, they modeled it by one class of model that has the ability to fit and forecast the future term structure of interest rates. This class of model is the Nelson-Siegel-Svensson model. Unfortunately, many authors have reported a lot of difficulties when they want to calibrate the model because the optimization problem is not convex and has multiple local optima. In this context, we implement a hybrid Particle Swarm optimization and Nelder Mead algorithm in order to minimize by least squares method, the difference between the zero-coupon curve and the NSS curve.

Keywords: Optimization, zero-coupon curve, Nelson-Siegel- Svensson, Particle Swarm Optimization, Nelder-Mead Algorithm.

Ramification of Oil Prices on Renewable Energy Deployment

Osamah A. Alsayegh

Kuwait Institute for Scientific Research, Kuwait

Abstract:

This paper contributes to the literature by updating the analysis of the impact of the recent oil prices fall on the renewable energy (RE) industry and deployment. The research analysis uses the Renewable Energy Industrial Index (RENIXX), which tracks the world's 30 largest publicly traded companies and oil prices daily data from January 2003 to March 2016. RENIXX represents RE industries developing solar, wind, geothermal, bioenergy, hydropower and fuel cells technologies. This paper tests the hypothesis that claims high oil prices encourage the substitution of alternate energy sources for conventional energy sources. Furthermore, it discusses RENIXX performance behavior with respect to the governments' policies factor that investors should take into account. Moreover, the paper proposes a theoretical model that relates RE industry progress with oil prices and policies through the fuzzy logic system.

Keywords: Fuzzy logic, investment, policy, stock exchange index.

Identification of Lean Implementation Hurdles in Indian Industries

Bhim Singh

Professor in Department of Mechanical Engineering with Echelon Institute Of Technology ,
Faridabad, India

Abstract:

Due to increased pressure from global competitors, manufacturing organizations are switching over to lean philosophies from traditional mass production. Lean manufacturing is a manufacturing philosophy which focuses on elimination of various types of wastes and creates maximum value for the end customers. Lean thinking aims to produce high quality products and services at the lowest possible cost with maximum customer responsiveness. Indian Industry is facing lot of problems in this transformation from traditional mass production to lean production. Through this paper an attempt has been made to identify various lean implementation hurdles in Indian industries with the help of a structured survey. Identified hurdles are grouped with the help of factor analysis and rated by calculating descriptive statistics. To show the effect of lean implementation hurdles a hypothesis “Organizations having higher level of lean implementation hurdles will have poor (negative) performance” has been postulated and tested using correlation matrix between performance parameters of the organizations and identified hurdles. The findings of the paper will be helpful to prepare road map to identify and eradicate the lean implementation hurdles.

Keywords: Factor analysis, global competition, lean implementation and lean hurdles.